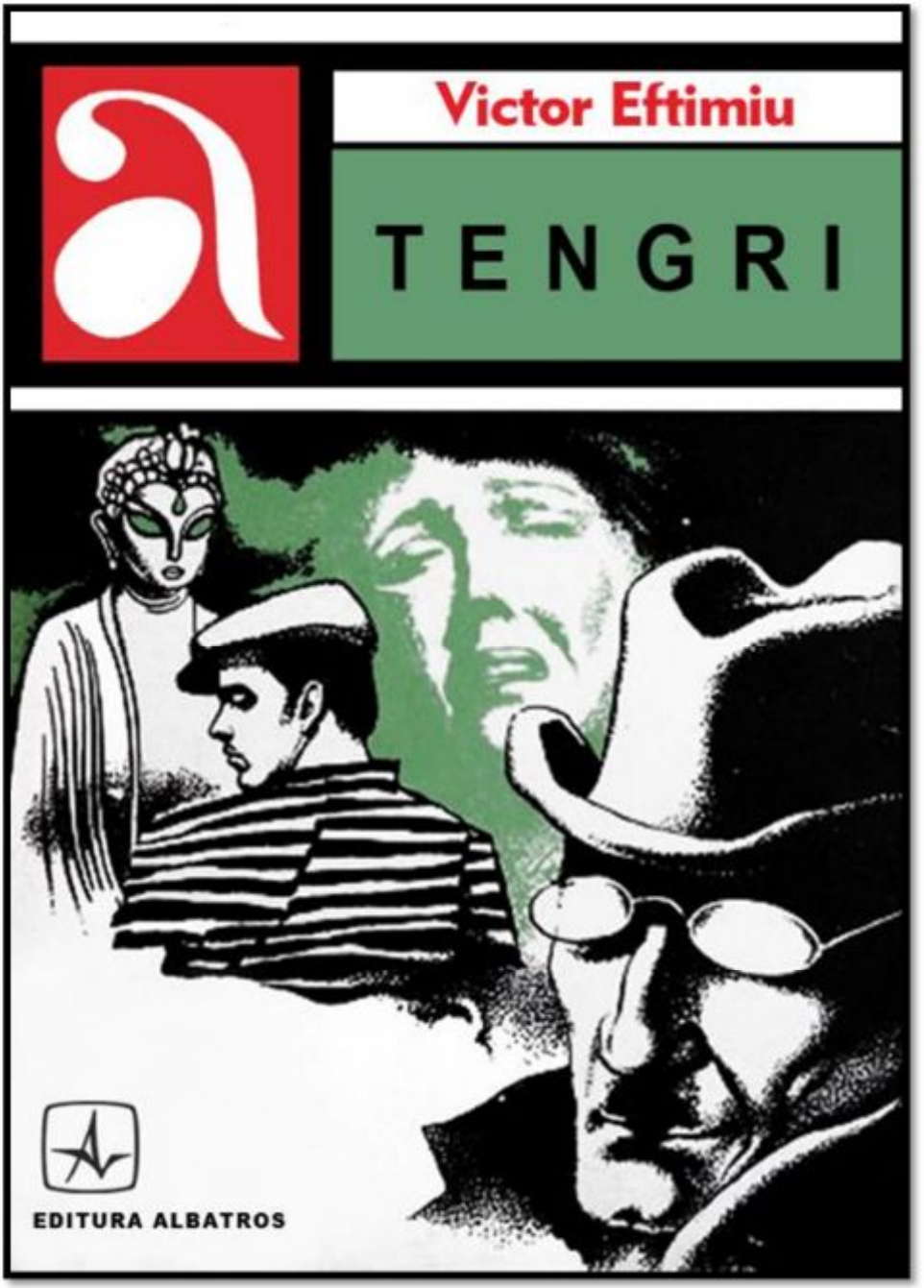
Victor Eftimiu
TENGRI
EDITURA ALBATROS

Victor Eftimiu

TENGRI

Editura Albatros
Colecţia «Aventura»
Bucureşti, 1984

Victor Eftimiu
© 1984, « Tengri »
Editura Albatros
Colecţia «Aventura»

Capitolul I

Pe o înserare ploioasă de noiembrie, un domn mărunţel, cu gulerul pardesiului ridicat, urca una din străzile care duc în Boulevard Pigalle spre Place Dancourt Montmartre.

Prin ochelarii aburiţi, el citea numele firmelor, până când găsi ce căuta: taverna la „Şobolanul vărgat". Intră. O încăpere scundă, prost luminată, prăfuită. Pe canapelele de catifea roşie, uzată, şedeau câteva femei cu capul descoperit, vopsite, bătrâne, sub fardurile grele. Şi câţiva bărbaţi.

Lucrători? Apaşi? Fumau, se uitau distraţi la cei ce deschideau uşa, apoi îşi vedea fiecare de jocul de cărţi, fie de aperitivul sau paharul cu vin, golit pe jumătate.

Noul client fu izbit de tristeţea, de aerul acela de părăsire al localului. Plutea, în fumul acru al ţigărilor şi al drojdiei rămase pe fundul paharelor, fâlfâirea unei renunţări generale. Credea că va intra într-una din vechile taverne ale lui Montmartre, cu becuri misterioase, cu bârne înnegrite de fum, cu lumânări în fanare de fier răsucit şi ruginit, cu lilieci şi bufniţe atârnând de grinzi, cu păienjeniş în colţuri, aşa cum povestesc la Chicago, Stockholm sau Bucureşti voiajorii romantici reîntorşi acasă, după ce-au explorat Parisul „necunoscut".

Cu tot numele său straniu, „Şobolanul vărgat" n-avea

asemenea veleităţi. Era o banală „*buvette*”[1] pe care stăpânul n-avusese grijă s-o zugrăvească în stil medieval şi s-o mobileze pe gustul amatorilor de curiozităţi locale, s-o prefacă într-unul din cabaretele unde se respiră viţiul, primejdia şi crima, unde trebuie să intri înarmat, în companie numeroasă. De fapt, negustorii care se ocupă cu asemenea specialitate sunt oameni foarte cumsecade, burghezi calculaţi, care industrializează romantismul Parisului de altădată, decorând cu vechi estampe[2] şi cu lumini împăienjenite, cu apaşi inofensivi, cu boemi de circumstanţă – pictori pletoşi şi bărboşi, cu pălării mari, lavaliere negre şi haine de catifea – cei patru pereţi de beton, la parterul unui edificiu modern, cu chiria destul de ridicată şi cu inscripţii, la intrare, litere gotice, o limbă franţuzească din anii lui Rabelais.

Clienţii „Şobolanului vărgat”: câteva biete veştejite flori de trotuar, câţiva pensionari, câţiva şomeri, plictisiţi, obosiţi ca şi canapelele prăfuite şi mesele de brad uzate. Nici crima, nici primejdia, nici viţiul nu păreau a fi îngerii negri, tutelari ai acestei încăperi mohorâte, a cărei tristeţe era agravată de ceaţa galbenă şi de ploaia crepusculului de noiembrie. Mediocritate... Saţiu de viaţă. Întrebările zilei de mâine, grija, revolta, poate renunţarea. Poate voluptatea de a fi un ratat, de a nu mai avea obligaţia să-ţi oferi societăţii puterea de muncă şi elanurile. Filosofia resemnării.

Domnul acela zvelt, deşi în vârstă, ochi un colţ unde şedeau, cu faţa în palmă, cu coatele pe masă, fără să consume, fără să vorbească, doi tineri. Unul avea tricoul vărgat şi şapca trasă pe sprânceană, un roşcovan pistruiat, tipul clasic al omului „*du milieu*”, cum numesc francezii pe haimanalele suspecte, drojdia

[1] Băruleţ. (n. hy.)

[2] Estampe – este rezultatul imprimării unei gravuri sau a altei tehnici de imprimare care nu include un proces de incizie. (n. hy.)

societăţii, certaţii cu justiţia. Al doilea părea intrat de curând în acest mediu. Era un „fiu de familie” căzut prost. Purta haine din stofă bună, dar uzată. Cămaşa, încheiată la gât, cu un buton de alamă, n-avea guler. În jurul ochilor, încreţiturile premature ale nopţilor nedormite, ale abuzului de stupefiante. Străinul îşi scoase pardesiul şi pălăria, se aşează lângă ei şi comandă un grog. Îşi şterse ochelarii, petrecuţi cu un fir de aur în dosul urechilor.

Părea un om de şaizeci de ani. Avea pielea pământie, tăbăcită. Sub ochi, un nas turtit. Sub nas, o mustaţă tunsă, foarte neagră, care părea a fi cănită, fiindcă tâmplele erau spălăcite.

— Îmi daţi voie? întrebă el pe cei doi vecini de masă. Nu cumva unul dintre domniile voastre este Claude, numit Scoţianul?

— Cloclo? întrebă cel cu şapca pe sprânceană.

— Nu ştiu dacă-i mai spune aşa. Nu sunteţi niciunul Claude Scoţianul?

— Din fericire, nu!

— I s-a întâmplat ceva?

— L-au umflat ieri.

— O lovitură ratată?

— Aşa ceva!

— Păcat! Aveam pentru el ceva foarte interesant...

Patronul localului se apropie, aducând grogul comandat.

O flăcăruie albastră-violetă tremura pe suprafaţa paharului de ceai amestecat cu rom. Clientul necunoscut surâse vecinilor de masă şi-i întrebă:

— Un grog?

— Cu plăcere!

Aşteptând să vină cele două groguri, el continua să surâdă, înfăşurând într-o privire prietenească, părintească pe cei doi tineri, pe faţa cărora, între sprâncene, se citea o posomorâtă

preocupare a existenţei, o îndârjire specifică a oamenilor de teapa lor.

După ce sorbiră din băutura caldă şi aromată, înviorați, ei surâseră, la rândul lor, amabilului străin, pe care-l vedeau întâia oară.

— Păcat! reluă acesta, vârând, încet, mâna dreaptă în buzunarul interior al hainei, de unde scoase, ca să plătească, un portofel doldora de bancnote noi, de câte o mie de franci.

Cei doi apaşi – să le spunem aşa, fiindcă nu erau altceva – îşi întinseră gâtul spre degetele zbârcite care mânuiau atâta bogăţie. Erau surprinşi. Ochii le străluceau, nările le palpitau. Ce însemna ispita aceasta, vânturarea aceasta de zeci de mii de franci în faţa unor oameni care n-aveau, poate, cincizeci de centime în buzunar?

Fără să se grăbească a-şi duce banii la loc, ţinându-i mereu sub nasul invitaţilor săi, bătrânul clătină capul cu părere de rău:

— Era o afacere excelentă pentru Claude. Mi-a fost recomandat special. Îl caut de azi-dimineaţă. Gândiţi-vă! Pierde un milion de franci...

Şi schiţă gestul de a se scula.

— Claude?... Un milion?... Ce glumă! exclamă primul apaş.

Al doilea partener, cel cu haine obişnuite şi fără guler la cămaşă, intră în vorbă. Era un tânăr palid, cu mustaţă rară, cu părul lung la spate, ca al amorezilor din filmele americane. Mâinile lui nu păreau ale unui om care-a muncit, mâini puternice, de lucrător. Erau fine, cu degete tremurătoare. Mâini de aristocrat, mâini de cartofor. Un declasat.

— E nevoie numaidecât de Claude? întrebă el. Noi doi n-am putea face treabă?

Străinul îi măsură din dosul ochelarilor. Apoi, surâzând:

— De ce nu?!... Dacă aveţi puţin curaj, dacă n-aveţi prea multe

scrupule, dac-aţi mai făcut aşa ceva, de ce nu?

— Despre ce e vorba? întrebă roşcovanul cu tricou vărgat, şeful.

— O acţiune energică, fără niciun risc. Absolut fără niciun risc.

— În cazul acesta, ne oferim...

— Ştiţi cu ce se ocupa Claude? Pare-se că e un as...

— N-a pus monopol! replică roşcovanul oarecum jignit.

— Văd că sunteţi doi bravi tipi...

— Cred că o să ne înţelegem...

— *All right!* exclamă bătrânul.

Vârî mâna dreaptă în buzunarul interior din stânga hainei, pipăi bancnotele pe care le ţinea neîmpăturite în portofel şi scoase două hârtii de câte o mie de franci, noi noute, pe care le întinse celor doi clienţi sărăcăcioşi ai „Şobolanului vărgat".

— Un mic acont! surâse el, din nou, privind pe cei doi tineri, care, înainte de a-şi arăta surpriza, uimirea, neîncrederea, se grăbiră să pună mâna pe bancnote, şi să le vâre în buzunarul drept al pantalonului, fiecare, mecanic, ca şi când ar fi făcut în permanenţă gestul acesta.

— Am pentru dumneavoastră o afacere excepţională. Câştigaţi un milion de franci într-o oră, ...chiar astă-seară!

Poate fiindcă milionul nu era, încă, pe masă, ei avură răgazul să holbeze ochii şi să se uite la acel străin ciudat ca la un nebun, ca la un maniac, sau ca la un farsor.

— Despre ce e vorba? întrebă tânărul pistruiat.

— Am să vă spun, dar nu aici. Să mergem!

Plăti, scoţând cu acelaşi gest o a treia hârtie de o mie de franci din buzunarul hainei, lăsă bacşişul reglementar – nici mai mult nici mai puţin de zece la sută – şi ieşi, împreună cu cei doi. Coborâră strada şi se instalară la terasa unei cafenele din *Place Blanche.*

— Cu câte cinci sute mii de franci în buzunar fiecare, cred că v-aţi aranjat pentru toată viaţa. Afară numai dacă nu jucaţi cărţi, sau dacă nu vă lansaţi în întreprinderi aventuroase.

Pe cât era el de calm, pe atât erau de nerăbdători, de intrigaţi cei doi tineri apaşi.

— Domnul e cartofor! zise roşcovanul, arătându-şi cu un dispreţ ironic companionul.

— Am umblat toată ziua, în diferite cartiere, prin mai multe bistrouri care mi-au fost indicate, dar n-am găsit ce-mi trebuie. Cred că dumneavoastră sunteţi oamenii mei!

Bătrânul le vorbea ca şi cum i-ar fi cunoscut de mult, ca şi cum afacerea era încheiată şi foarte simplă, ca şi cum nu s-ar fi aşteptat din partea lor la nicio împotrivire. În ochii neastâmpăraţi din dosul lentilelor avea un foc straniu, un magnetism care se comunica şi cucerea. Vorba lui era domoală, convingătoare, vocea, deşi înceată, avea sonorităţi captivante. Din toată făptura lui se desprindea un aer de onestitate, de linişte, de autoritate irezistibilă.

— Despre ce e vorba? întrebă din nou cel mai tânăr, a cărui paloare şi degete tremurătoare trădau emoţia, nerăbdarea, lăcomia şi teama.

— E vorba să suprimăm un tip. Eu singur nu pot, nu trebuie s-o fac, deşi mi-ar fi foarte uşor.

Cei doi tineri avură o mişcare de retragere, instinctivă. Dar nici nu îndrăzniră să primească, nici să refuze.

Erau oameni care mai dăduseră câteva lovituri îndrăzneţe, dar propunerea aceasta brutală, spusă atât de firesc, suma fantastică ce li se oferea şi gravitatea faptului care li se cerea ca un echivalent al unui milion de franci îi puneau pe gânduri.

— Ca să nu pierdem vremea, continuă mereu liniştit, mereu politicos şi părintesc ciudatul personaj, iată cincizeci de mii de

franci. Vă cumpăraţi câte un pardesiu nou, o pălărie elegantă, ca să nu fiţi recunoscuţi. Luaţi şi câte o pereche de mănuşi, ca să evităm amprentele digitale. Grăbiţi-vă, să nu se închidă magazinele!

A treia oară îşi vârî mâna în buzunarul interior al hainei şi foarte calm, exasperând prin încetineala cu care opera, el numără, pipăind, cincizeci de mii de franci, pe care îi scoase în bloc, şi-i întinse, cu cea mai desăvârşită simplicitate şi curtoazie, tinerilor înmărmuriţi, ale căror pupile se dilatau la vederea banilor şi a căror lăcomie era dezlănţuită.

Nu i-ar mai fi întors nimeni din drum.

— Duceţi-vă! Nu întârziaţi! Eu vă aştept aici!

Pistruiatul puse mâna pe teancul de bancnote, evitând privirile celorlalţi clienţi. Îşi apucă prietenul de haină şi se depărtară. Moşneagul mai ceru un grog.

În ploaia măruntă a lui noiembrie, în lumina roşiatică a becurilor electrice, răsfrânte în luciul asfaltului umed, cele două siluete începeau să se amestece, să se confunde cu ale celorlalţi trecători. În vreme ce ei se depărtau, omul rămas pe terasa cafenelei îi urmări câteva minute, până-i pierdu.

— Ce-o fi vrând burjuiul ăsta de la noi? spuse unul dintre ei, cel mai tânăr, cel palid, fiul de familie, cel cu părul crescut sub tâmplă, ca un cuceritor din filme.

— Să mă ia dracu' dacă înţeleg ceva... răspunse celălalt, pipăind bancnotele.

— În ce încurcătură o fi vrând să ne bage?

— Pare un om de treabă.

— Se poate, dar mie mi-e frică. Dacă era vreunul de-ai noştri, mai mergea.

— E foarte simplu. E vorba să facem cuiva de petrecanie.

— S-o creadă el. Avem câte douăzeci şi şase de mii fiecare... Pe-aici ne e drumul!

— Cum adică? Lăsăm baltă milionul?

— Desigur...

— Fugi de-acolo, idiotule! Când ne mai întâlnim cu chilipirul ăsta?

— Chilipir sunt banii ce ne-au picat din senin... Te-ai fi gândit să dăm asemenea lovitură? Douăzeci şi şase de mii fiecare, fără niciun risc! Ce ne mai trebuie riscuri? Ne vedem de treabă... Îl lăsăm baltă.

— Ia isprăveşte cu prostiile astea! Cum s-o lăsăm baltă? Omul ne aşteaptă, ne-am dat cuvântul...

— Te pomeneşti că ne-a făcut-o dinadins... Cine ştie pe cine-o fi pus să ne urmărească! Dacă banii sunt falşi, dacă ne întreabă vreunul de unde-i avem? Mie nu-mi trebuie asemenea complicaţii!

— De ce nu te-ai făcut predicator sau moaşă comunală?

— Eu nu mă mai întorc.

— Treaba ta! Iau pe altul. Nu las să-mi scape din mână aşa pleaşcă!

Cei doi clienţi ai „Şobolanului vărgat" se îndreptară spre magazinul de unde-şi puteau cumpăra veşmintele recomandate de ciudatul personaj.

— Trebuie să ne grăbim până nu s-or trage obloanele! spuse cel mai tânăr, nemulţumit de ezitările „şefului".

— Ţi s-a urât cu binele, băiete! îl mai preveni acesta.

— Ce fel de bine e ăsta? De câteva săptămâni n-am mai făcut nimic... Mi-ai promis marea cu sarea şi văd că...

— Nu fi idiot. Găsim altceva. Nu mă trage şi pe mine în vârtej. Ai văzut ce-a păţit Cloclo?

— Treaba lui! De ce n-a fost prudent? Eu m-am săturat de

mizerie!

— Ştiu. Domnul vrea limuzină, vrea să-şi ducă gonzesa[3] la Nisa, că aici îi apucă reumatismele... Domnul e aristocrat, vrea să-şi aibă cocaina asigurată pe viaţă!

— Isprăveşte şi hai să intrăm, poltronule[4]! Un milion! Tu nu poţi şti ce e un milion de franci!

— Eu nu mănânc asemenea pâine! ezită şeful, care-şi atrăsese adeptul în această lume „*du milieu*" şi acum se hotăra el însuşi atât de greu.

— Banii pe care-i avem ne-ajung o vreme... mai încercă el, de formă, să-şi domolească elevul.

— O lună? Două? Foarte-ţi mulţumesc! Pe urmă?

Îl târî aproape cu sila spre magazinul „Universal", la poarta căruia se despărţiră, ca să nu fie văzuţi împreună. În vreme ce unul trecea la raionul de pălării, celălalt îşi cumpăra pardesiu, apoi mănuşi. Se urmăreau cu privirile. Când fură gata, se căutară, îşi făcură semn cu coada ochiului şi ieşiră în drum. Cu gulerele ridicate sub pălăria nouă, înmănuşaţi, păreau doi veritabili gentilomi.

Aveau mai multă siguranţă, se simţeau mai demni, se simţeau oameni. Prindeau gustul vieţii, al confortului, al luxului. Se vedeau cu milionul în buzunar şi făceau planuri de viitor. Îşi mărturisiră că primul gând care le-a venit amândurora a fost să-l pândească pe bătrân şi să-l jefuiască, suprimându-l la nevoie.

— Dar n-avea un milion pe el. Milionul e greu. Să tot fi avut o sută de mii... S-o ţine de vorbă?

— Să vedem... În orice caz nu mi se pare uşor. Nu-ţi dă cineva o mie de bilete ca să tai gâtul unui pui de găină!

---

[3] *gonzesse* (fr.) – puicuţa, păsărica (argou). (n. hy.)

[4] poltron – (Om) lipsit de curaj şi de sentimentul onoarei; (om) laş, fricos. (n. hy.)

— Ce-o fi să fie! Ţi-am spus de când ne-am asociat că fac orice, îl curăţ şi pe tata, numai să scap de mizerie! conchise fiul de familie, ale cărui buze se strângeau în tremurul nerăbdării şi al cruzimii.

Celălalt, deşi convins el însuşi de necesitatea unei mari lovituri, se lăsa mai greu, ca să excite argumentaţia complicelui şi, în felul acesta, să aibă mai puţină răspundere în eventualitatea unui eşec:

— Nu ţi-am spus eu? N-ai vrut să mă asculţi.

Avu aerul că cedează, dădu din umeri, neputând să-şi spele mâinile, ca Pilat.

Hotărâţi acum să ducă târgul până la capăt, se grăbeau s-ajungă la cafeneaua unde-şi lăsaseră „patronul".

Acum le era teamă ca acesta să nu se fi răzgândit.

— Te pomeneşti c-o fi plecat! S-a săturat omul tot aşteptându-ne! îngăimă cel mai tânăr.

— Prostii! Nu e nebun să ne dea atâţia bani şi să plece! Pe el se păcăleşte, nu pe noi!

La masa lui, pe terasă, bătrânul comanda alt grog. Începea să fie neliniştit. Băutura i se urcase la cap, capul îi vâjâia. Nu era obişnuit. Ar fi cerut, ca de obicei, o sticluţă cu apă minerală, dar astă-seară simţea nevoia de altceva.

Surâsul îi încremenise pe buze, un surâs absent, la care el nu participa, surâsul unei măşti uitate pe colţul gurii.

Fruntea arăta alte preocupări, mai grave.

Nu-şi dădea el însuşi seama de câte ori şi-a scos ochelarii ca să-i şteargă. Al treilea grog avea un gust de fenol, iar lumea care forfotea în ploaia mărunţă îi părea o procesiune de panopticum[5].

[5] 1. Clădire astfel construită încât interiorul ei (cu aspecte sau materiale documentare) să poată fi cuprins dintr-o singură privire. 2. Expoziţie sau colecţie de figuri făcute din ceară; panoramă.

Se uita în direcţia pe unde o apucaseră adineauri presupuşii săi complici şi nu-i vedea. Îi acoperise, în imaginaţie, cu pardesiuri şi cu pălării şi căuta să le distingă siluetele în mulţimea trecătorilor.

— Iată-ne, patroane! rosti cineva lângă el.

Întoarse capul. Erau ei. Veniseră din direcţie contrară, îmbrăcaţi exact cum şi-i închipuise.

Dacă nouăzeci şi nouă la sută era mulţumit că-i revedea, o sutime, în el, schiţă o părere de rău, poate gândul unei renunţări la lupta pe care o urzise. Ar fi dorit eliberarea din acest complot. Dar nu mai avea încotro. Acel regret nu era pornit din creierul său, ci dintr-o împotrivire a întregului organism. Raţiunea, însă, îşi ceru dreptul, învinse instinctele, îl domină numaidecât. Rămăsese numai emoţia apropiatei înfăptuiri: nesiguranţa, teama că nu se va împlini destul de repede.

Se urcă într-un taximetru, care goni spre Champs-Élysées, şi ajunse pe Avenue Victor-Emanuel III, pe lângă Rond-Pont des Champs-Élysées. Opriră în faţa unei florării. Bătrânul plăti, aşteptă să se depărteze taximetrul, le făcu semn şi trecură strada.

— Cum v-am mai spus, lucrurile sunt foarte simple, iar recompensa importantă. Rămâne, însă, să faceţi exact ceea ce vă voi recomanda. Să nu neglijaţi niciun amănunt.

Se opri o clipă la uşa conciergei [6], întrebă dacă are corespondenţă.

— Nu mi-a venit nicio scrisoare! îşi informă el partenerii. Urmaţi-mă!

Îi introduse în curtea unui imobil elegant. Descuie uşa unui apartament la parter. Intrară câteşitrei, îşi agăţară pardesiurile şi pălăriile în cuier.

[6] *Concierge* (fr.) – un angajat al unui hotel/clădire cu apartamente a cărui funcţie este de a primi şi asista oaspeţii prin rezervarea de excursii, rezervări la teatru şi restaurant etc. (n. hy.)

— Mănuşi aţi cumpărat?

— Da! răspunseră într-un glas cei doi, arătându-şi, mecanic, în acelaşi timp, mâinile.

Dintr-un sertar al biroului, straniul personaj scoase zece pachete de bancnote şi două pumnale neobişnuite, cu lama în triunghi, cu mânerul sculptat cu şerpi şi păsări de fildeş.

— Iată banii. Zece pachete de câte o sută de mii de franci în hârtii de o mie. Un milion. E al vostru. Împărţiţi-l frăţeşte. Cu aceste pumnale nu riscaţi nimic: pe mânerul lor nu vor fi alte urme decât ale degetelor mele. Veţi căuta, unul prin faţă, altul pe la spate, inima victimei. O veţi lovi: repede şi precis, ca să moară uşor. Lăsaţi pumnalul în rană. N-o să fie nici luptă, nici zgomot. O să ieşiţi ca doi gentlemeni care şi-au luat aperitivul la al treilea gentleman. Restul mă priveşte!

Cei doi apaşi nu mai erau miraţi. Se familiarizaseră cu omul, cu ideea. Surprinderea însă le fu ascuţită ca vârful unui trăsnet, când, întrebând pe „patron" unde se află persoana care trebuie asasinată, bătrânul le răspunse calm:

— Aici, în faţa dumneavoastră! Eu!

— Poftim?...

— Eu sunt victima. Vă rog să mă asasinaţi!

Acuma îşi dădeau seama că individul era într-adevăr nebun.

— Haide! Nu mai staţi pe gânduri! N-avem vreme de pierdut, insistă el.

Şi se aşează între ei, ca să le uşureze sarcina. Le recomandă, prin gesturi, ceea ce le spusese adineauri verbal: le arătă locul inimii în faţă şi locul pe unde-o puteau nimeri în spate.

Dar cei doi erau ca paralizaţi. Se credeau posedaţi de o halucinaţie. Nu ştiau ce să mai creadă.

— Haideţi, domnilor, nu mai avem vreme de pierdut!...

— Patroane, îngăimă unul din ei, dă-mi voie... noi... nu-i aşa?...

noi nu suntem fete mari, nici seminarişti. Am mai făcut d-astea, dar nu aşa, la rece... Am tras cu cuţitul la o bătaie când eram îndârjiţi, când vânam un necunoscut... Dar nu putem lovi... aşa... din senin... într-un om de treabă... ai fost foarte şic cu noi... Ne cade mâna, ce vrei! Nu vrea să ne-asculte! spuse roşcovanul.

În vreme ce celălalt, foarte palid, cu nările fremătătoare răsucea, în mâna înmănuşată, straniul pumnal.

— Foarte frumos din partea voastră! zise bătrânul. Această delicateţă sufletească mă mişcă, mă măguleşte, dar ar fi mai frumos să vă ţineţi de vorbă!

Vocea amfitrionului îşi pierduse muzicalitatea de adineauri. Ezitarea indivizilor îi încurca socotelile. Când te-ai hotărât să mori, întârzierile nu prea sunt plăcute. Ochii îi scăpărau scântei, buza şi nările îi tremurau.

— Hai, copii, lăsaţi prostiile... N-avem vreme de pierdut nici eu, nici voi!

Amândoi apaşii erau ca vrăjiţi. Nu ştiau ce se întâmplă. Faptul era atât de neprevăzut!... Se credeau victimele unei scamatorii. Aveau senzaţia netă că cele două lovituri pe care le cerea bătrânul aveau să le străpungă lor înşile inima.

Se jucau cu mânerul pumnalelor, îşi înţepau, din când în când, cu vârful, pielea mănuşii, ca să vadă dacă le e mâna amorţită, sau dacă nu sunt prada unui vis. Celălalt începea să-şi piardă răbdarea.

— Începeţi sau nu? le strigă el.

— Patroane, vorbi roşcovanul...

— Dacă ţii atât să te duci pe lumea cealaltă, de ce nu te sinucizi?

— Omoară-te singur... Aruncă-te în Sena. Ia o doză de otravă... E mai uşor şi pentru noi şi pentru dumneata!

— Imbecili! Laşi... scrâşni bătrânul. Nu v-am chemat aici ca să-

mi daţi sfaturi! Eu nu trebuie să mă sinucid, aţi înţeles? Eu trebuie să mor asasinat! Mă priveşte de ce! Ţineţi-vă de vorbă! Fiţi mulţumiţi că luaţi banii şi să vă duceţi dracului! Aţi înţeles? Haide, într-un minut suntem gata!

Fiindcă ei tot mai ezitau, poate fără voia lor, paralizaţi de această propunere imposibilă, bătrânul îşi dădu seama de starea lor sufletească. Probabil că nu erau atât de cufundaţi în crimă, încât să lovească, lucizi, într-un om care fusese atât de bun cu ei... Se gândi că e mai bine să-şi schimbe atitudinea, să ridice tonul, să-i insulte, să-i întărâte... Altminteri rămâneau amorţiţi.

— Nu vreţi, laşilor? Atunci daţi-mi banii înapoi! Mi-aţi furat cincizeci de mii de franci! Lăsaţi aici pălăriile şi pardesiurile!... Scoateţi mănuşile!... Sunt ale mele, haimanalelor, şi marş afară, în gunoi, în canal, porcilor, tâlharilor, feciori de târfă!

La rândul lor, cele două haimanale începură să se enerveze.

— Afară! Afară! strigă moşneagul arătându-le uşa.

— Ieşim noi, n-avea grijă! Dar nici milionul n-o să ţi-l lăsăm ţie, maimuţă!

Se îndreptară spre birou să pună mâna pe bani, dar bătrânul, agil ca un leopard, le-o luă înainte şi acoperi milionul. Cu mâna stângă pe bani, el apucă o călimară de bronz pe care-o zvârli în capul roşcovanului. Proiectilul îşi rată obiectivul. Nici măcar nu-l stropi, fiindcă n-avea cerneală. Liberată de călimară, mâna patronului căzu ca o palmă grea pe capul celuilalt recalcitrant.

— Vreţi să mă jefuiţi, bandiţilor?! Poliţia! Am să chem poliţia!

Şi o luă spre uşă, trântind oaspeţilor câte un pumn zdravăn în fălci. Scoşi din fire, cei doi tineri se repeziră la el cu pumnalele.

Unul îl lovi în umărul drept.

Patronul căzu într-un genunchi şi-i rugă:

— Nu acolo, copii! Cum v-am spus... În inimă!... Aşa!

Amândouă pumnalele se înfipseră, unul prin faţă, celălalt prin

spate şi bătrânul căzu pe covor.

Cei doi asasini nu se mai uitară dacă victima a murit sau nu. Luară de pe birou pachetele de bancnote şi miraţi că nu s-aude niciun zgomot, că nicio uşă nu se deschide, că lucrurile merseseră atât de prompt, se uitară unul la celălalt, se îmbrăcară şi, dând din umeri, ieşiră afară, în noaptea ploioasă.

Capitolul II

A doua zi, toată presa pariziană anunţa, cu litere mari, moartea misterioasă a venerabilului Mister Leonard, celebrul negustor de antichităţi, colecţionar, scriitor şi conferenţiar – arheolog, specialist în istoria artei asiatice. Informaţiile culese la Ambasada Statelor Unite, al căror cetăţean era ilustrul savant, îi puseră, în faţa poliţiei franceze, memoria într-o lumină cât se poate de favorabilă. Mister Leonard era fondatorul şi directorul muzeului „Tengri”[7] din New-York, muzeu care adăposteşte cea mai mare colecţie de obiecte preţioase, adunate din toată lumea, tot ceea ce secolele şi mileniile de civilizaţie produseseră mai de seamă, ca arhitectură, statui, statuete, covoare, cărţi sacre,

[7] Tengrismul (cunoscut şi ca tengriism, tengerism sau tengrianism) este o religie originară din stepele eurasiatice, bazată pe şamanism şi animism. În general, îl implică pe zeul titular al cerului, Tengri. Potrivit unor cercetători, adepţii tenengrismului consideră că scopul vieţii este de a fi în armonie cu universul. (n. hy.)

bibelouri, giuvaeruri, vase, arme, armuri, costume, broderii, instrumente muzicale, obiecte de cult religios, tot ceea ce mintea şi mâna omului produseseră mai de preţ în atâtea provincii ale imensului, fabulosului continent.

Chemată în faţa autorităţilor, portăreasa imobilului dădu câteva declaraţii care ar fi fost foarte interesante pentru mersul anchetei, dacă n-ar fi pus pe magistraţi, de la început, pe o pistă cu totul greşită. Fără vreo intenţie, desigur, fără vina ei, n-ar fi putut spune altceva. Reproducea ceea ce ştia, ceea ce omul asasinat avea interes să se ştie spre a încurca lucrurile, spre a deruta poliţia şi a arunca misterul cel mai de nepătruns asupra morţii sale.

— Sub ce nume era înregistrată victima? o întrebă magistratul.

— Mister Leonard.

— Atât?

— Numai atât.

— Locuieşte de mult la dumneavoastră?

— De trei ani.

— În permanenţă?

— Nu. Vine de două-trei ori pe an de la New-York şi stă câteva săptămâni. Adică *venea*, sărmanul, că acuma n-o să mai poată veni! Acolo unde este el acum...

— Să lăsăm nemurirea sufletului şi consideraţiunile asupra lumii celeilalte. Lucrurile acestea sunt de domeniul metafizicii. Noi ne ocupăm aici cu alte delicte, o întrerupse anchetatorul, al cărui spirit grefierul său îl aprecia din abundenţă.

— Spune-mi mai bine dacă acest Mister Leonard era un om liniştit, dacă primea vizite şi ce fel de persoane îl vizitau?

Portăreasa, oarecum jignită de întrerupere, răspundea acum scurt, precis, aproape înţepată.

— Domnul Mister Leonard era un om foarte liniştit. Se scula

devreme. La opt dimineaţa era plecat. Peste zi, nu prea dădea pe-acasă. Noaptea intra devreme, înainte de ora zece. Plătea banii cu regularitate şi era foarte generos. Când întârzia mai mult de trei luni, trimitea banii din America. A, aşa oameni mai rar!

— Te-am întrebat dacă primea vizite...

— Din moment ce nu era acasă toată ziua!

— Când l-ai văzut ultima oară?

— Aseară, pe la orele şapte.

— Aţi vorbit?

— Da. M-a întrebat dacă are vreo scrisoare, dacă l-a căutat cineva. N-avea nicio scrisoare şi nu-l căutase nimeni. Când să iasă, s-a oprit în prag, ca şi cum şi-ar fi adus aminte de ceva: „Sunt aici, cu doi oameni... Vor să-mi viziteze apartamentul..."

— De ce voiau să-i viziteze apartamentul?

— Ca să se mute în el după plecarea dumnealui în America.

— Urma să plece?

— Probabil. După ce venea din America, pleca totdeauna înapoi, în America.

— I-ai văzut pe cei doi de care ţi-a vorbit?

— I-am zărit numai, de văzut bine nu i-am văzut, fiindcă eu cunosc până unde poate să meargă curiozitatea unei portărese şi n-am obiceiul să fiu indiscretă.

— Lucrul acesta te onorează, îl vom discuta altă dată. Acum aş vrea să ştiu cum arătau cei doi indivizi, ce făceau când dumneata vorbeai cu victima?

— Aşteptau în gang, cu gulerul pardesiului ridicat şi cu spatele la uşa mea, ceva mai la o parte, în umbră. Şi Mister Leonard avea gulerul ridicat. Afară ploua.

— Ştim că aseară a plouat. Aşadar nu le-ai văzut faţa, nu i-ai putea recunoaşte?

— Nu. Sunt sigură. Mister Leonard mi-a declarat aseară că cei

doi domni vor veni peste câteva zile să ia apartamentul în primire, că nu trebuie să mă mire accentul lor străin, că n-o să mă înţeleg uşor cu ei, fiindcă vorbesc prost franţuzeşte, dar că sunt doi buni prieteni ai săi. Spunea că tot el, Mister Leonard, va plăti chiria ca şi pân-acum, să n-am nicio grijă, să am toată încrederea în prietenii săi. Sunt doi oameni devotaţi. Îi adusese să-l păzească. Era ameninţat.

— De unde ştii că era ameninţat?

— Când a plecat, ieri-dimineaţă, era îngrijorat. Primise un telefon care-l neliniştea. Mi-a spus că dacă-l va căuta un domn sau doi sau trei, să le spun că a plecat la Versailles pentru câteva zile. Să nu deschid nimănui, să nu las pe nimeni, sub niciun pretext, să-i viziteze apartamentul. Se temea să nu i se facă ceva, să nu se ia vreo informaţie care să-i pericliteze siguranţa... Cum vă explicaţi dumneavoastră că se temea de doi prieteni, că a venit cu ei să-l apere şi, când colo, tot ei l-au omorât?

— Dumneata eşti aici ca să ne răspunzi, nu să ne pui întrebări! se răsti judecătorul plictisit că n-a aflat mare lucru de la vorbăreaţa portăreasă: se aştepta, poate, ca biata femeie să-i dea pe mână asasinii, legaţi gata!

— Mă interesează şi pe mine, domnule preşedinte, că doar era locatarul meu, nu al dumitale. Ce om de treabă, sărmanul domn Mister Leonard!

— I-ai văzut ieşind pe cei doi indivizi?

— Cam după vreo jumătate, să zicem, trei sferturi de oră.

— Aveau ceva în braţe, duceau ceva din casă?

— Drept să vă spun, nu i-am văzut. I-am auzit, i-am simţit numai trecând. Poate că le-am zărit şi siluetele.

— Te rog să vorbeşti mai clar. I-ai văzut sau nu?

— N-aş putea spune precis. Dar erau ei. I-am simţit, i-am ghicit. Dar de văzut n-aş putea spune că i-am văzut.

— Atunci de unde ştiai că erau ei?

— Noi, conciergele[8], avem un simţ special. Ne-am deprins atât de mult cu venirile şi plecările din imobil, cunoaştem ticurile locatarilor, ghicim o persoană străină când vine şi când iese, fără să ne uităm prea mult. Avem, aşa, un fel de instinct. De pildă eu, aseară, am simţit că plecau cei doi oameni pe care-i adusese Mister Leonard, i-am identificat prin instinct.

— Altă dată să te uiţi cu mai multă atenţie, să nu te bazezi numai pe instinctele dumitale, fiindcă asta nu ne-ajută la nimic! Dumneata eşti pusă acolo să păzeşti casa, nu să te ocupi de televiziune!

Femeia îşi notă cuvintele „metafizică" şi „televiziune" ca să se informeze asupra lor la un locatar de la al patrulea etaj, profesor de filosofie. Apoi părăsi cabinetul magistratului cu impresia că participase la o discuţie academică ce o ridica în propriii ei ochi.

Nu ieşise bine întâia martoră şi soneria telefonului zbârnâi.

— Vorbeşte marchizul de Kergoual, ambasador al Franţei. V-aş putea da unele informaţii interesante privitoare la crima din Avenue Victor Emanuel III.

— V-aş fi profund recunoscător, domnule ambasador! Puteţi veni până aici? îi răspunse judecătorul de instrucţie, fericit că va primi noi lumini.

— Desigur! Într-un sfert de oră sunt acolo!

— Cunoaşteţi adresa, nu-i aşa?

Şi magistratul îi spuse strada, numărul, etajul unde îşi avea birourile.

După zece minute, aprodul introduse pe fostul plenipotenţiar al Franţei la Washington, marchizul Yves de Kergoual, un om de vreo şaptezeci de ani, mai mult scund decât înalt, chel, destul de

[8] portăresele.

gras, cu mustaţa căzându-i pe gură, cu lavalieră, îmbrăcat simplu, aproape neglijent, aspectul mai mult al unui vechi şansonetist din Montmartre decât al diplomatului aristocrat, cu maniere alese, cu tonul preţios. Omul autorităţii avu o uşoară decepţie, constatând înfăţişarea mai mult defavorabilă a celebrului scriitor şi ambasador, care nu purta nici monoclu, nici nu se ţinea rigid şi important.

Dar nu i-au trebuit decât câteva replici pentru ca marchizul de Kergoual să-şi recâştige prestigiul. Avea un glas muzical, o privire blândă şi inteligentă, un vocabular ales şi o mare distincţie în felul de a se purta şi vorbi. Un cuceritor. Un om care te subjuga prin simplitate, prin lipsa de morgă, prin ştergerea oricărei distanţe.

— Încă o dată, domnule ambasador, vă mulţumesc profund. Vă rog să luaţi loc.

Marchizul de Kergoual se instală şi intră de-a dreptul în subiect:

— Trebuie să vă spun eu ce ştiu, sau preferaţi să-mi puneţi câteva întrebări? În interesul anchetei, cred că e mai bine să procedăm prin întrebări şi răspunsuri. Ne va fi amândurora sarcina mai uşoară!

— Nu îndrăzneam să vă rog! răspunse judecătorul încântat.

N-aşteptă să fie invitat a doua oară şi începu să chestioneze pe martor.

— Cunoaşteţi de mult victima?

— De câţiva ani, din primul an al misiunii mele la Washington, exact de-acum cinci ani.

— Ce părere aveţi despre Mister Leonard?

— Tot ce poate fi mai onorabil. Un om excepţional, colosal de bogat şi, în acelaşi timp, foarte sărac. Tot ce-a câştigat – sume incalculabile – a cheltuit pentru „Muzeul Tengri", pe care l-a

construit la New-York şi l-a înzestrat cu piesele de artă cele mai rare, donându-l municipalităţii. Cred că era mai în vârstă ca mine şi nu cunoştea odihna, călătorea mereu, achiziţionând obiecte noi pentru colecţia din New-York.

Simţind că marchizul se va întinde prea mult asupra biografiei şi elogiilor aduse defunctului, judecătorul aruncă a doua întrebare:

— Când l-aţi văzut ultima oară?

— Alaltăieri dimineaţă. Cred că dacă nu-mi făcea această vizită, bietul om era şi acum în viaţă!

Interesul magistratului crescu vizibil.

— Vă ascult, sunt foarte nerăbdător.

— Mister Leonard a venit la hotelul meu, din Faubourg[9]-Saint-Honoré, alaltăieri 7 noiembrie, la ora 11 dimineaţa, după ce-mi telefonase în prealabil, întrebându-mă dacă pot să-l primesc. Spunea că revine din America să pregătească o expoziţie a colecţiilor sale din New-York, şi ţine să-mi vorbească. Cu un an înainte, la plecarea mea din Washington, îmi încredinţase, în taină, o statuetă de mare preţ. Spunea că această operă de artă, foarte veche, a fost furată dintr-un templu mongol, că preoţii din acel templu aflaseră că e în posesia lui, că i-aş face un mare serviciu transportând-o în Europa şi s-o păstrez până când acei preoţi îi vor pierde urma. Ca diplomat, nu riscam nimic, valizele mele nu erau supuse niciunui control. Am adus statueta la Paris, am ascuns-o bine în hotelul meu particular. Aceasta se petrecea, cum v-am spus, acum un an. N-am arătat obiectul acesta de artă nimănui până-n ziua când mi-a fost cerut de ambasadorul Statelor Unite şi de însuşi Mister Leonard pentru expoziţia

[9] Cartier. (n. hy.)

despre care, probabil, aţi auzit, de la muzeul Galliera[10], vara trecută. O expoziţie de estampe, reproducerile colorate ale numeroaselor capodopere din „Palatul Tengri" de la New-York.

După închiderea acestei expoziţii, Mister Leonard mi-a adus statueta din nou, ca să mi-o ceară după câteva zile: adică alaltăieri. Alaltăieri, reîntors din America, a venit, cum v-am spus, la mine, şi m-a rugat să i-o înapoiez. De rândul acesta o lua definitiv.

Cu toate că această operă de aur şi de ivoriu e foarte grea, n-a vrut să i-o ducă nimeni până la taximetrul care-l aştepta în faţa casei mele. Pentru mai amplele dumneavoastră informaţii, ar trebui să vă interesaţi la şoferul acelui taximetru.

Eu rămân la convingerea că Mister Leonard a transportat statueta în apartamentul său din Avenue Victor Emanuel. Totuşi, e bine să se precizeze lucrul acesta.

Am uitat să vă spun că Mister Leonard, cunoscând pasiunea mea pentru antichităţi, mi-a adus alaltăieri două statuete ale lui Budha, lucrate în piatră de Ural, numită malachită, şi mi le-a dăruit ca o amintire a prieteniei sale. Şi-a luat în braţe tezaurul şi a plecat, fericit, afirmându-mi că muzeul din New-York se va făli în curând cu o capodoperă mai preţioasă decât însăşi Venera din Millo.

— Domnule ambasador, cunosc o bună parte din lucrările dumneavoastră de arheologie, vă preţuiesc, ca toată lumea, de altfel. Aţi putea să-mi daţi câteva informaţii mai ample despre acest obiect de artă? Cred că el reprezintă cheia misterului acestei crime.

— Am şi eu aceeaşi impresie. De aceea voi da, cu cea mai mare plăcere, informaţiile cuvenite. Statueta aceasta reprezintă

[10] Muzeu parizian situat pe avenue Pierre 1er de Serbie, no. 10. (n. hy.)

divinitatea numită Tengri, sau Tonri, sau Tan-Râ, zeitate străveche. Statueta aceasta are doi imenşi ochi de smarald, marcând întreaga frunte. Pare a fi singura reproducere materială a marelui zeu – poate o zeiţă – şi preţul ei nu se poate socoti. În afară de valoarea ei arheologică, numai cele două smaralde uriaşe însemnează o avuţie fără seamăn.

V-am dat toate aceste detalii pe care le ştiu chiar de la Mister Leonard, care nu o dată mi-a vorbit despre nepreţuitul bibelou. Cuvântul „*bibelou*" însă spune prea puţin. E o statuetă de 60 sau 65 centimetri înălţime, din fildeş şi aur masiv. Cred că sărmanul meu prieten a fost asasinat şi jefuit. I s-a furat zeitatea. Pumnalele cu care a fost străpuns, vedeţi, au mânerul sculptat cu motive stranii. Din apartament nu lipseşte nimic. În biroul care era descuiat s-au găsit mulţi bani şi bijuterii. Hoţii au venit să fure statueta zeului, bătrânul s-a opus. A fost asasinat.

— Sunt cu totul de părerea dumneavoastră, domnule ambasador. Vă mai întreb, ca să fim precis orientaţi, dacă s-ar putea ca Mister Leonard să fi dus statueta în altă parte, nu la el acasă, în ziua când v-a reclamat-o, adică alaltăieri, 7 noiembrie?

— Nu, mi-a spus că o va duce direct la el acasă şi că n-o va ţine mult nici acolo, fiindcă se teme.

— Precum vedeţi, lucrurile se simplifică, devin clare. Cei doi misterioşi indivizi care l-au vizitat aseară urmau să se instaleze în propriul său apartament. Cel puţin aşa a spus Mister Leonard portăresei. I-au câştigat încrederea şi l-au asasinat!... Aveţi perfectă dreptate... Ancheta noastră nu poate să urmeze altă cale...

— Mai aveţi vreo întrebare de pus, domnule judecător?

— Deocamdată, nu. Sunt fericit că am avut prilejul, cu această neplăcută afacere, să cunosc pe ilustrul nostru istoric şi diplomat.

Magistratul se înclină ceremonios şi conduse până la scară pe

marchizul de Kergoual, care pleca mai încărcat de prestigiu de cum intrase.

Anchetatorul îşi privi, frecându-şi mâinile, notiţele pe care le luase din depoziţiile portăresei şi ale ambasadorului.

— Suntem pe calea cea bună, domnule Saphiran, se adresă el grefierului, care nu-şi putea ascunde părerea de rău că, în timpul audiţiei domnului marchiz, şeful său nu plasase niciun cuvânt de spirit.

Porniţi pe calea cea bună, oamenii poliţiei şi ai justiţiei trebuiau să afle acum pe ucigaşi.

Declaraţiile marchizului de Kergoual au fost revelatoare. Autorităţile au pornit pe această pistă. S-au făcut cercetări. O circulară împărţită şoferilor parizieni n-a adus cine ştie ce importante lămuriri. Niciun taximetrist nu condusese la casa crimei, în *Avenue Victor Emanuel III,* trei indivizi. (Mister Leonard avusese grijă să coboare cu asasinii la o florărie câteva case mai departe, peste drum.) Şoferul care-l luase din *Faubourg-Saint-Honoré* îşi amintea perfect de acel bătrân cu un pachet lung şi greu în braţe, pe care-l lăsase, cu două zile înainte, în faţa imobilului cu pricina. El recunoscu cadavrul expus la morgă: nu era altul decât clientul său generos. Poliţia, justiţia şi presa întreagă erau convinse că această pasionantă afacere avea un substrat misterios.

Capitolul III

Să ne reîntoarcem cu patru luni în urmă, adică într-o frumoasă noapte de iunie, când marchizul Yves de Kergoual, fostul ambasador al Franţei la Washington, invitase la masa de seară câteva cunoştinţe din America.

Era, în acel însorit şi răcoros iunie, momentul când bogaţii cetăţeni ai Statelor Unite veneau de predilecţie la Paris. Afaceri, distracţii, o lună de repaus în acea minunată grădină a Europei, cum Shakespeare a numit Franţa, îi atrăgea pe malurile Senei. Viaţa metropolei bătea din plin.

Marchizul Yves de Kergoual care scrisese în tinereţe apreciate cărţi de istorie şi de arheologie, ca să se consacre mai târziu carierei diplomatice, fusese câţiva ani reprezentantul Franţei la Washington, unde lăsase cele mai frumoase amintiri, îşi crease numeroase cunoştinţe, datorită amabilităţii, erudiţiei şi spiritului său. După încetarea misiunii marchizului în Statele Unite, adică de un an încoace, orice american de vază, în trecere prin Paris, se simţea obligat să-şi depună cartea de vizită la portarul Palatului din Faubourg-Saint-Honoré. La rândul său, marchizul de Kergoual nu pierdea prilejul să-şi viziteze prietenii de la New-York şi Washington, să le fie călăuză, arătându-le Parisul, punându-i în relaţii cu personalităţi de care aveau nevoie, invitându-i la masă, fie la restaurantele celebre, fie la el acasă. Era un ghid erudit şi benevol, care deschidea multe porţi ferecate.

Diplomaţi, scriitori, financiari, oameni ai artei, în special ai filmului, constituiau societatea americană, în treacăt prin Paris, care găsea în fostul ambasador în Statele Unite un amfitrion încântător.

Dineul acela, care urma să se desfăşoare în vechiul şi frumosul hotel particular al marchizului de Kergoual, era dat în cinstea uneia dintre cele mai celebre femei din New-York, poate cea mai celebră în momentele acelea, frumoasa arhimilionară Dorys O'Mara, văduva foarte tânără a lui Mack Stephenson, marele industriaş mort cu câteva luni după căsătoria lor şi care-i lăsase întreaga avere.

Actriţă de cinematograf – cea mai admirată vedetă a ecranului – Dorys O'Mara nu se mulţumea cu gloria ei şi cu imensa avere recent moştenită, ci participa, conducea numeroase întreprinderi, le crea ea însăşi, le supraveghea cu fermitatea unui desăvârşit om de afaceri.

Altor întreprinderi le împrumuta numele ei glorios, un patronaj preţios şi bine retribuit. În plin apogeu, la douăzeci şi cinci de ani, frumoasă, talentată, solicitată de toţi fabricanţii de filme, adulată, Dorys gusta viaţa din plin, dându-şi seama că se află în culmea prosperităţii şi că cei câţiva ani de tinereţe şi victorie totală nu vor ţine o eternitate. Ştia că va veni o zi când va fi eclipsată de alta, după cum ea lăsase altele pe planul al doilea şi se bucura intens de prezent, organizându-şi, pe planuri foarte realiste, viitorul.

Cine şi-ar fi putut închipui că această femeie – un copil aproape – atât de fantezistă în purtările ei, cu privirea şi surâsul de ingenuă, ascundea atâta energie şi atât spirit practic? Cum putea conduce atâtea bănci, magazine şi fabrici, jucând în acelaşi timp două şi trei roluri pe an, în filme unde era mereu prezentă, unde toată acţiunea se petrecea în jurul fermecătoarelor ei

apariţii?

Nu fără emoţie aştepta ambasadorul sosirea frumoasei Dorys, cea mai suavă, cea mai caldă amintire a anilor petrecuţi de el în noul continent.

Acest bărbat, care-şi consumase aproape a şaptea decadă a vieţii, era îndrăgostit de tânăra actriţă. Soţia îi murise de mult. Alte legături trainice n-a mai avut de atunci. Se simţise îmbătrânind înainte de vreme şi-şi consacrase energia şi entuziasmul ce-i mai rămăseseră diferitelor misiuni diplomatice. O cunoscuse pe Dorys O'Mara când debutanta în cinematograf îşi pregătea cariera. A văzut-o crescând, devenind celebră, măritându-se cu unul dintre cei mai bogaţi oameni de afaceri ai New-York-ului. Făptura aceasta primăvăratică trecea prin viaţa lui ca un zefir parfumat. O viziune angelică. Îl întinerea. Devenise omul de treizeci de ani care murise de mult şi, în acelaşi timp, simţea pentru ea dragostea unui părinte, a unui bunic care nu cunoscuse bucuriile familiei, a urmaşilor. Se mai amesteca, în această afecţiune pentru copila minunată, un sentiment foarte ciudat de strănepot. Irlandeză de origine, Dorys O'Mara semăna extraordinar cu bunica dinspre mamă a lui Yves de Kergoual, bretonă, ca şi partea bărbătească a Kergoualilor. Dintr-o ţară de legende, ca şi el, Dorys O'Mara avea ceva depărtat, legendar, un glas şi o privire din adâncuri, ceva din trecerea catifelată a unei fantome. Poate din acele depărtări de veacuri şi de peisaje venea tot farmecul acestei femei, farmec care se transmitea din întreaga ei făptură aievea şi din fantasmagoria jocurilor de alb şi negru ale ecranului, cucerind pe cei ce aveau norocul s-o apropie, fascinând milioanele de admiratori necunoscuţi, cărora le lumina tenebrele sălilor de spectacol şi-i transporta pe limanuri de feerie.

Dorys O'Mara făgăduise bătrânului ei prieten să vină la Paris

cu prima ocazie şi să contemple portretul de acum o sută de ani, pe care marchizul îl ţinea în salon, la locul de onoare. Îi făgăduise că va cere să i se acorde un scenariu din acea epocă şi îi va copia exact toaleta şi coafura pe care o purtase pe vremea lui Louis-Phillipe femeia din portret, bunica ambasadorului. Acesta nu-şi ascunsese şi nici nu-şi ascundea sentimentele ce le purta viitoarei doamne Stephenson; vârsta şi autoritatea lui de savant şi de trimis al Franţei îi permiteau această cochetărie. Îi prezenta omagiile curtoaziei sale în faţa tuturor, chiar în prezenţa lui Mack Stephenson, care se simţea onorat de simpatia tandră şi respectuoasă a unui rival cu douăzeci de ani mai vârstnic decât el. Mack Stephenson murise pe neaşteptate. Dorys O'Mara moştenea o avere imensă. Dacă n-ar fi fost atât de bogată, dacă s-ar fi stabilit în Franţa, Yves de Kergoual i-ar fi lăsat şi el averea, în semn de afecţiune şi gratitudine pentru clipele senine pe care i le dăruise încântătoarea copilă. I s-ar fi părut că înzestrează o iubită adorată, o nepoată fermecătoare şi o tânără bunică de-acum o sută de ani... Bătrânul diplomat surâdea singur la această perspectivă, la acest amestec de afecţiuni pe care le considera cu luciditate ca şi cum ar fi privit pe altul. Îşi dădea seama că era ceva absurd în tot acest devotament faţă de o străină, dar era, totuşi, subjugat chiar acum când îi despărţea un întreg ocean de iradierile pline de vrajă ale tinerei văduve. Dorys era, într-adevăr, foarte tânără. Nimeni nu i-ar fi dat cei douăzeci şi cinci de ani pe care abia îi împlinise.

Cu emoţionantă bucurie primi ambasadorul cablograma Isadorei Stephenson, vestindu-i acest popas în dulcea Franţă, apropiata ei sosire la Paris, unde va duce tratative pentru înfiinţarea unei sucursale a institutului de frumuseţe „Dorys" din New-York.

În onoarea ei invitase marchizul de Kergoual alte

douăsprezece persoane, care soseau, rând pe rând, în hotelul de pe Faubourg-Saint-Honoré. Grădina acestui palat dădea pe Champs-Élysées în aceeaşi linie cu Élysée, cu palatul Rotschild şi cu Cercul Interaliat, fost şi el al familiei Rotschild.

Cel dintâi care se prezentă fu Mister Leonard, elegant şi zvelt în fracul tăiat de curând la Paris.

— M-am rugat lui Tengri pentru sănătatea Excelenţei Voastre. Marele zeu m-a ascultat, fiindcă văd înflorind în ochii Excelenţei Voastre lotusul tinereţii şi-al unei vieţi îndelungate!

Cu această ceremonioasă formulă salută şi pe ambasadorul Franţei, a cărui încredere şi preţuire o câştigase din primele clipe la New-York.

Marchizul de Kergoual îi răspunse într-un stil tot atât de înflorit. Cei doi moşnegi se simţeau bine împreună. Erau legaţi de împletitura aceleiaşi generaţii şi de preocupările lor care ieşeau din comun.

Dintr-o veche familie americană, Yves de Kergoual era el însuşi un colecţionar pasionat şi îşi reînnoi invitaţia făcută pe vremuri lui Mister Leonard să-i viziteze castelul strămoşesc, plin de legende şi de obiecte vechi.

Erau scunzi amândoi. Francezul, chel, ceva mai gras, cu tenul roz, cu vinişoare albastre împletindu-se în purpuriul pometilor, cu mustaţa lungă căruntă, cu buza de jos groasă şi senzuală. Mister Leonard avea o vârstă nehotărâtă: poate şaizeci, poate şaizeci şi cinci de ani. De fapt trecuse de optzeci. Dar nici părul său uşor încărunţit la tâmple, nici mustaţa tunsă, foarte neagră, nici ţinuta lui tinerească n-ar fi dat de bănuit că intrase adânc în al nouălea deceniu al vieţii.

De câte ori spunea, cu oarecare cochetărie, că a trecut de mult limita celor şaizeci de ani, i se răspundea cu un măgulitor surâs de neîncredere.

Mister Leonard era cunoscut de treizeci-patruzeci de ani în New-York şi-n alte mari centre.

Începuse şi continua ca negustor de antichităţi. Lansase genul. Crease un snobism care în loc să apună, cu vremea, creştea în importanţă, se adâncea. La temelia acestui snobism era nu numai un capriciu, o fantezie efemeră, dar şi o seriozitate artistică, o valoare comercială care creştea necontenit. Mister Leonard avea o mulţime de agenţi risipiţi în America, în Asia şi în Europa. Ei călătoreau mereu, din localităţi cunoscute în coclauri anonime, căutând la anticarii şi la particularii marilor oraşe, la ţăranii tibetani sau chinezi, în Asia, pretutindeni, vestigii ale artei apuse, obiecte preţioase a căror valoare profanii n-o cunoşteau îndeajuns. Ei expediau patronului, în metropolă, toate aceste achiziţii, alese de specialişti. Mister Leonard le vindea foarte scump. Realizase o avere incalculabilă.

N-avea familie. Ducea o viaţă foarte simplă, iar câştigurile lui fabuloase îi serveau ca să construiască şi apoi să îmbogăţească muzeul al cărui director era. Se înconjura de tineri savanţi specializaţi în arta diferitelor popoare, de artişti, de scriitori, care îl ajutau să-şi realizeze acest vis suprem: crearea, întreţinerea şi sporirea celei mai mari şi mai variate colecţii de opere, rămase din trecutul vechilor civilizaţii care se perindaseră pe imensul continent.

Când îi pica în mână un obiect rar, o piesă unică, el o punea în vitrina magazinului pe care-l avea nu departe de muzeu şi cerea preţuri neverosimile, spre indignarea nababilor care ar fi vrut să-şi împodobească apartamentele cu asemenea raritaţi, ajunse la modă. Dar prea puţini se puteau apropia, atât de mult cerea ciudatul negustor. Şi atunci Mister Leonard, satisfăcut, surâzător, trimitea în dar muzeului public intangibilul tezaur artistic, care ar fi rămas îngropat în apartamentul sau vila prezumţiosului

proprietar.

Yves de Kergoual, ca toată lumea, cunoştea procedeele admirabilului negustor-colecţionar şi, ca toată lumea, îl felicita pentru priceperea, tenacitatea şi pasiunea cu care oferise colectivităţii acel edificiu modern, cu mai multe etaje, cu săli vaste în marmoră şi cristal, cu lumina bine împărţită, confort şi gust, desfătare a ochiului şi învăţătură a muncii, unică pe glob.

Mister Leonard ceruse permisiunea să vină cu o jumătate de oră înaintea celorlalţi invitaţi. Voia să mai stea de vorbă cu amfitrionul, să mai contemple o dată statueta pe care i-o încredinţase cu opt luni înainte la plecarea ambasadorului din America. Urcară amândoi la primul etaj, unde-şi avea marchizul camera de culcare şi unde ţinea ascunsă, într-un birou monumental, care se închidea ermetic, imaginea zeului Tengri. Divinitatea era culcată pe o stofă de mătase verde, ale cărei reflexe păleau tonurile roşiatice pe care le prinsese fildeşul îngălbenit de vreme, cât şi aurul de culoarea leului, în care era turnată statueta. Cu mâini pioase, Mister Leonard o ridică şi o puse în picioare, contemplând-o emoţionat, cu ochi înlăcrimaţi. Zadarnic îşi ştergea sticla ochelarilor, fiindcă nu lentilele erau aburite, ci propriile sale priviri. O dâră din incandescenţa postumă a soarelui care apusese în dosul Arcului de Triumf aureola, parcă, opera de artă aşezată acum pe o masă, lângă fereastra dinspre nord.

— Câte secole, câte milenii? se întreba Mister Leonard, privindu-şi comoara. Nu-i aşa, Excelenţă, că din această mică statuie emană o frumuseţe inexprimabilă? Pe-aici n-a trecut, nu, Elada lui Fidias şi-a lui Praxiteles. Observi? Braţele sunt lipite de-a lungul corpului, după moda statuarilor egipteni şi a grecilor dinaintea celui de-al şaselea secol. Iată şi surâsul antic. Prin urmare, ne aflăm în faţa unei opere care are mai bine de douăzeci

şi cinci de veacuri, dacă nu cumva autorul a trăit mult mai târziu şi n-a mai ţinut seama de contribuţia marelui secol helen. A mers direct la sursă, evitând realismul grec, reîntorcându-se la arta faraonilor, simplificând, sintetizând.

Marchizul de Kergoual asculta cu atenţie expunerile estetului şi căuta să-i prindă înţelesurile, cu toate că acea bucată de mineral, din care se degaja, incontestabil, o vrajă de o frumuseţe stranie, inexplicabilă, nu părea a fi opera migăloasă a unui sculptor, cât un aliaj primitiv de aur şi de ivoriu, îngălbenite, aproape înroşite de vreme. Istoricul şi arheologul diplomat nu vedea pe chipul inform al zeului Tengri nici surâsul antic, nici urmele nasului sau ale frunţii, nici linia de demarcaţiune între braţe şi corp. Şi totuşi era schiţat ceva, foarte uşor, fără contururi precise, ceva care exprima o vibraţie de viaţă. Dar cine ar fi putut să stăruie în căutarea liniilor feţei, când atenţia era captată, de la început, de acei imenşi ochi de smarald, de o puritate neverosimilă? Porneau din mijlocul feţei, de la presupusul nas, şi urcau spre tâmple, foarte sus. În comorile califilor, ale maharajahilor, ale nababilor moderni vor fi existând smaralde mai mari decât acestea, dar o atât de perfectă limpezime a mineralului translucid, după trecerea atâtor veacuri, Yves de Kergoual nu-şi închipuia că ar mai putea exista. Dacă aurul care acoperea fildeşul, închipuind mantia pe corpul divinităţii, dacă fildeşul şi aurul se pătaseră, se lustruiseră, îmbrăcând patina marmorei coloanelor Parthenonului, coapte de atâta soare milenar, ochii de smarald ai lui Tengri păreau adăugaţi de curând: nicio brumă nu-i întrista, niciun corp impur nu turbura apele lor imaculate.

— Vă pare curios, Excelenţă, că vorbesc de braţele şi de buzele zeului sau zeiţei inexistente. Dar eu le ghicesc, le văd, fiindcă socotesc că această versiune a bibeloului nu este tiparul

primordial. Artistul şi-a turnat, şi-a sculptat de câteva ori modelul, simplificând cu fiecare nouă ediţie. A început prin a face o operă realistă, în care existau toate amănuntele: părul, ochii, nasul, gura, umerii, braţele, faldul mantiei sau al cămăşii – veşmântul de aur – picioarele şi mâinile, capul de ivoriu. Apoi a lucrat la o a doua formă, neglijând detaliile. Cu a treia, a patra, a cincea ediţie a mers din simplificare în simplificare, eliminând tot ce era mărunt, lăsând în locul lor numai sugestie, această imensă forţă de sugestie care iradiază şi vorbeşte mai mult decât conturul însuşi şi în care rezidă poezia, valoarea artistică a acestei îmbinări de materii preţioase.

Fildeşul şi aurul par a se fi contopit după atâta convieţuire. Nu le prieşte orice lumină. Vreau să instalez într-un tabernacol, cu un ecleraj propice, această imagine a lui Tengri. Voi calcula ce culoare a velurului îi face un cadru mai favorabil şi ce fel de raze îi priesc mai mult, aruncându-l în viaţa lui adevărată şi eternă. Nu va fi prea uşor, vă asigur... Şi-acuma, daţi-mi voie să duc la locul ei imaginea sacră a marelui zeu...

Luă în braţe greul idol, îl legănă ca pe un copil...

— Ochii... Ochii... Nici pe-aici n-au trecut statuarii lui Perikles... Ochii aceştia care coboară şi se întâlnesc, imenşii ochi n-au fost oare inspiraţi tot de artistul egiptean? Toate profilurile egiptene poartă acest ochi alb şi drept. Nu, grecii n-au trecut prin această întruchipare părintească a marelui zeu, sau, dacă au trecut, cu atât e mai mare meritul artistului, care a dispreţuit această diminuare a expresiei adusă prin reproducerea unor ochi de mărime normală şi a dat privirii toată importanţa pe care trebuie s-o aibă într-un obraz divin cele două lumini ale spiritului şi ale sufletului – ochii!

Cei doi moşnegi aşezară cu greutate idolul, culcându-l pe mătasea verde. Capacul biroului fu acoperit, ca să nu se

redeschidă decât peste câteva săptămâni, când, după cum vom vedea, statueta a fost oferită spre admiraţie privirilor miilor de parizieni care s-au perindat în sălile muzeului Galliera.

Capitolul IV

Fiindcă se apropia de ora opt, însoţit de Mister Leonard, amfitrionul coborî în marele hol, ca să-şi primească oaspeţii.

Cei dintâi sosiră doi vestiţi financiari new-yorkezi. Individual, aceşti bărbaţi nu erau interesanţi. Perechea lor era interesantă. Erau numiţi „inseparabilii”. Doi obişnuiţi oameni de afaceri, doi asociaţi pare se detestau şi care se întovărăşiseră ca să se scape unul de altul, de concurenţă, de teroarea celuilalt. Făceau impresia celei mai strânse perechi de colaboratori, când, de fapt, erau inseparabili, tocmai fiindcă se bănuiau şi nu voiau să se despartă, ca să nu-şi dea unul celuilalt răgazul unui complot, al unei lovituri fatale. Se loviseră destul în trecut, se atacaseră printr-o presă plătită, îşi descoperiseră afacerile nepermise, abuzurile, coruperea parlamentarilor şi a ziariştilor, legăturile cu anumiţi gangsteri. Îşi făcuseră mult rău unul celuilalt. Luptând necontenit, s-ar fi distrus până la urmă. Singura soluţie era o împăcare, o exploatare în comun a afacerilor. Colaborarea a început tot atât de puternică pe cât fusese vrăjmăşia lor. Îşi scriseseră chiar testamente prin care îşi lăsau unul celuilalt partea din asociaţie. Acest gest suprem de afecţiune le fusese dictat tot de perspectiva unei exterminări: fiecare ar fi fost încântat să-l suprime pe celălalt, ca să rămână singurul stăpân al averii realizate împreună. Ştiau amândoi că celălalt îi pregăteşte ceva, de aceea nu se părăseau niciodată. Călătoreau în acelaşi

automobil, în acelaşi vagon, pe acelaşi vapor: dacă s-ar întâmpla vreo nenorocire, să aibă aceleaşi riscuri amândoi. Erau propriii lor prizonieri, prizonierii setei de aur[11], nevoii de a fi cât mai bogaţi, de a se arunca tot mai adânc în vârtejul nebun al dansului milioanelor, în istoria acumulării de cât mai mari avuţii.

Se aflau la Paris în drum spre sud-estul european, unde îi chema o mare întreprindere: arendarea cursului inferior al Dunării, de la Porţile de Fier până-n Deltă. Oameni din camarila celor doi regi danubieni îi asiguraseră că vor obţine această concesie. Fluviul e foarte bogat în această parte a continentului: rostogoleşte în apele lui galbene de la crapi voluminoşi, de culoarea aurului verde şi argintiu, până la familia grasă a cegii şi a păstrugii cu botul lunguieţ, a morunului şi a nisetrului uriaş, în pântecele cărora zămisleşte faimosul caviar românesc. Calitatea acestui caviar întrece produsele similare cele mai fine ale mărilor şi fluviilor din est.

Cei doi financiari vedeau milioane de cutii de icre negre luându-şi zborul în aeroplane-răcitoare spre occidentul european şi cele două Americi.

Malul bulgăresc al Dunării fiind mai înalt nu permite revărsarea apelor şi crearea de bălţi *pascoase*, aşa cum se întâmplă pe malul nordic, unde pământul e semănat cu numeroase insule lichide locuite de tot felul de animale acvatice, care de care mai savuroase. O abundenţă de început de lume, un domeniu virgin, o colonie pe care cei doi bancheri trebuiau neapărat, cu orice sacrificiu, s-o stăpânească. Regii finanţelor urmau să trateze cu colegii lor încoronaţi.

Experimentat în afacerile cele mai bănoase, dacă nu cele mai

[11] *Auri sacra fames*! (lat.) – blestemata foame de aur!, Vergiliu, „Eneida”, III, 56. (n. hy.)

impure, deţinând o mulţime de monopoluri, gangster suprem al Europei, regele României nu se dădea înapoi de la nimic, ca să-şi facă o avere cât mai mare, în aşteptarea celei de-a doua plecări din ţară. Corupţia, de altfel, era şi mai întinsă la Bucureşti decât la Sofia, unde oamenii sunt mai sobri, mai severi şi unde nu mai există de mult, ca în România, acea pătură suprapusă, formată din resturile Bizanţului voluptos şi putred. Cei doi afacerişti americani erau informaţi de stările din sud-vestul Europei şi urmăreau închirierea pe mai multe decade a bogăţiilor Dunării şi a bălţilor de la nordul ei, plătind, în prealabil, comisioanele ridicate, cuvenite Maiestăţii Sale şi favoriţilor Maiestăţii Sale.

Această arendare a Dunării româno-bulgare constituia lovitura formidabilă a celor doi bancheri new-yorkezi.

Aveau toate şansele să izbutească. Aşteptau ca afacerea să se încheie, cu toate formele legale, ca să încerce, apoi, să se suprime reciproc.

Valetul înalt şi cărunt anunţă pe doamna Edith Guildbransonn, care, sub numele Mya-Clara, fusese una din gloriile filmului mut. Se specializase în roluri de femeie plinuţă, voluptoasă, spre deosebire de camaradele ei care îndurau toate supliciile sportului şi ale postului, ca să-şi confecţioneze o siluetă cât mai diafană.

O dată cu sonorizarea ecranului şi cu acumularea de kilograme care depăşeau limitele voluptăţii, Mya-Clara se hotărî să renunţe la cinematograf. Înfiinţă la New-York primul institut de frumuseţe al metropolei, deschise sucursale la Paris şi Londra şi începu să câştige cu preparatele pentru distrugerea peliculelor cât n-ar fi câştigat o viaţă întreagă cu pelicula. Faima ei de actriţă aduse o clientelă numeroasă institutului „Cleopatra". Discreta ei renunţare la carieră îi crease unanime simpatii în lumea

studiourilor: o rivală mai puţin e totdeauna o veste bună pentru domnişoarele şi doamnele care se îndeletnicesc cu poza în faţa reflectorului. Se vor grăbi, deci, să recomande laboratorului de estetică al unei foste partenere să-i laude pastele de dinţi, lacul de unghii, rujul de buze, negrul de gene, crema care îndulceşte epiderma, şamponurile favorabile, depilatoarele ultramoderne, plus specialiştii angajaţi la compartimentele de pedicură.

Înfrumuseţarea femeii, permanentizarea ei în tinereţe este una dintre cele mai importante preocupări ale epocii şi cu cât vor fi mai multe sanatorii de acestea, împotriva zbârciturilor premature, a cariei dinţilor, a decolorării părului şi a întreţinerii mâinilor, cu atât progresul omenirii va fi mai accentuat.

Edith Guildbransonn, fosta Mya-Clara, era acum o femeie corpolentă, veselă, exuberantă, deşi, de la o vreme, afacerile începeau să-i meargă prost, din motive pe care le vom cunoaşte îndată.

Iată un nou invitat, tânărul fiu vitreg al lui Dorys O'Mara, Archibald Stephenson, născut din prima căsătorie a miliardarului defunct. Nu se ocupă cu nimic, călcând acea bună tradiţie care impune fiilor de milionar să-şi înceapă cariera muncind ca oricare alt cetăţean.

Rămas văduv prea devreme, îndrăgostit, apoi însurat cu o actriţă căreia putea să-i fie tată, Mack Stephenson n-avusese vreme să se ocupe de educaţia fiului său, mai ales că el însuşi nu cunoscuse, în copilărie, povara unei educaţii prea complicate. E drept că şi prima lui soţie era de vină în această lipsă de stare civilă a odraslei lor. Grecoaică din Asia Mică, Theodota Simyrniotis nu admitea ca fiul ei să-şi chinuiască adolescenţa prin birourile şi uzinele prozaice ale lui Mack. Theodota se pretindea de o rasă nobilă şi voia să facă din fiul ei un aristocrat desăvârşit, în genul frecvent al sud-estului european, păpuşă de

salon, cavaler al dansului şi al eleganţei, rege ai flirtului, arbitru al chestiunilor de onoare, al neînţelegerilor iscate la chemin-de-fer şi baccara, poate diplomat, în orice caz un tânăr senior reprezentativ şi scutit de orice efort.

La douăzeci de ani, scumpul Archi se pomenise orfan dezmoştenit şi fără nicio carieră. Era superb, aşa cum se prezenta astă-seară, în frac, cu garoafa roşie-neagră la butonieră, model pentru albumele de croitori. Dar nu-şi putea purta splendoarea aceasta pe unde ar fi dorit, fiindcă venitul lăsat de tatăl său, care abia în ultimul an ai vieţii îşi dăduse seama că fiul Theodotei Smyrniotis e un ratat, era foarte modest iar pretenţiile junelui gentleman înzecite, dacă nu însutite.

Archibald Stephenson venise în Europa o dată cu Dorys O'Mara care-i oferise biletul de vapor şi întreţinerea pe tot răstimpul cât vor sta la Paris.

Dorys locuia la George V, iar fiul fostului ei soţ, într-un hotel de mâna a doua, pe Avenue de l'Opéra.

Se simţea umilit, nedreptăţit, cu toate că tânăra lui mamă vitregă nu era obligată cu nimic faţă de el. O amabilitate în plus şi nimic mai mult.

Archibald n-o văzuse pe Dorys de două zile, dar nu era grăbit s-o întâlnească. Se credea victima ei, avea ceva din nobila melancolie a martirilor. Toată lumea îi vârâse în cap că este un martir. Astă-seară îl surprindea neliniştea marchizului de Kergoual, care îşi consulta mereu ceasul. Dineul era fixat pentru ora opt. Era opt şi un sfert şi niciun semn din partea frumoasei Dorys. Toţi invitaţii erau prezenţi. Ambasadorul se întreţinea cu Norma Inkonen, altă celebritate a ecranului, care venea să „turneze" un film în studioul de la Joinville. Îşi respecta un angajament contractat cu doi ani înainte, când era în apogeul carierei prima vedetă a ecranului, urmaşa necontestată a Gretei

Garbo şi a Marlenei Dietrich, mai tânără, mai nouă, mai inedită decât aceste două regine detronate.

Ca şi ele, venea din nordul european. Finlandeză de origine, Norma Inkonen avea douăzeci şi opt de ani. Strălucise ca un meteor până mai acum doi-trei ani. Dacă în America încerca o momentană eclipsă, aştepta mult de la filmul pe care urma să-l joace în Franţa, cu un tânăr regizor excepţional. Acesta va descoperi laturi noi ale talentului ei, expresii necunoscute ale ochilor, îi va inventa atitudini şi toalete neobişnuite, va da o nouă strălucire farmecelor cu care cucerise cele două continente.

Invitată cea dintâi la această masă a ambasadorului, Norma Inkonen sosea cea din urmă. Voia să se lase aşteptată, discutată, să impacienteze pe amfitrion şi pe invitaţi, prezentându-se în ultimul moment, provocând surâsuri şi respiraţii de uşurare. Dar, iată, şi de rândul acesta, Dorys O'Mara i-o luase înainte, adică întârzia mai mult decât dânsa. Dorys O'Mara întârzia peste limitele permise chiar celei mai răsfăţate stele a Hollywoodului. Ambasadorul şi oaspeţii dădeau vădite semne de impacienţă. Se serviră aperitivele, care, după o modă nouă, constau în fisticuri, alune turceşti prăjite şi şampanie. Dorys O'Mara întârzia încă. O sonerie, la ora opt şi jumătate, readuse voia bună. Dar nu era ea. Valetul se reîntoarse cu o carte de vizită, anunţând pe consilierul juridic al ambasadei Statelor Unite.

Sullivan Henders fu introdus imediat. Venea din partea doamnei Isadora Stephenson s-o scuze. Împrejurări neprevăzute o împiedicau nu numai să participe la acel ospăţ, dar şi să se explice prin telefon... Un vânt rece trecu prin încăpere.

— În cazul acesta să ne aşezăm la masă! încercă să schimbe ambasadorul atmosfera de contrarietate pe care o crease neaşteptata vizită a consilierului juridic, care, sub cest titlu oficial, reprezenta poliţia americană la Paris, supraveghind, cu

infinită discreţie, sosirile, plecările şi purtările concetăţenilor săi în oraşul-lumină.

În momentul în care diplomatul detectiv îşi lua rămas bun, ambasadorul îşi dădu seama că vor rămâne treisprezece la masă. Ca orice om de modă veche – şi încă breton – el era superstiţios.

Tot aşa de superstiţios, deşi nu era nici breton, nici bătrân, pare să fi fost şi Archibald Stephenson, fiindcă remarcă şi el, şi încă cu glas tare:

— Dacă lipseşte Dorys, domnule ambasador, rămânem treisprezece în masă! Îmi daţi voie să mă retrag?

Această ieşire fu remarcată de Sullivan Henders, care din acel moment nu-l mai slăbi din ochi.

— Nu se poate, *my dear!* îl opri marchizul... Nu ne poţi priva şi dumneata de plăcerea de a te avea printre noi.

Fu un moment de confuzie. Diplomatul găsise soluţia, dar îi venea greu s-o exprime, i s-ar fi părut o uşoară impoliteţă această invitaţie la care se gândise: „Dacă l-aş reţine pe consilier?"

Nu poţi face cuiva afrontul de a-l pofti la masă în ultimul moment, dintr-un simplu interes, ca pe un număr bun să completeze un alt număr. Mai puţin ceremonios, mai puţin protocolar, Sullivan Henders făcu, surâzând, un gest din care amfitrionul înţelese că noul venit îi şedea la dispoziţie. Nici el nu îndrăznea să se invite singur, cu toate că venise cu această intenţie.

— Nu îndrăznesc, începu ambasadorul, să vă invit să luaţi locul frumoasei doamne... Poate că sunteţi aşteptat în altă parte... Aş fi fericit, însă, dac-aţi binevoi să prânziţi cu noi... Bineînţeles, dacă lucrul acesta nu vă contrariază.

Sullivan Henders, care era şi el în frac, se înclină adânc:

— Domnule marchiz, invitaţia Excelenţei Voastre mă onorează. Sunt aşteptat la Cercul Interaliat, dar e o masă

obişnuită... Pot telefona... Într-adevăr, nu e plăcut să fiţi treisprezece la masă!

De unde cunoştea consilierul de ambasadă numărul invitaţilor marchizului de Kergoual?

Nu toată lumea fu încântată de sosirea acestui neprevăzut oaspe, dar toţi fură mulţumiţi că vor scăpa de numărul fatidic, pe care-l evită până şi oamenii lipsiţi de prejudecăţi.

Marchizul de Kergoual oferi braţul Edithei Guildbransonn, care era doamna cea mai vârstnică, şi o pofti la dreapta lui, pe locul, rezervat O'Marei.

— Va trebui să schimbăm oarecum dispoziţia mesei. Sunt foarte confuz, vă rog să mă iertaţi... sunt foarte contrariat de acest contratimp şi va cer toate scuzele...

Aşează pe Sullivan Henders în locul destinat Normei Inkonen, iar pe aceasta o invită la stânga lui. La capătul celălalt al mesei trona Mister Leonard, având în dreapta o doamnă şi la stânga pe unul din cei doi financiari anonimi, despre care am vorbit mai sus.

Marchizul căuta să pară bine dispus, ca să nu dea oaspeţilor impresia că numai Dorys îl interesa şi că ceilalţi nu erau decât simplul ei decor.

Masa fu sobră, dar de calitate rară. Vinurile vechi şi aromate aduseră o oarecare animaţie într-o societate contrariată de absenţa inexplicabilă a celebrei actriţe şi arhimilionare, a cărei trecere prin Paris era salutată de întreaga presă, nu numai de revistele de specialitate.

În tot timpul, Sullivan Henders, a cărui preocupare scăpa celorlalţi, observa pe fiecare dintre convivi, le surprindea replicile. Mister Leonard, care-l interesa cel mai puţin, abia atingea mâncarea, dar făcea lucrul acesta cu discreţie, să nu se remarce că nu apreciază savoarea bucatelor alese şi calitatea

vinurilor. Sorbea din când în când dintr-un pahar cu apă minerală şi surâdea celor din jur, cu aerul că spusele lor sunt foarte amuzante. Un observator atent – Sullivan Henders, de pildă – şi-ar fi dat seama că gândurile bătrânului colecţionar erau aiurea, departe de preocupările celor două femei din capul mesei, care dădeau tonul discuţiei concentrând-o în jurul cinematografiei, în general, şi al Dorei O'Mara în special.

— E aşa de ocupată scumpa noastră Dorys! aruncă la un moment dat Edith Guildbransonn.

— Nu mă mir că n-a venit... Cine ştie ce nouă afacere strălucită pune la cale!

Norma Inkonen o corijă:

— Nu cred. Dorys e foarte exactă, foarte precisă. Nu-şi neglijează cea mai mică îndatorire... Unul din motivele succeselor ei este tocmai această punctualitate. Regizorii o caută fiindcă e prezentă mereu... Are un mare simţ al datoriei... nu face pe nimeni s-aştepte... N-are niciunul din capriciile noastre femeieşti.

— Ai dreptate, se corijă patroana institutului „Cleopatra". Dacă n-ar fi atât de organizată n-ar supraveghea până la capăt atâtea întreprinderi cu care şi-a complicat viaţa. Mă întreb până când va putea s-o ducă aşa!

Elogiile celor două femei aveau o uşoară notă de ironie, de pizmă, care nu scăpă consilierului de ambasadă. Poate fără voia lor, îşi exprimau o anumită aversiune împotriva celei absente. Dacă n-ar fi ştiut cât de dragă era Dorys ambasadorului, ar fi trecut poate barierele politeţii, ca să-şi dea drumul invidiei şi răutăţii mascate prin mari eforturi... Sullivan Henders le urmărea mereu, dar îl observa şi pe Archibald Stephenson, care mânca nervos, palid, cu fruntea uşor încreţită...

— Poate că ştie Archi unde-şi va fi petrecând seara frumoasa noastră văduvă? îl atacă Edith.

Archibald răspunse ca trezit dintr-un vis:

— O văd foarte puţin... nu mi-a spus unde se duce...

— Am impresia că v-am văzut aseară la „Taverna Dragonului", continuă doamna Guildbransonn.

— Nu... Eu n-am fost! bâigui tânărul Stephenson.

— Mi s-a părut că erai şi dumneata... În orice caz, era o companie veselă.

— Am făcut parte şi eu din această companie! interveni doamna de la dreapta lui Mister Leonard. Dar eu am plecat devreme – dacă ora unu a dimineţii poate fi numită devreme... Pe Dorys am lăsat-o acolo.

— A stat aşa de târziu? întrebă îngrijorat marchizul de Kergoual, care pusese în această replică o uşoară mustrare de părinte care-ar dori ca obiectul afecţiunii sale să nu încerce oboseala cea mai mică, să nu facă cea mai mică imprudenţă.

Avea o presimţire tristă, care, din nefericire, trebuia să se confirme dureros peste câteva minute,

Când trecură la cafea, Sullivan Henders, puţin palid, cu vocea alterată, spuse, cerându-şi o mie de scuze, că n-a vorbit mai devreme.

— Nu voiam să vă stric această frumoasă reuniune, în jurul unei mese atât de fine şi cu un atât de agreabil amfitrion şi comeseni!

Capitolul V

În curiozitatea, în emoţia, în consternarea generală, Sullivan Henders anunţă că doamna Dorys O'Mara a murit

— Cum? întrebară dintr-o dată, ridicându-se, cei care îşi luau cafeaua instalaţi în fotoliu.

Ceilalţi, în picioare, făcură unii un pas înapoi, alţii înaintară spre mesagerul acestei neaşteptate şi înfricoşătoare veşti.

Cu vocea alterată, dându-şi seama în ce penibilă postură se punea pe el şi pe ceilalţi, Sullivan Henders le dădu unele amănunte care confirmau dureros acel sinistru: „Dorys O'Mara a murit!"

— Dorys O'Mara a murit. A fost asasinată. Cadavrul i-a fost găsit în Sena, peste zi. A petrecut noaptea la „Taverna Dragonul Verde", din spatele Catedralei Notre Dame, de unde a plecat singură, pe la două dimineaţa. N-a mai venit la hotelul Georges V, unde locuia şi unde, la diferite ore, câteva persoane, câţiva compatrioţi, câţiva reporteri parizieni, convocaţi la ore precise, au aşteptat-o, în zadar, toată dimineaţa. Mantila de mătase roză a fost pescuită în dreptul Tuileriilor, frumosul ei corp a fost cules la poalele Trocaderului.

Poliţistul-diplomat n-avea de dat alte amănunte.

— Nu ştiu dacă aţi citit presa de astă-seară. Anunţă descoperirea cadavrului, dar până la ora 6 nu se ştia cine era frumoasa necunoscută. Acum se ştie, vai!

Bătrânul diplomat se prăbuşise într-un fotoliu, cu fruntea în palme.

Invitaţii marchizului de Kergoual erau şi ei foarte emoţionaţi, contrariaţi, agitaţi, ca să nu spunem îndureraţi. Se grăbeau să-şi ia rămas bun de la ambasador, să plece în oraş, să afle noutăţi, să comenteze. Cei mai mulţi dintre ei o cunoşteau personal pe Dorys O'Mara, iar ceilalţi o ştiau din auzite şi, mai ales, din fotografiile animate care îi propagau chipul şi darurile artistice pe întreaga planetă.

Sullivan Henders împiedică încercarea de plecare precipitată a convivilor. El rugă pe marchiz să le permită a mai rămâne, pentru unele lămuriri.

— Am primit delicata misiune să anchetez acest caz şi cum unii dintre domniile voastre aţi putea să-mi daţi informaţii interesante, vă rog foarte mult să nu plecaţi. E la mijloc amintirea scumpei, strălucitei, regretatei noastre compatrioate!

Această extrem de politicoasă rugăminte a eminentului om al legii avea duritatea unui ordin. Nimeni nu încercă să rupă consemnul...

— De altfel, sunt cel dintâi care voi afla ultimele noutăţi. Am să vi le comunic. Nicăieri n-aţi putea afla ceva mai precis. Am dat dispoziţii să mi se telefoneze aici...

Aşadar, juristul ambasadei ştia că va fi oprit la masă, cunoştea şi numărul invitaţilor! Aştepta telefoane chiar acolo! Ce rost avea jocul acesta? Câţiva dintre ei primiră cu neplăcere această impresie de mister poliţienesc. Unii păliră.

Sullivan Henders surprinse paloarea, neliniştea şi o oarecare febrilitate a câtorva.

— Vă rog, încă o dată, să nu plecaţi... Aş cere permisiunea domnului ambasador să mă consfătuiesc cu unii din oaspeţii Excelenţei Sale...

Apoi adresându-se frumoasei şi elegantei Norma Inkonen, care-l urmărea cu o stranie lumină în priviri, o rugă să-l însoţească în salonaşul de alături. Ajunşi acolo, el închise uşa, se uită cu grijă împrejur şi o pofti să şadă. Nu mai era convivul politicos de adineauri. Poliţistul din el apărea în toată severitatea, în toată abilitatea şi sinceritatea brutală a profesiunii.

— Trebuie să fiţi încântată, doamna mea, de această neprevăzută întâmplare! atacă el, săgetând cu privirea prizoniera.

— Mă surprinde, domnule, tonul acesta! obiectă răsfăţata Norma Inkonen, care era obişnuită să fie tratată altfel.

— Să lăsăm ipocriziile, doamna mea. Cine oare nu e mulţumit să-şi vadă dispărând cel mai redutabil rival?

— Dar, domnule...

— Vă rog să nu mă întrerupeţi. Sunteţi o admirabilă, o neîntrecută vedetă a ecranului, reluă Sullivan Henders, vorbind repede, că s-o intimideze. Tinereţea, frumuseţea, eleganţa, talentul dumneavoastră v-au aşezat în fruntea stelelor cinematografului american, aş putea spune mondial. Până într-o zi... Nu e mult de atunci... Abia câţiva ani... Într-o zi, cineva a venit... v-a detronat... v-a luat locul...

— Vreţi să vorbiţi de Dorys O'Mara? Dar n-am avut niciodată impresia că mi-a luat locul. E loc pentru fiecare, slavă Domnului!

Ca şi cum n-ar fi auzit, poliţistul continuă:

— Poate fi mai mare tragedie pentru o femeie care mai are încă până s-ajungă la treizeci de ani? Să treci pe planul al doilea, când, fără această inoportună apariţie, aţi fi rămas în cea mai orbitoare lumină?! Să renunţi la această regalitate pe care ai cucerit-o prin merite excepţionale, cu toate greutăţile inerente unei ascensiuni miraculoase, cum a fost a dumneavoastră, să te pomeneşti, într-o bună zi, despuiată de acest strălucitor veşmânt,

fiindcă alta a venit şi ţi l-a confiscat! E într-adevăr dureros! Eu vă cunosc toate succesele, doamna mea, şi vă cunosc şi satisfacţia de astă-seară...

— Nu înţeleg, domnule, ce urmăriţi cu aceste alambicate fraze, cu abilităţile acestea!

Fără niciun fel de menajament, Henders îi aruncă în obraz:

— Foarte simplu: vreau să ştiu ce rol aţi jucat în asasinatul Dorei O'Mara?

Norma Inkonen sări în sus ca înţepată de o viespe. Nările îi tremurau, obrazul îi pălise, îşi muşcă buzele.

— E o infamie! Am să mă plâng domnului marchiz... Am să mă plâng ambasadorului nostru...

— Inutil, doamnă... Inutil, indiscret şi imprudent! S-a comis o crimă de care nu sunteţi, nu puteţi fi străină! Eu am motive să bănuiesc pe oricine! Am dreptul să anchetez pe oricine! Iată, mă bănuiesc şi pe mine însumi şi pe mulţi din cei ce sunt dincolo... Ca şi dumneavoastră, câţiva dintre ei au avut interes ca Dorys O'Mara să dispară. Asasinatul ei nu este o crimă banală, vulgară... Nici jaful, nici răzbunarea n-o pot motiva. Doamna Stephenson a fost asasinată, aruncată în Sena, dar avea toate inelele în degete. Cadavrul era acoperit de bijuterii... Dorys O'Mara trebuia să dispară ca să lase liber un loc invidiat de alţii!

Şi omul justiţiei începu să divagheze, filozofând:

— Fiecare avem în drum pe cineva care ne stăvileşte propria noastră realizare. Fiecare însemnăm o piedică în realizarea unui semen al nostru. Cu cât suntem mai sus, cu atât am vrea să mai urcăm. Cu cât suntem mai bogaţi, cu atât râvnim la mari avuţii. E o lege firească. Tot atât de firesc este ca, la prima ocazie, să suprimăm pe cel ce ne stă în cale. E un vechi axiom al nostru, al juriştilor, în fiecare asasinat inexplicabil se naşte întrebarea: „Cui foloseşte această moarte?" Socotesc că dumneavoastră sunteţi cea

mai interesată în dispariţia unei rivale periculoase. Într-un mare oraş, departe de ţară, terenul lichidării e mai propice. Oricând se pot găsi câţiva oameni care să-ţi stea la îndemână. Depinde cum îi găseşti, cum îi plăteşti, ce măsuri ai luat ca să nu rămână urme.

Norma Inkonen tremura toată, se uita la el cu ochii holbaţi, plini de lacrimi, ca un biet copil bătut. Sullivan Henders socoti că a mers prea departe. Abilitatea devenea cruzime. Dacă femeia din faţa lui nu era vinovată, dacă n-avusese niciun amestec în această crimă? Tortura pe care i-o aplica nu era oare nedreaptă, inumană?

Cu vocea mai puţin aspră, el retractă:

— Vă rog să mă iertaţi că vă vorbesc cu atâta francheţă, cu atâta brutalitate. Dar v-am învăţat ceva. Dacă vă e cugetul senin v-aţi ales cu o lecţie de filosofie a vieţii. Dacă vă simţiţi vinovată, veţi medita. E mai bine să-mi vorbiţi cu aceeaşi sinceritate cu care v-am vorbit eu. Fiindcă, după cum mijloacele de a suprima pe cineva au evoluat, tot aşa, investigaţiile crimei le fac oameni mai rafinaţi decât poliţiştii de până ieri. Spuneţi-mi, vă rog, ce ştiţi?

Şi continua s-o fixeze în ochi, ca un om care e încredinţat că nu se înşală, că nu-şi va scăpa din mână prada.

Sullivan Henders simţea din agitaţia, din paloarea Normei Inkonen că frumoasa vedetă a ecranului n-avea conştiinţa tocmai curată. Reuşise s-o tulbure. Partenera îşi frământa degetele. Ar fi vrut să spună ceva...

— Nu acum! o linişti omul legii. Am vorbit prea mult împreună... Trebuie să mai chestionez şi pe alţii. Dacă n-aveţi nimic împotrivă, vă rog să treceţi mâine între 11 şi 12 dimineaţa pe la biroul meu, la ambasadă. Am să vă spun lucruri interesante pentru dumneavoastră!

Sullivan Henders îi aruncă din nou o privire ascuţită.

Cât erau de pătrunzători ochii acestui om, care n-avea nimic

extraordinar în înfăţişare! Statură potrivită, tenul roz, tâmplele uşor încărunţite, faţa rasă complet. Aspectul obişnuit al unui american de patruzeci şi cinci de ani. Putea fi tot aşa de bine funcţionar de bancă, ofiţer în civil, ziarist, comis-voiajor, sau toate la un loc, reunite într-un actor de cinematograf angajat să reprezinte acest gen de personaje. Ceea ce Sullivan Henders avea excepţional erau ochii cenuşii, fascinanţi, irezistibili. O ciocnire a acestor ochi cu ai lui Mister Leonard, tot atât de magnetici, ar fi fost foarte elocventă. Dar această întâlnire de pupile nu avea să aibă loc niciodată. Ce legătură putea să aibă venerabilul colecţionar de obiecte rare cu un detectiv care anchetează asasinatul unei actriţe de cinematograf?

Privirea şi logica lui Sullivan Henders intimidau pe interlocutor, demascau pe vinovat. Nu o dată reuşise să descopere misterul unei afaceri criminale acolo unde alţii renunţau după o serie de infructuoase cercetări. O cauză încredinţată lui Sullivan Henders avea toate şansele să fie rezolvată. De aceea i se încredinţase postul de şef al poliţiei americane în zona franceză. Câţiva zeci de agenţi îi şedeau în subordine, iar prefectul Parisului recomandase birourilor sale cel mai larg concurs colegului din Statele Unite.

A doua persoană pe care consilierul ambasadei Statelor Unite o pofti în salonaş fu doamna Edith Guildbransonn, proprietara bine-cunoscutului institut de frumuseţe din Broadway „Cleopatra". Un sfert de veac durase gloria acestui institut, înzestrat cu toate aparatele şi cosmeticurile care reparau pe obrazurile şi gâturile femeilor ireparabila insultă a anilor. Până când, într-o zi, casa „Dorys", purtând numele celei mai proaspete şi mai suave celebrităţi a ecranului, detrona pe legendara regină a Egiptului. Cea mai mare parte din clientela „Cleopatrei" dezertă. Trecând drumul la câţiva zeci de metri, cu câteva

imobile mai departe, acolo unde se deschisese un institut modern, strălucitor, fascinant. Un nou stil, mai simplu şi totuşi, mai fastuos, de a primi şi de a satisface clientela înlocui sistemele şi reţetele oarecum perimate ale Edithei Guildbransonn.

Prestigiul Dorei O'Mara, numele ei, proclamat de toate culorile afişelor şi de toate luminile vitrinelor, n-ar fi fost îndeajuns să cucerească această întâietate. Prezenţa permanentă a patroanei în toate filmele în care juca ţinea încordată atenţia clientelei de azi, furniza o clientelă nouă.

Produsele lansate de noua casă a frumuseţii femeieşti purtau girul celebrei vedete, erau recomandate sub propria ei semnătură, în reclamele ziarelor, pe toate drumurile automobilelor, în afişele luminoase, ale căror raze se muiau în toate culorile, se învârteau în toate direcţiile, împrumutând toate formele şi jocurile geometrice.

„Pudra Dorys e cea mai catifelată. Trece pe obraz ca o adiere parfumată a primăverii. O'Mara".

„Nu întrebuinţez decât cold-cream Dorys pe care epiderma îl absoarbe cu cea mai mare uşurinţă şi nu lasă nicio urmă. O'Mara."

„Kholul Dorys dă genelor o fixitate şi o strălucire naturală, nu supără ochii, îi măreşte, îi umple de lumină stelară. O'Mara."

„Pasta de dinţi Dorys curăţă, parfumează, întăreşte. O'Mara."

„Surâsul meu îl datorez în primul rând părinţilor, în al doilea pastei Dorys. O'Mara..."

Am reprodus cele mai prozaice prospecte din abundenta şi colorata reclamă a noului templu din Broadway. Majoritatea lor,

însă, erau redactate de oameni cu spirit şi de poeţi. Autorii lor, reuşiţi la concursuri, aveau gajuri onorabile şi preferau să cânte, fiindcă era mai rentabil, în locul clarului de lună mâinile care masează obrazul şi ceafa muzelor noastre, iar în locul privighetorilor, foarfecile şi pilele de unghii.

Să revenim la dialogul Henders-Guildbransonn, sau mai bine-zis la monologul Henders.

Bine informatul poliţist spuse:

— Cunosc registrele casei dumneavoastră, veniturile pe care le-aţi realizat până la fondarea institutului „Dorys" şi încasările din ultimii ani. E o prăpastie. Această concurenţă înseamnă pentru dumneavoastră un dezastru. Încă un an-doi şi falimentul e gata. O singură fiinţă vă stă, sau mai bine-zis vă şedea în cale. Dispărând această fiinţă, drumurile vi s-au netezit. Nu va trece mult şi „Cleopatra" va înghiţi printr-o fuziune institutul „Dorys". Găsesc, deci, foarte justificată satisfacţia cu care aţi primit astă-seară vestea dispariţiei redutabilei dumneavoastră rivale. Dar lucrurile se complică. Triumful nu cred să vă fie atât de uşor...

— Ce vreţi să spuneţi? întrebă, neliniştită, venerabila doamnă Edith Guildbransonn, care, în fundul borcanelor sale cu alifii, nu găsise remediul palorilor şi roşeţilor consecutive, subite, care trădează o stare sufletească neobişnuită. Cea mai expertă mână nu poate machia petele de pe conştiinţă, nu poate netezi zbârciturile.

— Vreau să spun, doamna mea, că grave suspiciuni apasă asupra dumneavoastră. Că această călătorie la Paris, în acelaşi timp cu regretata Dorys O'Mara, este o coincidenţă foarte suspectă. Moartea Isadorei O'Mara poate să pară misterioasă numai unora, dar altora, nu! Mie, de pildă, nu!

Acest categoric „nu" fu însoţit de lumina a două pumnale

cenuşii înfipte în ochii lărgiţi de spaimă ai doamnei Edith Guildbransonn. Muşcătura viperei rătăcite în coşul de fructe adus în ceasul suprem reginei Egiptului nu va fi fost mai dureroasă decât acest „nu" aruncat patroanei „Cleopatrei" de către consilierul juridic al ambasadei americane.

Fiindcă altceva de spus nu mai avea, fiindcă era nerăbdător să ancheteze şi alte persoane, Sullivan Henders încheie:

— Vă rog, dar, ca mâine, între 12 şi 1, după o noapte de meditaţii şi de scrutare a conştiinţei, să vă prezentaţi la biroul meu de la ambasadă şi să-mi spuneţi tot ce ştiţi cu privire la asasinatul rivalei dumneavoastră şi să căutaţi toate circumstanţele atenuante ce v-ar putea scăpa de scaunul electric.

— Dar nu ştiu nimic, vă asigur!... Mi se pare o glumă de prost gust...

— Nicio glumă nu este de bun gust, doamna mea, mai ales în cazuri de crimă! încheie, sibilin, Sullivan Henders, ajutând foarte ceremonios pe importanta sexagenară să se ridice din fotoliul unde o ţintuise verva lui de Mephisto în frac.

A treia victimă a implacabilului anchetator fu însuşi fiul din prima căsătorie a soţului Dorei O'Mara. Precum ştiţi, Archibald Stephenson era un tânăr de douăzeci şi doi de ani, venit întâia oară la Paris.

Ca şi Norma Inkonen, ca şi Edith Guildbransonn, el trecu în camera de interogatoriu urmărit fiind de privirea părintească, încurajatoare a lui Mister Leonard.

Recunoscând necesitatea acestei anchete, bunul colecţionar deplângea totuşi inoportunitatea ei, mai ales după o masă atât de prietenească, între oameni atât de amabili. El refuza să creadă că personalităţi atât de distinse ar fi capabile nu să fie complicii unei crime, dar nici măcar să poată da referinţe despre oameni capabili de o crimă.

— Numai câteva minute! începu şeful poliţiei din zona franceză, silind, aproape, pe Archi să se cufunde într-un fotoliu, el anchetatorul, rămânând în picioare, ca să se poată plimba în voie, asemenea unui îmblânzitor în jurul fiarei închise în cuşcă.

— Eşti cel mai indicat să-mi dai informaţii privitoare la moartea mamei dumitale vitrege.

— Eu? De ce? Cum? bâigui tânărul Archibald. N-am văzut-o de trei zile. Nu ne prea vedem... O cunosc prea puţin... Situaţia noastră...

— Un moment! îl întrerupse poliţistul. Am memoria slabă! Să-mi consult carnetul!

Henders scoase din buzunarul interior al fracului un carnet legat în piele, îl deschise, se opri la o anumită pagină şi începu să recite ca din biblie.

— Tatăl dumitale, Mack Stephenson, şi-a lăsat toată averea tinerei lui soţii Dorys O'Mara, cu obligaţia să-ţi servească anual, în dolari, o sumă prea mică pentru averea lui şi, mai ales, pentru pretenţiile dumitale. Am dreptate?

— Perfectă dreptate! Eu mă simt un nedreptăţit. Am fost învăţat cu altfel de viaţă.

— Exact ceea ce ştiam şi voiam să fie confirmat chiar de dumneata. Dar să reluăm lectura notelor mele! Îţi place viaţa. Cheltuieşti mult. Cheltuieşti peste puterile dumitale. Te împrumuţi cu sume colosale. Cum vei plăti? În testament scrie negru pe alb că numai după moartea mamei dumitale vitrege vei moşteni întreaga avere a lui Mack Stephenson. Doamna Dorys O'Mara n-are decât trei-patru ani mai mult decât dumneata. Nu e prematur să-i conteşti moştenirea? Ce speranţe tragi?

— Nu m-am gândit niciodată la moartea Dorei... Aveam unele combinaţii... Urmăresc şi averea mamei în Asia-Mică...

— Posibil. Dar ce asigurări ai avut acum două luni când te-ai

împrumutat cu zece mii de dolari, obligându-te să-i plăteşti în trei luni, adică peste o lună?

— Pentru o datorie de onoare se găseşte oricând cineva care...

— Ştiu! Dar cine-ţi garanta că-ţi vei putea onora semnătura? E foarte clar: moştenirea. Erai sigur că vei moşteni foarte curând. Dorinţele ţi s-au îndeplinit. Bagheta magică a unei zâne a intervenit. În momentul de faţă, eşti posesorul unei averi imense, nu?

— Aşa se pare...

— Eşti sigur că o vei putea cheltui în linişte? N-ai nicio mustrare de conştiinţă? Crezi că adevărul nu va ieşi la iveală şi că n-avem mijloace să-ţi descoperim complicii?

Archibald îşi trecu mâna pe frunte. Era încolţit. Copoiul simţea că-şi ţine bine prada.

— Gândeşte-te bine în noaptea asta, iar mâine dimineaţă treci pe la biroul meu, la ambasadă. Dacă eşti leal şi-mi spui cum s-au petrecut lucrurile, aş putea să-ţi uşurez situaţia... Mă găseşti la orice oră, până la 1.

Tânărul Stephenson asculta această demonstraţie cu mare atenţie. Era uluit. N-avusese, până acum, de-a face cu autorităţile poliţieneşti, nu ştia până unde-i este permis unui anchetator să meargă cu suspiciunea şi cât drept are cel bănuit să protesteze, mai ales că nu-şi simţea cugetul limpede. Archibald Stephenson nu avea forţa morală de a respinge cu indignare insinuările, aproape acuzările acelui inoportun conviv al marchizului de Kergoual.

Sullivan Henders era satisfăcut de cele trei discursuri pe care le ţinuse în salonaşul lăturalnic. Nu era un prezumţios, nu-i plăcea să se auto măgulească, dar avea impresia că lucrase bine, era mulţumit de el însuşi.

Desigur, nu toţi oaspeţii serii puseseră la cale asasinatul

frumoasei vedete de cinematograf, dar aceste exerciţii erau foarte utile isteţului om al poliţiei. Era mândru că îşi domina, oarecum, contemporanii şi că putea ţine la dispoziţia lui atâtea personalităţi bogate şi independente. Dar păcatul vanităţii nu-l posedă prea multă vreme. În momentul când se pregătea să poftească la interogatoriu al patrulea asasin prezumtiv, să-şi înhaţe a patra pradă, apoi a cincea, fu chemat la telefon de unul din principalii săi agenţi colaboratori.

În salon trecu o rumoare generală.

Vă închipuiţi curiozitatea cu care această lume aleasă aştepta noutăţile sosite pe firul magic. Din mirarea care întindea şi destindea chipul omului la aparat, ambasadorul şi invitaţii săi bănuiră o veste senzaţională. Câteva minute, poate şapte sau opt, durase această convorbire telefonică, în timpul căreia Sullivan Henders n-arunca decât câte o întrebare sau câte o exclamare.

Când, în sfârşit, puse receptorul la loc, el mărturisi, oarecum decepţionat, dacă nu căzut din cer:

— Foarte curios! Dorys O'Mara n-a fost asasinată. S-a sinucis.

Ascultătorii săi înaintară cu un pas, surprinşi, intrigaţi, ca şi cum dacă se apropiau de poliţist veştile aveau să vină mai repede şi mai senzaţionale.

Întâia oară li se întâmpla să afle de sinuciderea cuiva, după ce li se anunţase asasinatul. Şi aceasta, într-un oraş străin, unde n-o cunoştea nimeni pe femeia care-şi pusese capăt zilelor.

Mai ales cele trei persoane anchetate adineauri erau intrigate, nerăbdătoare să afle adevărul, motivele, împrejurările morţii. După ştirea crimei, după emoţionantul şi neplăcutul interogatoriu la care fuseseră supuse, acest neaşteptat mesaj telefonic îi intriga din cale-afară. Îi liniştea, desigur, dar în acelaşi timp îi neliniştea.

— Dorys O'Mara s-a sinucis, îmi comunică unul din ajutoarele

mele! vorbi, cu vocea alterată şi mai puţin sigur de el, Sullivan Henders. S-a aruncat în fluviu de pe podul Saint-Michel. A fost văzută cum escalada parapetul la ora două şi un sfert dimineaţa. Doi trecători întârziaţi au zărit-o de la un cap al podului cum se aruncă în apă, iar o femeie care venea din direcţie contrarie a văzut-o şi ea şi a alergat să anunţe pe agentul de post. Mantila de mătase a plutit câteva minute pe valurile Senei, dar corpul n-a fost găsit decât azi-dimineaţă, cum v-am spus, lângă Tuileries...

Un imperceptibil suspin de uşurare trecu prin Archibald Stephenson, Norma Inkonen şi doamna proprietară a institutului de frumuseţe „Cleopatra", Edith Guildbransonn.

Mister Leonard surâdea enigmatic.

Convivii atribuiseră acest surâs confirmării celor ce spusese onorabilul mecena, adineauri, când se mirase de autoritatea cu care proceda anchetatorul.

Marchizul Yves de Kergoual era pradă unei curioase agitaţii. Vestea sinuciderii venea ca un doliu nou. Adorata copilă murea a două oară.

Era buimăcit. Vestea morţii unui om tânăr cade totdeauna ca un trăsnet, mai ales pe fruntea bătrânilor. Obişnuiţi din copilărie să vadă murind în jurul lor numai oameni în vârstă, ei resping, instinctiv, ca pe un lucru de necrezut, dispariţia altora mai tineri. E ceva nefiresc, nedrept. De ce să piară încântătoarea copilă care era Dorys, acea minunată comoară de viaţă şi de voie bună, iar el şi cu Mister Leonard să-şi continue obositul trai pământean şi încă să comenteze această neaşteptată, neverosimilă moarte!?

Recepţia organizată în cinstea minunatei O'Mara se încheia în mod tragic. Va putea el rămâne singur, părăsit, în acel hotel monumental, ale cărui vechi şi încărcate plafoane îl apăsau?

Va mai putea el contempla, fără o sfâşiere a inimii, acel portret al bunicii, care era copia fidelă a trăsăturilor copilei?

Nu trecuseră două ore de când dusese pe fiecare invitat în faţa acelui tablou şi fiecare rămăsese înmărmurit de asemănarea descoperită de bătrânul marchiz.

Numai Dorei nu-i fusese dat să-şi admire propriile trăsături pictate cu un secol în urmă.

Cum invitaţii nu ştiau dacă trebuie să plece sau să rămână, Yves de Kergoual îşi stăvili durerea, căută să-şi impună o atitudine bărbătească, să fie, până la capăt, impecabilul amfitrion, diplomatul deprins să-şi domine sentimentele şi îi rugă pe toţi să rămână.

— Vă rog, mai staţi... Să trecem în grădină! îi pofti el. Vom mai putea vorbi despre biata noastră Dorys. Ce nenorocire!

— E un caz ciudat! Foarte ciudat! spuse Mister Leonard, clătinând capul.

Cei treisprezece oaspeţi ieşiră în parcul magnific, unde-i aşteptau mese încărcate cu îngheţată, siropuri, oranjadă şi lichioruri. Reflectoare disimulate luminau violet coamele înalţilor copaci. Sub cerul înstelat al lui iunie, peisajul era feeric.

Capitolul VI

Valeţi înalţi circulau tăcuţi şi gravi între mese, servind consumaţii. De departe, de pe Champs-Élysées s-auzeau claxoane de automobil, care, în acel decor silvestru, le amintea că se află, totuşi, în inima Parisului. Dar preocupările lor rămâneau aceleaşi. O mare nedumerire îi copleşea: Dorys O'Mara s-a sinucis! De ce?

Tânără, frumoasă, celebră, colosal de bogată, cu splendorile vieţii care i se desfăşurau în faţa viitorului ca nişte covoare fermecate întinse din continent în continent, era cea din urmă fiinţă omenească ursită să părăsească viaţa atât de curând şi din proprie iniţiativă.

Dacă atâtea şi atâtea motive puteau pleda pentru asasinarea ei, nu exista nici umbra unei justificări a sinuciderii. O dragoste nenorocită? Dar cine n-ar fi fost fericit să câştige, să păstreze inima unei asemenea femei?

O boală incurabilă? Dar sănătatea şi veselia ţâşneau din toată făptura ei, din ochii luminoşi, din şiragul dinţilor ei care întruchipau cel mai fermecător surâs proiectat vreodată pe ecran.

Peste putinţă de lămurit enigma!

Fiecare contribuia cu câte o nerozie, care să explice necugetatul gest al vedetei.

Actriţa Norma Inkonen merse mai departe decât toţi în detaliul conjuncturilor. Citise nu ştiu unde că anumiţi oameni în

apogeu – femei mai ales – preferau să dispară de pe arena lumii în momentul când nu mai puteau să urce, în clipa dureroasă când le începea declinul. Dorys O'Mara urmărise, probabil, să lase amintirea unui meteor care se spulberă în apoteoză. N-ar fi putut suporta primele zbârcituri, trecerea pe un plan secundar, apariţia altor stele ale filmului, bătrâneţea, uitarea.

Ex-ambasadorul combătu această teorie.

— Sunt destul de bătrân, am o îndelungată experienţă a vieţii ca să-mi închipui că în mintea unei copile ca Dorys (ce înseamnă douăzeci şi cinci de ani?) să fi trecut asemenea preocupări! Abia spre patruzeci de ani începem să simţim aceste îndoieli, aceste melancolii... Viaţa e aşa de dulce, mai ales pentru privilegiaţii soartei, încât senzaţia declinului o amânăm necontenit, nu ne împăcăm cu ea nici la şaptezeci de ani. Fiecare vârstă îşi are satisfacţiile ei, totdeauna vom găsi pe cineva mai vârstnic decât noi, totdeauna vom fi mai tineri decât cineva... Nu! Cu cât te gândeşti mai mult, cu atât îţi dai seama că această sinucidere este inexplicabilă, absurdă...

— Sunt exact de părerea Excelenţei Sale! interveni Sullivan Henders, pe drept cuvânt diminuat în propriii săi ochi după succesele de adineauri.

Siguranţei de pân-atunci îi urmase o dezamăgire vecină cu depresiunea. Pista pe care pornise o găsea el însuşi admirabilă, ideea genială. Era foarte deprimat.

În schimb, cei trei oaspeţi care fuseseră interogaţi în salonaşul ambasadorului nu-şi puteau ascunde satisfacţia în faţa perplexităţii şi a dezamăgirii poliţistului.

Abia acum îşi dădeau seama de brutalitatea cu care fuseseră trataţi, de bănuiala, de acuzarea cu care acest inchizitor modern, abuzând de atribuţiile sale, îi covârşise. Erau excitaţi fiecare, se simţeau triumfători.

În acelaşi timp, pretextând vizitarea parcului, să-i contemple arborii centenari, statuile şi urmele semănate din loc în loc, fiecare căuta să rămână singur, cu el însuşi, ca să evadeze din atmosfera creată de dispariţia Dorei O'Mara şi să se bucure, în taină, de avantajele create prin intrarea ei în neant. Durerea de a vedea cum piere o fiinţă tânără, fermecătoare, o podoabă a geniului uman, era atenuată, dacă nu ştearsă total, de perspectivele roze pe care această moarte le deschidea lor.

Iată, de pildă, Archibald Stephenson. Acest tânăr n-avea nicio situaţie precisă. Maică-sa îl crescuse ca pe un prinţ din poveste. Se credea el însuşi o făptură excepţională, deşi nu-şi manifestase personalitatea sub nicio formă, deşi nu dăduse niciun semn că posedă daruri alese. Obişnuit să cheltuiască mult, încărcat de datorii, întrebându-se cum va putea plăti aceste datorii şi cum va găsi alţi bani ca să ducă viaţa de fast care-i plăcea atât, fără de care n-ar fi putut trăi, se pomenea, dintr-o dată, unicul moştenitor al unei averi colosale. În adolescenţă, el fusese sigur că imensele bogăţii ale tatălui său îi vor reveni. Nu s-ar fi gândit, însă, niciodată, că Mack se va însura din nou, că va muri atât de repede şi că va lăsa unei străine întregul său patrimoniu, averea cuvenită unicului său copil. Acum Archibald era bogat, scăpat de griji şi fericit.

De atâta fericire, abia putea respira.

Aerul atât de răcoros şi îmbelşugat al nopţii de vară îl înăbuşea. Ar fi vrut să fie singur, într-o pădure, să-şi strige, să-şi urle satisfacţia, ca fiarele.

Deodată însă, inima i se strânse. Un nor negru îi întunecă gândurile, îi potoli elanurile. Conştiinţa nu-i era din cale-afară de liniştită. Se simţea vinovat cu ceva. Parcă-l apăsa o răspundere. Parcă i-ar fi cutreierat sufletul un zbor cenuşiu de remuşcări.

Dar dacă şi această veste a sinuciderii va fi dezminţită? Dar

dacă era o cursă întinsă de Sullivan Henders care mai adineauri îl privise adânc în ochi şi-l ameninţase aproape? Inchizitorul îi vorbise cu glasul propriei sale conştiinţe:

„Dacă n-ar exista Dorys eu aş fi bogat! Dorys m-a jefuit!”

Cam în acelaşi fel îi mai vorbise cineva, la New-York, mai acum două luni. Îşi aducea aminte de o scenă petrecută într-un birou unde nu mai intrase pân-atunci, unde fusese convocat de urgenţă şi unde-şi luase, verbal, anumite stranii, necugetate angajamente.

— V-am rugat, domnul meu, să poftiţi până la noi, într-o chestiune care vă interesează în mod capital! îi spusese şeful acelui birou, un domn tânăr, cu ochelari, cu părul foarte negru şi lucios, cu pielea mată şi cu ochii mari. Puteţi conta pe discreţia noastră, după cum şi noi suntem siguri că veţi fi tot atât de discret. Iată despre ce este vorba! Aţi fost nedreptăţit prin testamentul lăsat de onorabilul dumneavoastră părinte, Mack Stephenson. Cazul dumneavoastră e aproape unic. E o injustiţie strigătoare la cer. Faptul că eraţi un tânăr oarecum uşuratic a îndreptăţit pe tatăl dumneavoastră să vă dezmoştenească. Am studiat, cu avocaţii noştri, valoarea juridică a acelui testament. E inatacabil. Nu veţi putea fi repus în drepturile cuvenite decât prin moartea mamei dumneavoastră vitrege, Dorys O’Mara, beneficiara unei averi care vă aparţine, prin drepturile fireşti ale naşterii. Noi am putea corija, întrucâtva, această nedreptate. Dar e o chestiune foarte delicată... Nu ştiu dacă v-ar surâde... În orice caz, dumneavoastră n-aţi avea niciun amestec. Vă luaţi un simplu angajament verbal. Nici jurământ în faţa crucii, necum vreunul în scris. Nicio urmă a participării dumneavoastră la o

acţiune care nu este nici măcar a noastră, ci numai a providenţei. Dacă providenţa ar face ca în trei, şase, sau maximum douăsprezece luni, doamna Dorys O'Mara să părăsească existenţa terestră, vă obligaţi să ne vărsaţi o anumită sumă? Un milion de dolari să zicem! Nu vă ridicaţi, nu protestaţi, fiindcă nu vă cerem nimic care să ofenseze onoarea sau conştiinţa dumneavoastră. E o simplă presupunere.

Archibald Stephenson se ridicase uluit, dar îşi regăsise repede cumpătul şi a răspuns:

— Ce înseamnă fanteziile astea? Doar nu vorbiţi unui copil. Îmi propuneţi, pur şi simplu, să exterminaţi pe doamna Stephenson şi eu să vă plătesc onorariul...

— Cum vă înşelaţi, domnul meu! răspunsese cu cel mai dulce surâs, împreunându-şi mâinile ca un preot, omul cu părul negru şi lucios. Am vorbit numai de un amestec neaşteptat al providenţei...

— În cazul acesta, de ce v-aş remite suma enormă pe care mi-o pretindeţi? E o nefericire la care n-aţi contribuit cu nimic... De ce sunt eu obligat să vă vărs această importantă sumă? Ce serviciu îmi aduceţi mie dumneavoastră? Ce activitate aţi desfăşurat? întrebase, aproape arogant, Archibald Stephenson.

Tânărul din fotoliu îşi împreunase din nou mâinile ca pentru o rugăciune, îşi plecase ochii pe sticla biroului şi cu cea mai mieroasă voce replicase:

— Noi vă putem avansa de două ori suma pe care aţi pierdut-o dăunăzi la speculaţii de bursă.

— Nu, a fost la joc de cărţi! îl corijase Archibald.

— Nu voiam să vă jignesc! Şi nu vă cerem restituirea ei înainte ca să deveniţi bogat. Dacă moşteniţi abia peste un an, ne veţi plăti trei sute de mii de dolari. Dacă moşteniţi în şase luni, suma va fi dublă... Dacă sunteţi milionar înainte de trei luni, ne veţi

achita un milion de dolari. Nu e prea mult faţă de averea ce veţi poseda prin bunele noastre oficii.

Archibald Stephenson sărise de pe scaun:

— Dar bine, domnule, dumneavoastră puneţi la cale o crimă! Vreţi să mă faceţi complicele dumneavoastră! E odios!

— Cine v-a vorbit de o crimă, domnul meu? răspunsese foarte calm şi foarte mieros individul de la birou. Cum vă poate trece asemenea lucru prin cap?

— Nu puteţi sconta pe moartea cuiva, dacă n-aveţi intenţia să-l suprimaţi! replicase tânărul Stephenson, cu o vibraţie în care adunase parcă toată indignarea lui tinerească.

Celălalt nu se dădu bătut. Ca o panteră care se dă înapoi cu un pas, ca să poată sări mai bine, continuă:

— Ar putea exista conjuncturi astrale! Poate că avem cititori în stele, poate că această divinitate – şi omul puse mâna pe capul unui Budha de fildeş, care trona pe birou – ne dezvăluie viitorul.

Această trecere bruscă într-o lume fantastică năuci pe Archibald Stephenson, în care începea să germineze nu numai ideea împrumutului oferit adineauri, dar însăşi perspectiva imensei moşteniri. Se agăţă şi el de teoria conjuncturilor astrale, ca să înlăture povara unei mustrări de cuget în cazul unei crime. Îşi impunea un misticism ad-hoc, descifrarea viitorului de către zeul aci de faţă, ca să scape de obsesia unei complicaţii asasine. La urma urmei, nu putea opri să se împlinească destinul!

O nouă, alambicată şi favorabilă expunere a omului din fotoliu îl convinse, pe deplin, să accepte. N-avea nicio răspundere, nu luase, nu trebuia să ia nicio iniţiativă. Nu i se cerea decât să aştepte.

Atâta şi nimic mai mult.

Când îl simţi convertit, straniul cititor în astre îi recapitulă propunerea.

Archibald acceptă.

Solemn, cu vocea tremurând de emoţie, omul îi arătă statuia lui Budha, în faţa căruia se înclină de trei ori şi-l invită:

— Vă rog să binevoiţi a formula această obligaţie la urechea marelui zeu. E singurul angajament pe care vi-l cerem!

Şi tânărul uşuratic vorbi clar şi răspicat, în urechea lui Budha, ceea ce-i dicta omul cu ochelari.

„*Dacă Doamna Dorys O'Mara, mama mea vitregă, încetează din viaţă până într-un an, eu, Archibald Stephenson, mă oblig a vă achita trei sute de mii de dolari. Dacă aceasta se va întâmpla în şase luni, vă ofer şase sute de mii de dolari. Până în trei luni, un milion de dolari*".

Archibald Stephenson îşi amintea această scenă, o trăia cu o mare intensitate şi se cutremura. Oricât erau de precise informaţiile pe care le răspândise Henders privitoare la sinuciderea frumoasei actriţe, el nu putea înlătura gândul unei crime, nu-şi putea scuza complicitatea. Numai ideea de a fi dorit moartea cuiva i se părea un păcat fără pereche. Toate tradiţiile unei educaţii creştine, primite în decurs de generaţii, înviau în tânărul moştenitor al averii lui Mack Stephenson. Oricât încerca să se apere, să-şi pledeze nevinovăţia în faţa propriei sale conştiinţe nu reuşea să se absolve.

Pe dinaintea ochilor îi treceau, cu viteză caleidoscopică, biroul acela nefast din New-York, straniul angajament luat în faţa unui cap de ivoriu, obligaţia pronunţată la urechea lui Budha. I se părea că retrăieşte un coşmar. Ar fi vrut să se spovedească, să-i ridice cineva această piatră de pe inimă.

— Nu sunt vinovat... N-am vrut aceasta! Dorys, iartă-mă! Iartă-mă!

Căzu pe o bancă de marmură, cu faţa-n palme, cu trupul zguduit.

Nu ştia cât a stat astfel. Ar fi rămas aşa multă vrerile dacă n-ar fi simţit atingerea unei mâini. Ridică fruntea. În faţa lui, surâdea, părinteşte, unul dintre convivii marchizului.

— Marele zeu a avut dreptate! rosti acesta. Conjuncturile astrale n-au dat greş! Milionul de dolari trebuie plătit chiar mâine! Dar cu mare discreţie!

Ar fi fost firesc ca tânărul să se ridice în picioare brusc, înspăimântat de acest răspuns la propriile sale gânduri, la această familiară intrare în materie a unui om pe care l-ar fi crezut cel din urmă interesat în moartea Doryei. Archibald era de un calm ce-l impresiona chiar şi pe el. Ca şi când ar fi reluat o veche discuţie cu acest om pe care îl întâlnise întâia oară la masa ambasadorului, Archibald îi răspunse:

— Nu mă poate sili nimeni! E o coincidenţă stranie... N-o pot plăti aşa de scump...

— Ţi-ai luat, totuşi, o obligaţie, replică celălalt, surâzând cu blândeţe, deşi tonul îi era imperios, dur ca oţelul. A fost o imprudenţă, recunosc, nu trebuia să vorbeşti la urechea zeului.

— N-a auzit nimeni...

Omul din faţa lui surâse:

— Mai mult decât atât! Acel angajament al dumitale a fost înregistrat pe o placă.

— Ce? exclamă Archi, începând să-şi piardă siguranţa de pân-atunci, în vreme ce, imperturbabil, celălalt îl lămurea:

— Aparatul era ascuns sub un birou. Vocea dumitale e foarte clară. Angajamentul e foarte precis! Discul e compromiţător...

— Dar nu e nicio crimă la mijloc! Dorys s-a sinucis!

— Rămâne de văzut! Ar putea fi numai aparenţele unei sinucideri... Poliţiştii de azi sunt foarte abili ca să descopere

crima sub camuflarea unei morţi voluntare. Te sfătuiesc să fii prudent! Dacă nu-ţi respecţi obligaţiile, s-ar putea într-o bună zi să te sinucizi şi dumneata ca şi mama dumitale vitregă... Mie mi-este absolut egal să ştiu ce-ai de gând să faci... Am aflat lucrul acesta din întâmplare şi-mi permit să-ţi dau un sfat: plăteşte şi cât mai curând! Oamenii aceştia sunt periculoşi. Eşti prea tânăr ca să cunoşti viaţa şi să ştii de ce sunt capabili asemenea gangsteri! Dacă vrei, plecăm împreună... Am să-ţi explic cum ai putea să-ţi achiţi datoria şi să scapi de urmărirea lor. Înţeleg şi eu că nu dispui în momentul acesta, la Paris, de o asemenea sumă. Nici nu poţi cere să se plătească un milion de dolari cuiva din New-York. Ar părea suspect. Ş-apoi, nici nu ştii dacă Dorys poseda atâţia bani lichizi... Cred că e mai bine să nu ieşim împreună de aici. Dumneata pleci întâi, mă aştepţi pe terasa cafenelei Weber, în *rue Royale*. Ne-am înţeles?

Răcoarea nopţii Archibald Stephenson o resimţea mai mult interior, atât îl impresionase desfăşurarea faptelor şi, în ultimul moment, intervenţia inoportună a acestui bătrâior civilizat care era atât de bine informat.

Archibald îşi gonea gândurile în cavalcadă. Vorbi ca pentru el însuşi:

— Mă gândesc să-i mărturisesc lui Henders toată scena din biroul de la New-York, cum am fost chemat, atras într-o capcană. Am să mă pun sub protecţia autorităţilor...

— Ideea e excelentă! replică celălalt. Dar e tot atât de periculoasă... Rişti să pierzi tot: averea, viaţa şi, pe deasupra, să te alegi cu memoria compromisă. Un milion de dolari, desigur, nu este o jucărie. Dar pe lângă sutele de milioane pe care le posezi în momentul de faţă, e o bagatelă. Ai putea aranja, pentru facilitarea operaţiei, cu nişte bancheri new-yorkezi, care se află în momentul de faţă la Paris. Dacă te amuză, ţi-aş putea pune şi

placa înregistrată acum două luni, să te auzi vorbind. Ai o voce limpede, foarte sonoră.

Şi straniul moşneag repetă, scandând, frazele de odinioară ale viitorului moştenitor:

„În cazul dispariţiei mamei mele vitrege, eu, Archibald Stephenson, mă oblig să vă plătesc un milion de dolari...”

— Cam aşa sună angajamentul dacă nu mă-nşel... Vei constata, auzindu-ţi discul, că ai dicţiunea celui mai perfect orator sau actor. E o declaraţie concludentă. Tot ce te rog este să nu vorbeşti nimănui de intervenţia mea de astă-seară. De altfel, nu te-ar crede nimeni. Am să declar că eşti nebun, că nu ţi-am spus nimic. Între un om aşezat ca mine şi un tânăr fluşturatic ca dumneata, plin de datorii şi care spune secrete la urechea de fildeş a lui Budha, n-o să ezite nimeni să proclame cine e scrântit la cap...

Ducându-şi, misterios, un deget pe buze, ciudatul invitat al ambasadorului adresă tânărului cel mai amical surâs şi se depărtă ca să se apropie ceremonios de amfitrion.

Iar Archibald Stephenson, în răcoarea nopţii, sporită prin stingerea reflectoarelor care luminaseră violet culmile arborilor centenari, îşi strângea fruntea între degete şi se întreba dacă nu cumva visează, sau dacă într-adevăr n-a înnebunit.

Îşi luă rămas bun de la amfitrion care-i strânse mâna cu efuziune şi, din adâncul inimii, îi spuse câteva cuvinte de consolare, pe care, dacă le-ar fi auzit misteriosul moşneag de adineauri, le-ar fi luat drept expresia unei supreme ironii:

— Crede-mă, dragul meu Archibald, după dumneata, sunt cel mai îndurerat de această lovitură!

Ceilalţi invitaţi plecară unul după altul, fiecare cu mâna de

rigoare a omului copleşit. De fapt, celor mai mulţi, această regretabilă întâmplare le devenea cu totul indiferentă, iar alţii aveau toate motivele să fie încântaţi de vidul care se făcuse şi pe care urmau să-l umple ei înşişi. E vorba, în primul rând, de Edith Guildbransonn şi de Norma Inkonen, ale căror sentimente nu sunt greu de ghicit, date fiind perspectivele de nouă prosperitate pe care le deschidea moartea redutabilei lor rivale.

Cel din urmă care plecă fu Mister Leonard.

— Am ţinut să mai stau câteva clipe cu Excelenţa Voastră, se adresă el ambasadorului, fiindcă-mi dau seama cât de singur rămâneţi. Cunosc marea afecţiune pe care o purtaţi acestei fermecătoare copile. Sunt mult mai bătrân decât Excelenţa Voastră şi-mi permit să vă sfătuiesc să aveţi curaj, bărbăţie, optimism.

— Îţi mulţumesc din tot sufletul, onorabile prieten Mister Leonard! răspunse, emoţionat, marchizul de Kergoual, strângând în amândouă mâinile mâna mică şi zbârcită a eminentului muzeolog. Dumneata, care-ai spus singur că eşti mult mai bătrân decât mine – deşi eu te-am crezut totdeauna cu zece ani mai tânăr – dumneata poţi înţelege mai bine decât oricine ce înseamnă, pentru mine, această pierdere. Biata Dorys nu mi-era nici fiică, nici nepoată, nu era între noi doi nicio legătură de sânge. Mai puţin a fost vreo legătură de inimă. Departe de mine acest gând profanator pentru scumpa ei memorie. Mă vei întreba, atunci, de ce sunt atât de lovit de pierderea ei, ce a însemnat Dorys pentru mine, ca să rămân atât de părăsit şi de pustiu de când ea nu mai e? Crede-mă, n-aş putea să-ţi explic. Să căutăm. Da. M-a tulburat din primul moment asemănarea ei extraordinară cu bunica mea, al cărei portret l-ai admirat de atâtea ori. Deşi francez, spirit lucid, cartezian, dacă mi-e permis să mă laud, eu sunt totuşi înclinat spre reverie şi spre

supranatural, ca orice breton. A vibrat în mine ceva de departe, din străfunduri de veacuri. Am urmărit ascensiunea Doryei, m-am bucurat de fiecare succes al ei, mi-am permis să-i fac curte în faţa tuturor şi – de ce nu ţi-aş mărturisi – am avut uneori impresia că afecţiunea ei pentru mine era mai caldă, mai profundă decât părea. Îngăduie-mi această măgulitoare iluzie, dar oarecari priviri semnificative, întârziate-n ochii mei, unele cochetării pe care eu le-am luat ca supremul omagiu adus celui ce-am fost, m-au făcut să vibrez din nou, să fiu chiar îndrăgostit într-un fel de Dorys. Mi se părea – ce nebunie! – că-n vreme ce copila înainta în viaţă, fiecare an în plus pentru ea reprezenta cinci ani mai puţin pentru mine. Mă simţeam întinerit în contact cu acest elixir de tinereţe, de viaţă nouă. Iată, cred că am găsit explicaţia, îmi dau abia acuma seama: Dorys a însemnat pentru mine o renaştere, a trezit în mine nebunia că întineresc, că voi ajunge la un moment dat să avem amândoi aceeaşi vârstă şi atunci destinele noastre se vor împleti. Venerabile Mister Leonard, acum, că m-am trezit, îţi mărturisesc: nebunia mea a fost reală, nu o simplă înşelare, pe care o avem cu toţii, speranţa că nu ne-am cheltuit toate rezervele de viaţă, că ne-aşteaptă o existenţă nouă, dezbărată de poverile existenţei de pân-acum, uşurată de necazurile şi dezamăgirile primei noastre vieţi.

Acum îmi dau seama că m-am înşelat pe mine însumi şi am crezut, asemenea acelui actor care avea în fiecare an un an mai puţin de viaţă şi doi ani mai mult de carieră. Îşi exploata gloria. La un moment dat, mărturisea şaizeci de ani de teatru şi cincizeci de ani de existenţă terestră. Cam aşa suntem cu toţii, aşa am fost mai ales eu, cel care abia în noaptea asta s-a trezit. Era pentru mine Dorys o permanentă încântare ce-mi lumina decepţiile vârstei, cariera încheiată, scoaterea din rândul forţelor active, diminuarea reputaţiei mele de savant, uitarea care începea să mă

acopere... Eu n-am avut copii, n-am nepoţi, rude apropiate, nu mai am prieteni, am intrat foarte tânăr în viaţă, n-am căutat decât prieteni mai vârstnici, de la care puteam învăţa ceva şi aceştia au murit unul după altul şi am rămas singur.

Iată parcul de aici, acest vechi şi monumental hotel strămoşesc, mobilele grele, fantome, în mijlocul cărora trăiesc singur, c-a un strigoi, printre valeţii mei bătrâni, fantome şi ei... Cine va mai lumina locurile acestea, cine le va mai însufleţi, când fiinţa providenţială pe care o aşteptam călătoreşte în lumea umbrelor?

Dumneata, stimate amic, venerabile Mister Leonard, ai un ideal, urmăreşti o mare operă, care-ţi dă puteri proaspete. Eu nu mai am decât bătrâneţea şi pustietatea. Te admir!... Aş vrea să te imit... De unde găseşti atâta elan? Cine-ţi dictează atâtea întineriri, atâta credinţă, atâta încredere în viitor?

— Tengri! răspunse bătrânul cu pielea încreţită, ridicând spre cerul nopţii ochii săi, care se umpleau de un extaz astral.

Capitolul VII

— Ne vedem peste o jumătate de oră pe terasa lui Weber, în *rue Royale!* îi spuse unul din convivii marchizului.

— Aş dori să vorbim mâine împreună, îl rugase, învăluindu-l într-o privire tulburătoare, frumoasa Norma Inkonen, care fusese idolul adolescenţei sale, ca al tuturor băieţilor de seama lui.

Planturoasa patroană a institutului de înfrumuseţare „Cleopatra", recurgând la ultimele vestigii ale farmecului ei de odinioară, îl invită pe a doua zi, după-amiază, la un ceai, în grădina hotelului Ritz, urmând să-mi comunice ceva foarte interesant nu numai pentru ea, dar şi pentru el însuşi.

Moştenind averea aceea imensă, Archibald devenea un personaj important. Toţi începeau să aibă nevoie de el. Îşi dădeau seama ce înseamnă să fii milionar, posesorul unor vaste întreprinderi, urmaşul lui Mack Stephenson. O dată cu bogata moştenire, el se pomeni dintr-o dată că devine mai serios, mai prudent. Omul cu răspunderi se năştea, spontan, în tânărul fluşturatic de până acum.

„Trebuie să mă apăr, trebuie să-mi apăr averea, să mă feresc de cursele ce mi se întind, de toate solicitările care nu urmăresc decât jefuirea mea!"

Îşi dădea seama că nu de dragul garoafei sale roşii-negre i se dăduseră cele trei întâlnirii. Nu puteau fi decât un atentat la avuţia şi la tinereţea lui neexperimentată. Se temea de omul acela

straniu, care-l întâmpinase în parcul palatului din Faubourg-Saint-Honoré şi care voia nici mai mult, nici mai puţin decât un milion de dolari. Apariţia acelui om nu prevestea nimic bun. Archi n-avea ce căuta la acea întâlnire care i se dăduse pe terasa unei cafenele. De aceea luă o direcţie opusă bisericii Madeleine, în apropierea căreia se găsea restaurantul Weber.

Ajunse la hotelul său din Avenue de l'Opéra, după ce, cu un automobil de piaţă, făcu un mare ocol, faimosul „*tour des lacs*", plimbarea în Bois de Boulogne sub cerul fără lună al acestei nopţi de iunie foarte înstelată.

A doua zi, tot Parisul fremăta de tragedia celebrei O'Mara. Archibald, ca ruda ei cea mai apropiată, trebuia să se ocupe de ceremonia funeraliilor; prezenţa devotată a marchizului de Kergoual îi uşură sarcina.

Între două curse privind formalităţile decesului, fiul lui Mack Stephenson se repezi la hotelul Maurice, unde locuia Norma Inkonen. Micul apartament al vedetei era cochet ca un budoar de film. Câteva duzini de crini uriaşi îl invadau, – parfumul lor intens curgea în valuri peste rue de Rivoli. Tânărul, uşor emoţionat, avu impresia că acest efluviu îmbălsămează întregul parc al Tuileriilor.

Într-o lungă şi dantelată rochie roşie de interior, în mână cu un lung portţigaret de ambră blondă, din care sorbea calm şi languros un fum albastru pe care-l împrăştia peste florile albe ale crinilor înalţi, Norma Inkonen realiza un straniu amestec de culori, o feerie intensă.

Archibald Stephenson n-o văzuse niciodată într-un cadru atât de violent colorat. Pelicula filmelor ei nu proiecta decât în alb şi negru o eroină spectrală, în vreme ce splendida apariţie de lângă el era aievea, mai fascinantă decât în orice viziune a ecranului.

Tânărul Archi redeveni admiratorul îndrăgostit de vedetă; uită şi noua lui prosperitate, importanţa pe care începea s-o aibă; uită şi imaginea palidă a celeilalte, frumoasa înecată, filmul tragic care se desfăşurase aievea, într-un decor autentic, atât de sinistru.

În definitiv, ce voia Norma Inkonen de la el? Archibald n-a ştiut nici de plecare, când cobora două câte două, animat, vibrant, treptele hotelului. Actriţa i-a strâns mâna cu mâinile afectuoase şi privirile de rigoare ale condoleanţelor, l-a poftit pe scaun, i-a vorbit de proiectele ei, a suspinat evocând martiriul la care trebuie să se supună bietele celebrităţi ale filmului; aştepta, parcă, să fie consolată şi plânsă ea însăşi, ca şi cum ea ar fi fost femeia culeasă din Sena. Enigmatică, surâzătoare, melancolică, subliniind neantul existenţei, izolarea în care trăia, munca ce o aştepta peste Ocean – de fapt agitată favorabil, fiindcă scăpase de cea mai primejdioasă concurentă, actriţa desfăşura un întreg arsenal de vrăji ca să farmece pe tânărul milionar, să-l subjuge. Îi promise să-l vadă cât mai des la New-York, îl rugă s-o ia sub protecţia lui, fiindcă e prea singură şi slabă. Îl informă că-i place viaţa simplă, că detestă luxul în care e obligată să trăiască. Apoi, familiar, ca pe un vechi prieten, îl rugă să plece, fiindcă aştepta pe un producător de filme francez şi pe tânărul regizor de geniu cu care va lucra viitorul scenariu.

Ce urmărea Norma? Mister!... Era o răzbunare, un triumf postum asupra Doryei O'Mara?... Sconta o publicitate senzaţională? Fiul vitreg al vedetei defuncte, îndrăgostit, poate, căsătorit cu rivala ei? Ce minunată plecare, ce strălucită reîncepere de activitate! Archibald nu bănuia nimic, nu-şi punea nicio întrebare. Plecase, într-adevăr, fermecat. Parfumul divei, parfumul crinilor îl ameţeau încă... Era nerăbdător s-o revadă. Ceva nou intrase în viaţa lui, îl domina.

Să se mai ducă oare la ora fixată la Ritz? Ce putea să-i spună

Edith Guildbransonn? Ce-l mai putea interesa acea sexagenară fardată, cu graţii vetuste?

Totuşi la ora precisă fu acolo. Patroana „Cleopatrei" îl aştepta singură, surâzătoare, optimistă.

După condoleanţele de rigoare, după ce-i dădu ca unui copilaş ceai fierbinte şi-i alesese fursecurile cele mai fine, ea atacă:

— Dragul meu, îmi pare rău că trebuie să-ţi vorbesc tocmai acum de afaceri, dar nu cred să ne mai putem întâlni atât de curând, iar mai târziu ar fi prea târziu. Iată despre ce este vorba. Ştii că scumpa, biata noastră Dorys, pe lângă atâtea şi atâtea întreprinderi, mai avea la New-York şi un institut de frumuseţe care-i purta numele. Cred că dumneata n-o să te poţi ocupa de el, n-ai vreme pentru astfel de lucruri femeieşti. Îţi propun să fuzionăm. Vom păstra numele regretatei dispărute. „Cleopatra" nu va mai exista. Cu experienţa mea, am să dau o viaţă nouă afacerii noastre. Avem o clientelă numeroasă. Tratativele pe care le duc la Paris ne vor aduce îmbunătăţiri noi, o nouă clientelă.

Copilăros şi tandru cu Norma Inkonen, Archibald era acuma grav, important, ca orice om care tratează lucruri importante.

— Doamnă dragă, îi răspunse el, găsesc propunerea foarte interesantă, dar nu ştiu dacă institutul acesta îmi aparţine.

— Cum aşa?

— Eu sunt moştenitorul averii lăsată de tatăl meu. Institutul de frumuseţe a fost creat de Dorys după moartea lui Mack Stephenson. Îi aparţine. E averea ei personală.

— Şi atunci?

— Dorys are moştenitori direcţi. Ei pot revendica în orice moment partea ei de avere. N-am dreptate?

— Foarte just! Ceea ce spui denotă un spirit practic foarte rar la oameni de vârsta dumitale... Cu atât mai mult mă încăpăţânez să colaborăm!

— Ascult, răspunse Archi, atent, îmbrăţişându-şi genunchii cu mâinile şi privindu-şi partenera cu ochi scrutători.

— Şi eu şi Dorys am venit la Paris pentru sucursalele noastre. Chiar dacă nu eşti moştenitorul ei, ai destulă autoritate ca să mă pui în contact cu reprezentanţii ei de aici... Voi trata cu ei. Îmi făgăduieşti aceasta, nu-i aşa?

— Pentru moment nu pot făgădui nimic. Am să trec cât de curând pe la sucursala noastră, să vorbesc cu garantul, să văd până la ce punct avem interes să fuzionăm...

— Eşti tare! exclamă Edith Guildbransonn, bătându-l uşor cu palma peste mâna cu care Archi îşi strângea genunchiul.

Apoi, fără surâsul de până acum:

—Îţi atrag atenţia că nu eu, ci dumneata vei pierde refuzând această colaborare! Institutul „Dorys" prospera numai din pricina prezenţei permanente a mamei dumitale. Voga ei se răsfrângea asupra produselor care nu erau superioare mărfii noastre. Dorys a murit, casa mea nu va mai avea concurenţa ei. Experienţa mea preţuieşte şi ea ceva. Vom vedea, domnul meu, care dintre noi e mai tare!

Această conversaţie ţinută la o ceaşcă de ceai, sub cerul luminos al sfârşitului de după-amiază, în acel iunie parizian, în grădina elegantă şi plină de flori a hotelului Ritz nu a avut nicio urmare, nu putea avea nicio urmare practică, fiindcă sfârşitul tragic al lui Archibald Stephenson, înainte chiar ca fericitul moştenitor să fi ajuns la New-York, a împiedicat realizarea planurilor Edithei Guildbransonn, care nu înţelegea să renunţe.

Câteva zile, presa pariziană, şi în acelaşi timp cea mondială, fu alimentată de palpitanta dramă, sinuciderea frumoasei vedete

Dorys O'Mara, atât de cunoscută din filmele ultimilor ani. Un moment s-a crezut că este vorba de o reclamă organizată în vederea unei noi creaţii a studiourilor din Hollywood. Dar cum proporţiile acelor reportaje erau prea importante, zvonul pieri din circulaţie.

Ziarele, revistele ilustrate comentau această prematură dispariţie. Tot felul de legende stârnite de fantezia, de insinuările unor gazetari ingenioşi începuseră să circule.

Se publica biografia şi felurite portrete ale actriţei idolatrizate de spectatorii cinematografelor, copilăria fetei sărmane, adolescenţa vânzătoarei din restaurantul vegetarian din cutare magazin de ţigări sau suc de fructe, debutul ei ea figurantă, apoi ca interpretă secundară în filme de a treia mână. Şi iată senzaţionala revelaţie într-un film în care înlocuise în ultimul moment pe celebra Norma Inkonen, prea pretenţioasă, prea capricioasă. Succesul Doryei! Gloria ei fulgerătoare. Al doilea, al treilea film, din ce în ce mai ample, care îi popularizară chipul pe întreaga planetă. Căsătoria ei cu arhimilionarul Mack Stephenson. Lansarea ei în mari afaceri, institutul de frumuseţe cu vestitele creme şi farduri „Dorys". Moartea neaşteptată a soţului ei, care o lăsase legatară universală în pofida unicului său copil, Archibald, mai tânăr cu câţiva ani numai decât fericita moştenitoare. Zvonul unui asasinat. Apoi, brusc, sinuciderea, aruncarea în Sena într-o noapte de iunie. Căutarea motivelor.

Şi aici, imaginaţia reporterilor intră în funcţiune. Dar numai aluzii, prezumţii, insinuări, zvonuri pe care abilii jurnalişti le amplificau, denunţându-le în acelaşi timp ca jocuri ale fanteziei. Două erau acele versiuni care prindeau cheag, deşi perfidele coloane le combăteau ca puerile, nedemne de a fi luate în seamă. Dorys O'Mara s-ar fi sinucis din remuşcări. Cu o zi înainte, o femeie cu faţa acoperită – nu putea fi decât dânsa – se spovedise

unui preot de la Notre-Dame, mărturisind că nu mai poate trăi din pricina mustrărilor de cuget. Îşi otrăvise bărbatul ca să-l moştenească. Cercurile catolice respinseră cu indignare această nătângă versiune. În primul rând, actriţa defunctă, fiind protestantă, n-avea ce să caute la Notre-Dame. Apoi niciodată un duhovnic nu va trăda taina spovedaniei! Ce preot de la Notre-Dame ar fi comis acest sacrilegiu denunţând o biată femeie care venise la el să-şi uşureze sufletul? Slujitorii altarului nu sunt, nu pot fi agenţi poliţieneşti, denunţători publici. Spovedania e singura consolare a sufletelor bântuite de păcat. Cine ar fi putut profana acest sacerdoţiu? Se reaminti în presă de martiriul Sfântului Louis-le-Decapité, care a fost ghilotinat el însuşi ca ucigaş, fiindcă refuzase să denunţe pe adevăratul asasin, care i se mărturisise lui!

Căzând această absurdă informaţie, se vântură al doilea mobil al sinuciderii: tot remuşcarea. Dorys O'Mara nu-şi putea ierta legătura vinovată pe care o avusese încă de pe când trăia Mack Stephenson cu fiul acestuia, Archibald. Această notă picantă fu adoptată şi repetată cu frenezie de profesionişti cancanului. Tragedia încetă. Începea scandalul monden.

Archibald Stephenson îşi avea şi el partea de glorie în această revărsare de publicitate.

Societatea pariziană îl căuta, femeile şi fetele din burghezia bogată şi din lumea străinilor găzduiţi la Ritz, la Claridge, la Georges V, la Maurice, la hotelurile de mâna-ntâi ale Parisului. Nu se vorbea decât de acest tânăr frumos şi bogat, erou al celui mai senzaţional roman. Fotografia lui, în tot felul de atitudini fascinante, apărea alături de cele ale nefericitei femei, pe care apele Senei n-avuseseră vremea s-o ciupească, s-o roadă, s-o desfigureze cu ferocitatea cu care era sfâşiată şi terfelită acum de semenii ei. Câteva cinematografe profitară de zgomotul făcut în

jurul ei, ca să reia cu succes desăvârşit ultimele pelicule, luminate de surâsul fermecător al O'Marei. Bietul copil n-avu nici liniştea proaspătului mormânt din cimitirul anglican al Parisului. Vizitatorii, mai ales doamne şi domnişoare, veneau cu sutele să-i arunce flori pe lespedea funerară, căutând să descifreze, în ofranda florilor precedente, cine ştie ce nou mister, ce tulburătoare idilă de care presa încă nu pomenise.

Capitolul VIII

Ambasadorul Statelor Unite nu prea era mulţumit de această publicitate, care lua proporţiile unui scandal şi arunca o lumină destul de neplăcută asupra compatrioţilor săi.

Se vorbea prea mult de milioanele de dolari, de toaletele extravagante şi de bijuteriile fabuloase ale capitaliştilor de peste Ocean. S-ar fi impus mai multă decenţă.

Informaţiile culese imediat după descoperirea adevărului arătau că tânăra actriţă îşi petrecuse ultima noapte într-un local numit „Taverna Dragonului". Nu era un final înălţător. Acel local de distracţie cuprindea un imobil întreg consacrat desfătării străinilor, avuţi şi nepăsători, pentru care Parisul nu e decât cuibul vieţii uşoare, al desfrâului.

Situată departe de centrul metropolei, într-un decor care nu e dintre cele mai surâzătoare, pe cheiul Senei, la spatele catedralei Notre-Dame, nu departe de fosta morgă, această tavernă a dragonului dintre oglinzi era cel mai tipic local aşa-zis „parizian". Jos, restaurantul, cu o mică estradă, pe care se produceau artiştii, în plină lumină, în vreme ce sala era în permanenţă în semiîntuneric. În salonaşe lăturalnice erau serviţi oaspeţii importanţi, care nu ţineau să fie remarcaţi. Apoi, la etajele suprapuse, apartamente elegant mobilate, în decoruri exotice, unde oficial se serveau mâncăruri exotice, muzică şi dansuri din ţări depărtate, dar unde de fapt se fuma opiu, se juca

la cărţi, defilau dansatoare nude, cu brăţări la glezne ca unic veşmânt şi podoabă. În centrul acestor apartamente, la „entresol" era faimosul cabinet al dragonului dintre oglinzi. O sală tapetată cu roşu, de plafonul căreia atârna un balaur verde. O serie de butoane. Apăsându-le, plafonul se desfăcea, lăsând să lunece în valuri o serie de oglinzi mobile de forme rombice, în care acest balaur se răsfrângea în mii şi mii de imagini, la infinit. Era o fantasmagorie copilărească, foarte impresionantă, într-adevăr. Unii vizitatori, urcaţi în grup, se mulţumeau cu acest joc de oglinzi, în care dragonul lua tot felul de forme şi de culori.

Dar cei iniţiaţi, bărbaţi şi femei, ştiau că apăsând pe al doilea buton, acest dragon îşi schimba aspectul, luând zeci de forme omeneşti, grupuri plastice evoluând la început în păduri, sub formă de divinităţi silvestre, apoi în alcovuri. Scene de erotism din ce în ce mai îndrăzneţe se desfăşurau la fiecare nouă apăsare a unuia din cele şapte butoane. Aceste butoane erau cheile care deschideau cele şapte paradise. „*Cabinetul Magic*" prevăzut cu câteva fotolii şi un divan era punctul de atracţie al tavernei.

Fericiţii spectatori şopteau în taină, surâzând enigmatic, mândri că sunt dintre puţinii privilegiaţi care pot pătrunde în sanctuar. Nu erai veritabil parizian dacă nu ai vizitat măcar o dată „Cabinetul Magic". Această taină, simplă ispită comercială, era universal cunoscută şi totuşi noii veniţi se lăsau prinşi în cursă; numărul străinilor sporea. Tot mai mulţi americani frecventau localul de pe cheiul Senei. Fiecare turna la urechea neofitului ispita vinovată, îi recomanda vizita în toiul nopţii acelei misterioase şi periculoase taverne. În dosul catedralei Notre Dame, străzile sunt mai puţin luminate, trecătorii mai rari. Valurile Senei sunt negre. Întregul decor are ceva sumbru, dramatic. Depărtarea de centru, peisajul mohorât, promiscuitatea adăugau un farmec straniu, un mic fior de spaimă, care pigmenta

şampania, dansurile, orele de vis şi de abandon, scump plătite, petrecute de clienţii care uzaseră toate satisfacţiile capitalei. Aci aveau senzaţia fructului oprit, a desfătării interzise, a primejdiei apaşului sau a unei descinderi poliţieneşti. Vizitatorii scandinavi, yankei, sud-americani sau balcanici socoteau că au trăit cele mai intense şi mai reprezentative ore pariziene, în emoţia păcatului şi a primejdiei, într-un cadru de Paris medieval, cu tot ceea ce rafinamentul modern putea inventa spre delectarea fericiţilor pământului.

În această casă de luxură – supranumită Sodoma şi Gomora – îşi petrecuse Dorys O'Mara ultima noapte. Niciun amănunt nu lipsea în relatarea gazetelor. Câţiva parteneri veseli, al căror nume fu ţinut sub obroc, însoţiseră pe tânăra şi frumoasa actriţă la tavernă. Apoi, zgomotoasa bandă părăsise localul, plecând fără Dorys.

Aici intervenea misterul. Văduva Stephenson vizitase acel cabinet magic singură sau în compania lor? Interogaţi, prietenii de petrecere susţineau că se aflau la masă împreună cu actriţa, consunând a cincea sticlă de şampanie, când unul dintre patronii localului se apropiase ceremonios de dânsa şi-i şoptise ceva la ureche. Dorys, aproape surâzând, îl urmase. Prin excepţie – îi şoptise acesta – i se permisese vizita la cabinetul dragonului dintre oglinzi, cabinet care era închis de câteva zile.

Această oprelişte intermitentă sporea interesul salonului magic, permisiunea de a-l vizita devenea o favoare. Dorys părăsise masa. Apoi nu mai fusese văzută. Femeile de la vestiar declaraseră că cineva venise să ceară mantila doamnei O'Mara, dar că nimeni n-a zărit-o plecând. Poate că ieşise pe o intrare dosnică. Lucrul acesta se petrecuse pe la ora două după miezul nopţii. Un sfert de oră după ce Dorys trimisese să i se ceară mantila, o doamnă elegantă se aruncase de pe podul Saint-

Michel în Sena. N-o însoţea nimeni. N-o văzuse nimeni dându-se jos din vreun automobil.

Scenă de film misterios. Dar o scenă reală, cu urmări tragice.

Cel mai neplăcut impresionat de toată această atmosferă de scandal era, bineînţeles, ambasadorul Statelor Unite, care ar fi dat orice ca să înăbuşe acele nefavorabile rumori.

Cum nu putea împiedica diversele publicaţii pariziene să-şi mărească tirajul prin colportarea celor mai extravagante informaţii şi ilustraţii, el hotărî să creeze o diversiune în opinia publică.

Se consultă cu consilierul juridic şi cu membrii biroului de presă al Ambasadei. Sullivan Henders îi propuse o contraofensivă. O campanie de presă în jurul unui eveniment de care parizienii şi, cu ei, toţi europenii n-aveau cunoştinţă: inaugurarea muzeului „Tengri" din New-York. Profitând de prezenţa în metropolă a onorabilului fondator şi director al acelui muzeu, Mister Leonard, diplomaţii Statelor Unite cerând, în prealabil, autorizaţia ilustrului mecena, puseră la cale o vastă operă de propagandă.

O convorbire telefonică cerea să se trimită cu avion special fotografia palatului şi interioarele unde era instalat muzeul, vitrinele, planşele colorate reprezentând cele câteva sute de piese mai importante.

Până la sosirea lor şi aranjarea în câteva zile a unei expoziţii a acestor documente, ziarele începură să pregătească terenul, vorbind despre Mister Leonard şi importanta lui donaţie. Modestia eminentului comerciant şi estet fu pusă greu la încercare. El nu se gândise niciodată să bată monedă din această iniţiativă, căreia îi consacrase activitatea unei vieţi întregi şi o serie de câştiguri extraordinare, toată averea sa. Au trebuit insistenţele ambasadorului şi ale marchizului de Kergoual,

apelul la sentimentele patriotice ale cetăţeanului american, pentru ca Mister Leonard să primească a juca rolul de vedetă pariziană, înlocuind vedeta înecată în Sena. N-a trecut o săptămână de la ingenioasa inspiraţie a trimisului Washingtonului şi reproducerile de artă erau expuse într-o aripă a muzeului Galliera, din întâmplare liberă în acele momente. Toate legaţiile, lumea politică şi intelectuală a Parisului, străinii de marcă, toţi cei care participă de obicei la *garden-party*-urile Elysée-ului fură invitaţi la inaugurarea acestei expoziţii, în centrul căreia trona, într-o vitrină de sticlă, o statuetă autentică, pe care muzeul din New-York încă nu o poseda: imaginea de aur şi sidef, cu imenşi ochi de smarald, unicul chip pământesc atribuit divinităţii Tengri.

Capitolul IX

Centrul acestei expoziţii era, bineînţeles, statueta reprezentând pe Tengri. Zeul sau zeiţa trona într-o vitrină ingenios fabricată şi păzită bine zi şi noapte. Nu numai valoarea simbolică a vechii opere de artă, dar, mai ales, nepreţuitele smaralde puteau ispiti pe maeştrii spărgători, pe hoţii de pietre nestemate.

Imaginea de mineral, cu o formă extrem de simplă, aproape informă, constituia cel mai mare triumf, cea mai preţioasă captură a lui Mister Leonard. Furat din cine ştie ce templu, cumpărat de cine ştie cine, în decursul secolelor, vândut, dăruit, răscumpărat, schimbându-şi necontenit stăpânul, chipul de aur şi de fildeş ajunsese, foarte scump plătit, în mâna destoinicului neguţător.

El duse la New-York, cu mare grijă, această comoară. Dar fu informat că preoţi misterioşi ai cultului, învestiţi cu puteri sacerdotale din tată-n fiu, îl urmăreau să-i fure tezaurul, şi poate să-l suprime pe el însuşi.

Cu aceste explicaţii îi încredinţase Mister Leonard marchizului de Kergoual, la plecarea din New York a ambasadorului Franţei, masiva şi misterioasa operă de artă.

— Excelenţa voastră va putea-o transporta în toată siguranţa în Europa. Într-un an-doi, cei ce o vânează îi vor pierde urma. La momentul oportun, o vom aduce înapoi, dându-i locul de onoare în muzeul din metropolă. Până atunci, o las sub înalta protecţie a

Excelenţei Voastre! Binecuvântarea zeului să vă fie veşnic favorabilă.

Legendele din jurul magnificei imagini şi al atâtor preţioase obiecte, povestea donatorului însuşi, fotografiile grandiosului palat din New-York, o concepţie arhitectonică modernă, o stilizare a templului din Ankoor[12], descoperit în inima junglei indochineze, înconjurat de păduri, acoperit de bălării, toate aceste interesante preocupări făceau să se uite rumoarea creată în jurul sinuciderii Isadorei Stephenson. Foarte satisfăcut, ambasadorul Statelor Unite îşi freca maniile, constatând că în locul amorului pentru fiul ei vitreg, al vedetei americane care îşi otrăveşte soţul ca să-l moştenească şi-şi trăieşte ultimele zile într-o sarabandă compromiţătoare, opinia publică pariziană află că o nouă şi nepreţuită clădire îmbogăţeşte New-York-ul şi că în această metropolă a dinamismului, un palat al artei închide infinite versiuni ale chipului marelui Budha, urne din cel mai fin porţelan, cu cele mai artistice desene colorate; păpuşi de teracotă, vechi de mii de ani, descoperite în sud-estul helenic al continentului, unde se mai ţes şi cele mai grele şi mai delicate covoare turceşti şi armeneşti, unde înfloreşte arta faianţei, această multicoloră podoabă a moscheilor. Planşele reproduceau minunile de împletituri, covoare de toate formele şi de toate desenele, covoare persane, turceşti, armeneşti, a căror splendoare nu-şi găseşte echivalenţa decât la Leningrad, în palatul Ermitage.

În loc de fotografia lui Archibald Stephenson, în smoching şi cu garoafă la butonieră, parizienii admirau acuma o serie de măşti anamite, al căror original se afla la New-York, ca şi

[12] Angkor Wat (Oraşul templelor) – un complex de temple hinduse-budiste din Cambodgia. Situat pe un sit de 162,6 hectare (1 626 000 m²; 402 acri) în cadrul vechii capitale khmere Angkor (Cambogia), a fost construit iniţial în 1150 d.Hr. ca templu hindus dedicat zeităţii Vishnu. (n. hy.)

animalele monstruoase, peştii neverosimili şi florile exotice sculptate în minereu preţios, din rocile Uralului. Icoane bizantine pe fond de aur şi de roşu datând din vremuri depărtate, exemplare unice ale şcolii de la Nijnîi-Novgorod înlocuiau publicitatea făcută cutărui grup de tineri americani, care fumează, ţin cupele ridicate şi se uită râzând stupid în aparatul fotografic. Indiscretul reporter i-a surprins într-un cabaret din Montmartre şi deşi aceşti cheflii n-aveau nicio legătură cu sinuciderea Isadorei O'Mara, erau daţi publicităţii pentru ilustrarea unor anumite moravuri americane.

Inestimabile vase persane, amintind forma şi penele multicolore ale unui fazan, paravane chinezeşti din cele mai vechi epoci civilizate, costume de împăraţi şi de mandarini se acumulau în muzeul creat de marele vizionar, de meticulosul realizator care era Mister Leonard.

O vie curiozitate domnea în jurul acelor reproduceri tipărite, mulţi vizitatori de marcă îşi exprimară dorinţa de a contempla originalul însuşi. Toţi aşteptau ca Mister Leonard să-şi transporte colecţiile la Paris, pentru câteva săptămâni.

O recepţie în onoarea acestui om excepţional în saloanele ambasadei Statelor Unite încorună fastuos festivităţile de artă şi ştiinţă, prelegerile ţinute de savanţii Sorbonei, bogatele informaţii scrise şi ilustrate în numere întregi din publicaţiile de specialitate, relatările postului de radio şi conferinţele ţinute chiar de cel sărbătorit, un vorbitor agreabil, bine documentat.

Mister Leonard se strecura vădit jenat printre grupurile de invitaţi, căutând să scape atenţiei generale şi, poate, unor obositoare interogatorii şi complimente.

Un reporter indiscret reuşi, totuşi, să-l urmărească, să-i surprindă unele atitudini, unele observaţii.

— Am atins această vârstă înaintată, simplificând la maximum

şi reducând la minimum cerinţele corpului. Câteva felii de pâine şi o ceaşcă de lapte acru au fost hrana mea obişnuită, esenţială, voluptatea mea supremă. În schimb, am dat spiritului şi sufletului meu cele mai suculente ospăţuri. Am căutat să mă instruiesc necontenit. Un grec antic a spus: „Nu-mi pare rău că mor, dar, trăind, învеţi!"

Mister Leonard era foarte mişcat, foarte onorat de primirea ce i se făcuse.

— M-a mişcat şi m-a onorat de asemenea, foarte mult, dorinţa pe care şi-au exprimat-o câteva distinse persoane să fie puse în faţa capodoperelor originale. Dacă marele zeu mi-o va îngădui, am să ofer parizienilor prilejul de-a admira obiectele înseşi ale muzeului din New-York, nu numai reproducerea lor fotografică. Am să aduc, pe un vapor special, în Europa, pentru o lună-două şi am să expun la Paris şi la Londra piesele autentice, pe care nu le posedă nimeni, exemplarele unice adunate de mine în decursul deceniilor, din ţară-n ţară, din continent în continent, din insulă în insulă. Ştii dumneata că am găsit până şi-n Australia, la particulari şi la anticari, bucăţi pe care le-am urmărit din cumpărător în cumpărător? Dacă aş avea şapte vieţi, tot n-aş putea aduna minunile risipite pe tot globul! Sper să găsesc urmaşi. Am creat o şcoală întreagă la New-York. Acum sunt în căutarea unui succesor al meu, a unui şef!

Mister Leonard îi cucerise pe toţi prin cunoştinţele, pasiunea şi modestia sa. Nu se aşteptase niciodată la asemenea onoruri. Guvernul francez îl decretă Comandor al Legiunii ide Onoare. Cu acest prilej, fu sărbătorit din nou de Municipalitatea Parisului, căreia îi dărui o replică autentică a statuii cu nenumărate braţe a lui Budha, una dintre cele mai caracteristice, reprodusă în planşele expuse. Această replică, al cărei original se afla în Muzeul de la New-York, el o păstra în locuinţa lui

particulară, intenţionând de mult s-o ofere acelui frumos şi ospitalier Paris.

Din nou vorbiră şi-l lăudară ziarele.

Mister Leonard devenea celebritate mondială. Ambasadorul Statelor Unite îşi freca mâinile, extrem de satisfăcut.

Capitolul X

Dar, vai, lucrurile nu merg perfect, după voia şi aranjamentele noastre. Un demon isteţ se amestecă în acţiunile noastre şi ne dă peste cap cele mai bune intenţii. Toată publicitatea făcută în jurul expoziţiei de la muzeul Galliera şi a onorabilului Mister Leonard acoperise, incontestabil, zgomotul provocat de sinuciderea Isadorei Stephenson, cunoscută sub numele de Dorys O'Mara. Dar această publicitate n-a putut împiedica un nou scandal: o altă actriţă americană, celebra Norma Inkonen, se aruncase în Sena, după ce-şi petrecuse noaptea în „Taverna Dragonului" de la spatele Catedralei Notre Dame. Exact ca rivala ei dispărută!

De rândul acesta, ziarele fură mai puţin locvace: prea se asemăna cariera şi sfârşitul celor două vedete, pentru ca să se repete publicului, avid de noutate, aceleaşi reportaje senzaţionale. Ca şi Dorys, Norma Inkonen îşi părăsise tovarăşii de masă şi se rătăcise în saloanele de sus, unde a fost văzută în „Templul Brahman", fumând opium, apoi asistase la dansurile animate, executate de câteva din sclavele regelui Sisovath, apoi, cu alt grup amestecase paharele de *wisky* şi cupa de şampanie în „Cabaretul Andaluz", ca să părăsească apoi localul şi să plece singură, pe jos, s-o ia pe cheiul Senei şi să escaladeze parapetul fluviului, găsindu-şi moartea în apele întunecate. Cadavrul ei a fost pescuit a doua zi, tocmai lângă unul din stâlpii podului de la Passy.

Să fi avut sinuciderea ei vreo legătură cu cea a rivalei sale Dorys O'Mara?

În ziua care precedase aruncarea ei în Sena, Norma Inkonen vizitase pe Sullivan Henders. I se spovedise.

— Când m-ai chemat la dumneata, la ambasadă, a doua zi după moartea Isadorei, nu ţi-am spus tot. Mai târziu, mi-am dat seama că rău am făcut. De când a murit biata Dorys sunt mereu neliniştită. Am impresia că aversiunea pe care i-o purtam a contribuit mult la dispariţia ei. Trebuie să-ţi mărturisesc că ai avut perfectă dreptate, la dineul marchizului de Kergoual, când m-ai suspectat de invidie, de ură, când ai afirmat că laurii ei mă împiedicau să dorm şi că aş fi fericită dacă Dorys n-ar mai exista. Ai avut dreptate. Dar trebuia să mă înţelegi şi pe mine. Prea puţini cunosc tragedia artistei detronate. Să n-ai încă treizeci de ani şi să te pomeneşti într-o bună zi dată la o parte, înlocuită de alta, mai tânără, pe care publicul o răsfaţă, pe care producătorii de filme se întrec s-o angajeze! E drept, sunt şi eu de vină. Eram prea capricioasă, celebritatea mă ameţise. Dacă n-aş fi ridicat atâtea pretenţii ca să turnez filmul „Vraja depărtării", O'Mara n-ar fi fost angajată în locul meu. Aş mai fi deţinut câţiva ani întâietatea ecranului. Dorys n-ar fi ajuns celebră. Nefiind bogată şi invidiată, ar fi trăit şi azi, sărmana! Sunt vinovată. Orice greşeală se plăteşte scump. Eu nu-mi lămurisem precis sentimentele, gândurile, remuşcările, perspectivele de viitor. Ştiu numai atât că eram contrariată, eram tristă, nu mai vedeam ce va fi mâine, mă simţeam sfârşită ca femeie şi ca artistă. Îmi pierdusem rangul, eram dezorientată. Până când într-o zi cineva, un străin, mi-a lămurit, cu o luciditate diabolică, propriile mele preocupări, motivele melancoliei mele. Un necunoscut, un demon. Nu-l văzusem niciodată. Nu mi-aş fi închipuit niciodată că există cineva care să gândească despre mine ca mine. Eram la

Hollywood. Mă duceam să tratez un nou angajament pentru un film. De rândul acesta, nu mai eram eu aceea care puneam condiţiile. Trebuia să primesc ceea ce mi se oferea, nimic mai mult. Oamenii pe care, pân-atunci, îi făceam s-aştepte în anticameră, pentru care n-aveam niciodată destulă vreme, industriaşii de filme, bancherii, regizorii, partenerii îmi vorbeau acum de la înălţime, ca şi cum n-aş mai fi fost celebra Norman Inkonen, ci o simplă debutantă. N-aveam încotro. Trebuia să le primesc condiţiile şi să surâd cu aerul cuiva care nu-şi simte inferioritatea şi continuă să calce pe roze. Îmi dădeam seama că sunt o declasată. Atunci, acel om care mi s-a ivit în cale, ca şi cum m-ar fi pândit înadins, când ieşeam, mai îndurerată decât oricând, din biroul directorului casei cinematografice de la Hollywood, acel străin cu părul cărunt se apropie respectuos de mine, îşi ceru iertare că mă inoportunează, dar că o face în propriul meu interes, că este un mare admirator al meu şi că are să-mi facă o propunere foarte ademenitoare. M-a rugat să trec pe la biroul său. Acest birou era o vagă agenţie de cumpărat şi vândut antichităţi. Directorul – aşa părea să fie acel om – îmi arătă nişte frumoase costume vechi şi-mi spuse că dacă voi avea nevoie vreodată de tot ceea ce-mi trebuie într-un film, îmi va pune la dispoziţie mobilierul şi decoraţiunile necesare. M-a asigurat că toate erau autentice şi foarte rare. Apoi trecu la motivul pentru care mă invitase:

— Doamna mea, sunt profund revoltat de nedreptatea care vi se face! E la mijloc o impostoare. Nu se poate înlocui cu atâta brutalitate o actriţă consacrată, o stea de întâia mărime, ca să pui în locul ei pe beneficiara unei neînţelegeri. Alta e calitatea talentului dumneavoastră şi altceva e surâsul. Această Dorys O'Mara a avut un noroc excepţional, care nu este în aceeaşi proporţie cu modestele ei merite artistice. A călcat multă lume în

picioare. Deţine mai multe monopoluri, incompatibile cu vremurile pe care le străbatem. Şi-a făcut mari duşmani în toate cercurile. Atâta prosperitate tulbură echilibrul universal şi e menită pieirii. Nimeni nu trebuie să fie prea fericit. Doamnei O'Mara nu-i ajung câştigurile fabuloase pe care i le-a lăsat Stephenson. Şi aici e un mare semn de întrebare: această moarte prematură a soţului, după ce i-a făcut un testament prin care îi lasă toată averea, nu este, cel puţin, curioasă?

Neconsolata văduvă lansează afaceri proprii, reviste de modă, parfumuri, institute de frumuseţe, ba şi o nouă limonadă de fructe – siropul „Dorys"! Alifii, băuturi, siropuri, cosmeticuri, toate purtându-i numele, pentru reclamă. Nu e prea mult? Nu sunt prea multe avantaje pentru o singură persoană, în detrimentul atâtora şi atâtora altele? Mai presus de noi, onorată doamnă, repet, este justiţia divină, acea universală nevoie de echilibru, care pune ordine în toate domeniile materiei şi ale spiritului. În curând se va face ordine, se va face dreptate şi în cazul acestei doamne prea mult privilegiate. Aţi avea ceva împotriva dispariţiei ei din circulaţie? mă întrebă el, scurt, după acea captivantă teorie. I-am răspuns prosteşte:

— Nu... Desigur că nu...

— Recunoaşteţi că aţi fi persoana cea mai avantajată în eventualitatea acestui obstacol?

— Desigur! m-am grăbit eu să afirm, fără să-mi dau seama în ce dans periculos intrasem.

E drept că, în momentul acela, mă aflam într-o stare sufletească atât de agitată, atât de deprimată, încât nu mai ştiam unde mi-e capul.

— Pentru această operă de justiţie, continuă omul, e nevoie nu numai de vigilenţă, de discreţie, dar şi de fondurile necesare, pe care bineînţeles că le vom avansa noi.

Dumneavoastră n-aveţi niciun amestec. Nu vă luaţi niciun angajament, nu vă preocupaţi de nicio răspundere. Vom lucra numai noi, cu mari precauţii. Sper că între dumneavoastră şi noi nu se va ivi nicio neînţelegere, că fiecare vom fi mulţumiţi de această colaborare.

— Şi ce doriţi de la mine? l-am întrebat.

— Nimic. Ca admirator, am vrut să vă anunţ această hotărâre luată de Asociaţia noastră şi să vă dau din vreme vestea cea bună, ca să vă ridic moralul, să vă redau încrederea în viaţă. Nu va trece mult şi veţi fi din nou Norma Inkonen. Producătorii de filme se vor îmbulzi în anticamera dumneavoastră. Nu veţi mai fi expusă umilirii pe care aţi încercat-o în convorbirea de azi în biroul lui Walter Smidts... Filme noi cu chipul dumneavoastră vor străbate oceanele, vor incinta continentele. Un viitor strălucit vă aşteaptă!

— Trebuie să înţelegeţi, domnule Henders, starea mea de atunci, lupta mea sufletească, uzura nervilor mei, depresiunea mea, ca să justificaţi simpatia cu care primeam tot ce-mi spunea acel vrăjitor. Abia mai târziu mi-am dat seama că participam (e drept, numai cu gândul, dar, totuşi, participam) la un complot criminal. Individul, ca să-mi înlăture orice mustrări de conştiinţă, adăugă:

„— Să nu vă gândiţi un moment că e vorba de un asasinat; oamenii pot muri într-un accident... Uneori se sinucid în culmea gloriei, ca să nu cunoască reversul medaliei... Din motive inexplicabile pentru unii, dar foarte limpezi pentru ei înşişi... Cum se va produce moartea Isadorei Stephenson numai zeii favorabili ştiu!”

— La plecare, ciudatul meu admirator şi răzbunător îmi spuse că s-a hotărât contribuţia mea la suma modestă de 500.000 dolari, pe care îi voi plăti în decurs de o lună după dispariţia O’Marei.

Vă mărturisesc, spre marea mea ruşine, că n-am protestat nici împotriva acestui târg. Suma era colosală, dar nu puteam refuza. Aveam impresia că e ceva neverosimil, un joc fantezist, ceva care nu se va întâmpla niciodată, şi am acceptat.

— Aţi dat vreun înscris? o întrerupse Sullivan Henders.

— Nu.

— Nici vreun angajament verbal?

— Negustorul de antichităţi m-a dus în faţa unei măşti cu gura căscată, o mască pusă într-un cui pe perete şi mi-a dictat obligaţia pe care o luam în faţa acelui zeu care – spunea el – protejează întreprinderile casei, le duce la bun sfârşit şi păstrează taina mormântului.

— Şi ce-aţi declarat acelei măşti?

— Ceea ce mi-a ordonat negustorul de antichităţi,

„Eu, Norma Inkonen, mă oblig a vă achita cinci sute de mii de dolari în maximum o lună de la încetarea din viaţă a rivalei mele Dorys O'Mara!"

— Ce imprudenţă! Niciun copil n-ar fi putut cădea în asemenea cursă!

— Recunosc, o mare imprudenţă! Dar, cum v-am spus, n-am avut niciun moment impresia că toate aceste dialoguri bizare erau reale. Trăind mereu în lumea ficţiunii, aveam senzaţia că repet o scenă dintr-un film, că totul nu era decât un joc de laborator. Plătesc scump, acum, acest joc periculos. Plătesc cu remuşcările cele mai dureroase... Omul de la Hollywood mi-a apărut apoi în cale la Paris şi mi-a cerut să-mi respect contractul. Vrea nici mai mult nici mai puţin cinci sute de mii de dolari. Partea complicităţii mele!... Partea crimei mele!

Şi Norma Inkonen izbucni într-un hohot de plâns, care-i

zguduia umerii. Lacrimi mari se topeau şi se prelungeau pe degetele ei frumoase, încărcate de inele. Sullivan Henders se uita lung la acele bijuterii şi, clătinând capul, îşi spunea:

„Câte nu faceţi, nefericitelor, pentru câteva fire de platină încovoiate, pentru câteva pietre colorate pe care le purtaţi pe mâini, la gât, în urechi! Rămâne să vă mai petreceţi un inel de aur prin nas, ca sălbaticii, să vă străpungeţi aripa nării cu o perlă, ca nevestele maharajahilor! Bijuterii! Aur! Glorie! V-ajunge atât! Mătasea şi diamantele!... Pielea de şarpe să vă înfăşoare laba piciorului... Pana de pasăre exotică s-o înfigeţi în păr... Pentru asta vă jertfiţi şi propria viaţă şi viaţa altora!"

Când socoti că Norma Inkonen a plâns destul şi că el însuşi şi-a plătit îndeajuns tributul consacrat filosofiei şi revoltei sociale, Sullivan Henders o întrebă:

— Şi... Cunoaşteţi numele acelui individ?

— Nu mi l-a spus niciodată. Se anunţa la telefon sub porecla „Masca". A început să mă ameninţe...

— Aţi putea să-mi spuneţi adresa biroului în care aţi fost primită la Hollywood?

— N-o mai ştiu, dar aş recunoaşte imobilul.

— V-a vizitat la hotel?

— Nu. Mi-a dat întâlnire prin parcuri, pe o bancă, la o statuie. L-am văzut de trei ori pân-acum. I-am spus că n-am atâţia bani. Mi-a răspuns că trebuia să mă gândesc la asta când mi-am luat angajamentul. I-am obiectat că nu văd nicio legătură între convorbirea noastră de la Hollywood şi sinuciderea, tocmai la Paris, a Doryei. Mi-a răspuns că lucrul acesta îl priveşte pe el şi pe zeul care-i ocroteşte întreprinderile şi care ştie să se răzbune când oamenii nu-şi respectă obligaţiile. Mi-a aruncat priviri cumplite. Mi-e frică. Sunt terorizată. Am venit la dumneavoastră să mă spovedesc, să vă cer sfatul, ajutorul. Apăraţi-mă, vă rog!

Scăpaţi-mă!

— Spuneţi-mi, vă rog, când aţi avut ultima întâlnire cu omul acesta?

— Azi-dimineaţă. Mă aşteaptă mâine la ora cinci, lângă statuia lui Saint-Saëns, din parcul Monceau. Trebuie să discutăm modalitatea de plată. E dispus să-mi facă oarecari înlesniri...

— Foarte bine. Mâine la ora cinci, fiţi punctuală la întâlnire, Arătaţi-vă înţelegătoare. Ţineţi-l cât mai mult de vorbă. De rest mă îngrijesc eu!

Dar biata Norma Inkonen n-a mai avut prilejul să se ducă a doua zi în parcul Monceau.

Agitată, neputând dormi, căutând să se distreze cât mai intens şi să uite, a făcut o nouă imprudenţă: s-a dus, la miezul nopţii, cu un grup de compatrioţi la cabaretul balaurului dintre oglinzi, a petrecut nervoasă, agitată, ca într-o halucinaţie şi, cu capul plin de fumul opiumului şi al şampaniei, a luat-o la fugă, ca o dementă, pe cheiul Senei şi s-a aruncat de pe primul pod care i-a ieşit în cale. Un stâlp de beton, înfipt în apele negre şi tulburi, i-a oprit trupul fără viaţă, întrerupându-i călătoria spre marea pe care nu avea s-o mai vadă niciodată.

Sullivan Henders era foarte intrigat, foarte contrariat de această nouă afacere care-i cădea pe cap. Colegii săi parizieni clasară şi această sinucidere. Erau atât de blazaţi de aruncările în Sena! Unul găsi de cuviinţă să facă şi spirite:

— Să mai primească apele Senei şi ofranda unei cărni de miliardare! S-au săturat să mănânce atâtea biete midinete înfometate, s-au săturat de toate nefericitele pariziene care îşi îneacă amarul unei existenţe ticăloase, mizerie, trădarea amantului, mânia părinţilor, singurătatea...

Sullivan Henders trebuia să rezolve singur misterul acestei noi

sinucideri, care înceta să mai păstreze aspectul unei morţi voluntare: acel om care se deplasase tocmai de la Hollywood şi se afla în Franţa la momentul oportun al unor dispariţii preconizate introducea o notă suspectă de asasinat, în formele exterioare ale unei autodistrugeri. „Sinucideri camuflate", caracteriza poliţistul cele două înecuri. Găsi inutil să se mai ducă la ora 17 în parcul Monceau şi să-l aresteze pe individul cu păr cărunt, care dăduse întâlnire Normei Inkonen la statuia compozitorului Saint-Saëns. Probabil că acesta o urmărise pe Norma Inkonen, o văzuse intrând la poliţist, poate că-i mai vorbise o dată şi, convingându-se că actriţa nu vrea să-şi respecte obligaţiile, ba, încă, îl mai şi denunţă, o atrăsese în cabaretul dragonului verde şi o suprimase.

Capitolul XI

În dimineaţa descoperirii cadavrului Doryei, Sullivan Henders se informase cu promptitudine de numărul şi de numele invitaţilor marchizului Yves de Kergoual. Se prezentase şi el la hotelul din Faubourg Saint-Honoré oarecum forţând uşa şi se făcu invitat la masă, ca să beneficieze de avantajul surprinderii, în folosul anchetei care urma. Interogase pe Norma Inkonen, pe Edith Guildbransonn, pe tânărul Archibald Stephenson şi, din tulburarea lor, înţelesese că nu erau străini de crimă. Dar a venit acel telefon blestemat, care anunţase o sinucidere şi tot eşafodajul ridicat de poliţist căzuse. Petrecuse câteva penibile sferturi de oră, simţind privirile ironice, triumfătoare ale celor trei pe care îi anchetase şi care, acum, îl sfidau cu nevinovăţia lor arogantă.

Moartea misterioasă a Normei Inkonen, precedată de spovedania ei, în ajun, confirma primele lui bănuieli: *complotul*. Ca să întărească anumite certitudini pe care le schiţă numai, el se gândi că trebuie interogat din nou Archibald Stephenson şi Edith Guildbransonn. În biroul de la ambasadă, detectivul ţinea în evidenţă deplasările concetăţenilor săi. Cu neplăcută surprindere află că tânărul moştenitor al averii Stephenson se îmbarcase de câteva zile pe pachebotul „Queen Mary" cu destinaţia New-York. Era şi firesc. Proprietar al atâtor uzine şi al atâtor instituţii producătoare de venituri, el era grăbit să intre în posesia averii considerabile a tatălui său, plus averea nouă a Isadorei, care

crease anexe înglobate în restul averii, subvenţionate, cufundate în această avere.

Se interesă pe la diferitele bănci, ca să afle ce bani ridicase, ce ordine de plată lansase Archibald Stephenson, dar nu află nimic concludent.

Din fericire, Edith Guildbransonn se afla încă la Paris. O căută şi o găsi la hotelul Maurice, unde locuia de obicei proprietara institutului de frumuseţe „Cleopatra".

O sucursală la Paris a acestui institut, zguduit de concurenţa institutului similar „Dorys", care deschisese şi el o sucursală în capitala Franţei, oferea doamnei Guildbransonn prilejul de-a trece de câteva ori pe an Atlanticul.

Planturoasa doamnă îl primi în apartamentul cu vederea peste *rue de Rivoli,* Jardin des Tuileries şi a Luvrului. Edith Guildbransonn era vădit emoţionată de dispariţia Normei Inkonen, pe care o cunoştea de la New-York şi cu care se împrietenise le Paris, după dispariţie Isadorei.

Poliţistul atacă brusc, intrând direct în subiect.

— Norma Inkonen a fost suprimată de complicii ei. Nu şi-a respectat angajamentul, n-a achitat cei 500.000 dolari pe care se obligase să-i verse după moartea văduvei Stephenson. Dumneata ai plătit?

Edith Guildbransonn păli şi îngăimă:

— Nu înţeleg...

— Trebuie să înţelegeţi, că eu sunt pus să vă apăr, nu se vă acuz. Aţi făcut o mare imprudenţă luându-vă acea obligaţie şi vorbind în faţa unui aparat care v-a înregistrat frazele... Acea mască, acea divinitate căreia v-aţi adresat ascunde o vulgară placă de patefon, pe care s-a imprimat vocea. O mărturie mai compromiţătoare decât un înscris. Dacă dumneata continui să negi, n-am decât să-mi iau pălăria şi să plec, să te las prada

individului sau indivizilor care te şantajează.

Sullivan Henders nimerise bine, deşi nu toate amănuntele atacului său de mitralieră îşi găsiseră ţinta exactă.

— Nu mă şantajează nimeni! răspunse, calm, fosta vedetă.

Apoi, aproape cu cinism:

— Am plătit de câteva zile.

— Cât?

— Tot cinci sute de mii de dolari...

— Prin cec telegrafic?

— Nu. La o bancă pariziană, nu departe de aici. Am depozite importante în Franţa.

— Banii i-a încasat un individ cu părul cărunt, nu-i aşa?

— Nu. O femeie.

— Franceză?

— O americană. Vorbea cu accent italienesc. O femeie brună, foarte elegantă, care mi-a fost indicată.

— V-a fost indicată în biroul de la Hollywood?

— Nu înţeleg. Care Hollywood?

— Aţi fost atrasă în magazinul de antichităţi al unui individ care v-a pus să vorbiţi în faţa unei măşti, nu-i aşa? V-a obligat faţă de acea divinitate...

— Nicidecum! întrerupse Edith. Învoiala am făcut-o la New-York, nu la Hollywood. Biroul era la o bancă, directorul un american. Obligaţia mi-am luat-o la receptorul unui telefon. Am confirmat directorului general că primesc afacerea pe care mi-o propunea procuristul său.

— În ce termeni aţi formulat acel angajament?

— L-am citit pe o foaie întinsă de procurist.

— Cum era redactat?

— „Aici este Edith Guildbransonn, proprietara institutului «Cleopatra». Mă oblig să plătesc 500.000 dolari în decurs de o

lună de la moartea doamnei Isadora Stephenson cunoscută pe ecran sub numele Dorys O'Mara!"

— Sunt lămurit. Procedeul e acelaşi. Diferă amănuntele. Aţi mai văzut-o pe acea doamnă cu accent italienesc?

— Nu. Mi-a spus că se reîntoarce la New-York. Mi-a cerut discreţie. M-a asigurat să n-am nicio grijă, că nu cunoaşte nimeni învoiala noastră. Şi că n-am niciun motiv să mă tem. Vă dau aceste lămuriri, fiindcă văd că sunteţi în curent cu acest gen de afaceri. Credeam că numai eu, dar văd că şi Norma a căzut în cursă. Am vorbit deschis, fiindcă n-are de ce să-mi fie frică, nu mă simt vinovată cu nimic. Sinuciderea Doryei e vădită. Nu – de ce nu aş mărturisi? – am achitat cu bucurie acea sumă importantă, fiindcă eram în pragul falimentului, iar acum văd din nou prosperitatea casei mele. Această coincidenţă favorabilă mie merita o răsplată. Sunt obişnuită, în comerţul meu, să mă ţin de cuvânt. Nu-mi pare rău că m-am ţinut şi de rândul acesta, deşi sunt sigură că nu era nevoie să plătesc atâţia bani, când lucrurile s-ar fi desfăşurat de la sine... Dar, din moment ce mi-am luat o obligaţie, am respectat-o. Dacă n-aş fi respectat-o, poate că mă pescuia şi pe mine în Sena, ca pe Norma şi pe Dorys...

— Cu Dorys lucrurile nu s-au desfăşurat de la sine, cum crezi. Eu rămân la convingerea pe care mi-am exprimat-o şi în casa marchizului de Kergoual! A fost asasinată de cei care aveau interes ca O'Mara să dispară. Printre aceştia, văd din nou cu regret că erai şi dumneata. Incontestabil, n-ai participat efectiv la omorârea ei. S-au îngrijit alţii de lucrul acesta. Sistemul e ingenios, recunosc. Aş vrea să-ţi mai pun o întrebare.

— Mă rog...

— Între convorbirea pe care ai avut-o cu directorul acelei bănci din New-York şi întâlnirea cu femeia brună, căreia i-ai vărsat deunăzi banii la Paris, ai mai avut contact cu cineva în această

chestiune?

— Nu. Dar de ce mă întrebi?

— Aş vrea să ştiu dacă ai fost întrebată când pleci în Franţa sau când pleacă O'Mara, dacă veţi călători pe acelaşi vapor, dacă veţi locui la acelaşi hotel.

— Mă întrebi acestea ca să vezi dacă am avut vreo complicitate efectivă, dacă am colaborat sub o formă sau alta cu cei pe care îi crezi asasinii Doryei. Îţi răspund deschis: Nu! Nu le-am dat şi nu mi-au cerut nicio informaţie. Chiar dacă la mijloc a fost o crimă, eu n-am participat la ea. Toate răspunderile le poartă banda care crezi că a organizat asasinatul.

— Ai fi dispusă ca la New-York să-mi arăţi casa unde se află acea bancă, să-mi indici biroul, ca să dau de urma omului care te-a atras în cursă?

— Nu.

— De ce?

— Mi-e frică de represalii. Însemnă că am trădat pe cei care au avut încredere în mine. M-ar suprima şi pe mine ca pe Norma Inkonen.

— Prea bine. Refuzi?

— Desigur că refuz. Eu nu sunt o agentă a poliţiei. Fiecare cu îndeletnicirea lui!

— Numai să nu te căieşti.

— N-am de ce să mă căiesc, fiindcă nu mă simt vinovată cu nimic. Fapta mea nu cade sub rigorile niciunei legi. Nu există articol în codul penal care să prevadă pedeapsa unui gând, a unei intenţii, dacă vrei!

— Mandatele de arestare n-au nevoie de justificări!

— Mă ameninţi? N-ai decât să mă arestezi!

Sullivan Henders era dezarmat în faţa siguranţei cu care vorbea Edith Guildbransonn, a nepăsării ei. Era o femeie cu

multă experienţă. Nu mai încape nicio îndoială că fiul lui Mack Stephenson fusese solicitat şi el şi că plătise o sumă îndoită, fiind cel mai important beneficiar al dispariţiei mamei sale vitrege. Acest tânăr uşuratic s-ar fi trădat mai uşor decât experimentata patroană a institutului „Cleopatra", care nu-şi ascundea, prin toată atitudinea ei, satisfacţia că a rămas din nou pe primul plan al industriei ei, că prin absenţa definitivă a stelei de cinematograf, institutul Dorys nu-i mai face zdrobitoarea concurenţă din ultimii ani. Siguranţa, optimismul negustoresei de cosmetice, triumful ei luau aere de insolenţă. Sullivan Henders nu găsea prudent să o aresteze, să dea drumul unui nou scandal, în care erau să fie amestecaţi compatrioţi de-ai săi.

Consilierul juridic al ambasadei americane părăsi foarte contrariat hotelul „Maurice". Rareori în cariera lui se simţise atât de neputincios, atât de dezarmat, atât de dezorientat. Făcea parte de douăzeci de ani din direcţia poliţiei New-Yorkului, fusese amestecat în afaceri foarte delicate, dar le lămurise pe toate, fiindcă se simţea călcând pe un teren solid. Acum i se părea că umblă pe nisip. Pavajul trotuarului, sub arcade, îi luneca sub picioare. Obiectele din vitrine – majoritatea mici podoabe ale cochetăriei femeieşti – luau forme imprecise, vibrau neliniştit: pudriere, coliere de mărgean, creioane de roşu, tabachere de argint, cutiuţe de ivoriu, cercei de jad, peisagii pariziene colorate, lipite sub un oval, un rond sau un pătrat de cristal.

Pe acel asfinţit de iunie, când vegetaţia Parisului e în splendoare şi când metropola îşi trăieşte intens ultimele zile înainte de plecarea în vacanţă, Sullivan Henders străbătea parcul Tuileriilor sub ramurile protectoare ale platanilor şi ale castanilor, în irizările roze ale amurgului.

Muşcatele puneau violente tonuri roşii pe verdele peluzelor. În umbra statuilor şi a urnelor, se jucau copii. Dar unde e

îmblânzitorul de vrăbii? Probabil, a fost aruncat în Sena de un rival. Cel care peste câteva zile va împărţi fărâmituri de pâine păsărelelor din vechiul parc regal va fi un impostor. Trebuie arestat. Dar bătrânul acesta care meditează pe banca de colea nu pune la cale suprimarea unui vecin care tuşeşte şi nu-l lasă să doarmă? Câţi prinţi şi înalţi demnitari ce străbăteau pe vremuri sălile palatului Luvru n-au ajuns regi şi miniştri, prin intrigi şi prin asasinate nedescoperite încă?

Poliţistul se simţea singur şi halucinat în imensa forfotealã a Parisului. Ieşi din parc, trecu pe cheiul Senei, contemplând de pe parapet apa grasă pe care pluteau câţiva peştişori morţi.

O ambarcaţiune a Armatei Salutului[13] staţiona lângă podul gării d'Orsey... Un gând omenesc, o legiune a salvării omului ancora ca un surâs optimist în fluviul asasin. Sullivan Henders salută cu respect acest azil plutitor. Îşi privi pălăria din mâna ridicată şi, cu un gest necugetat, o azvârli în apă. Fetrul cenuşiu căzu ca un fulg şi porni să plutească în josul fluviului. Poliţistului i se păru că trece el însuşi apa Styxului, pălăria fiind aceeaşi care se pune pe coşciugul unui om dus la groapa de veci.

Gestul acesta, fiind dictat de subconştient, avea totuşi un rost. Făcea parte din anchetă. Controla viteza aproximativă a apei, rapiditatea cu care poate duce spre Turnul Eiffel o pălărie sau un cadavru omenesc.

Pare-se că pantofii uzaţi plutesc mai multă vreme; cei noi e normal să cadă repede la fund, materialul lor fiind mai dens.

„M-am abrutizat! constată Sullivan Henders. Sunt deprimat. E momentul să iau un aperitiv, să revin la normal..."

Cele două cocteiluri tari, pe care Sullivan Henders le luă, unul

[13] *l'Armée du Salut* – o mişcare metodistă anglicană internaţională fondată în 1865 de William Booth (1829-1912), un preot metodist, în cartierele sărace ale Londrei. Ea activează din 1881 şi în Franţa. (n. hy.)

după altul, într-un bar de la rue Boisay d'Arglas, nu departe de Ambasada Americană, îl mai înviorară puţin. Dar se simţea tot singur. Ar fi dorit să-şi petreacă seara în tovărăşia cuiva. Ziua fusese toridă, noaptea se anunţa la fel.

Zidurile încinse, asfaltul trotuarelor trimiteau noi emanaţii de căldură văzduhului deja încins de cuptorul solar.

O luă pe lângă ambasadă, fără să intre, şi se pierdu printre copacii răcoroşi ai Câmpiilor Elysée. La Rond Point se aprindeau fântâni luminoase. Terasele cafenelelor erau pline de lume. Dar nu întâlni pe nimeni cunoscut. Se gândi la un prieten de departe, poliţist ca şi el, un elev al său, cu cincisprezece ani mai tânăr, Johny Ring, licenţiat în drept şi filosofie, de la Boston, care se afla acum la New-York. Era un suflet de elită, inteligent şi cu o anumită timiditate, distincţie sufletească de care oamenii siguranţei se privează foarte uşor.

Lui Sullivan Henders i-ar fi plăcut mult să fie împreună cu Johny Ring în acele momente de singurătate pariziană, de incertitudine, ca la capătul unui tunel căruia nu-i cunoşti celălalt capăt. Nu o dată se sfătuiseră, împreună şi nu o dată consiliile, observaţiile, investigaţiile elevului său îl ajutaseră să descopere bandele de gangsteri specializate în desfacerea alcoolului, pe vremea prohibiţiei şi organizate, mai târziu, în ramificaţii din toate specialităţile crimei: cambriolori ai băncilor, hoţi de bijuterii, hoţi de copii... S-ar fi consultat cu prietenul şi discipolul său asupra cazurilor recente, asupra acelei mafii care inventase o nouă şi rentabilă tehnică a afacerismului interzis de legi. Ar fi fost doi în lupta cu necunoscuţii care lucrau peste continente, după metode inedite. Ar fi reuşit, poate, să le lămurească misterul. Se gândi să-i telefoneze lui Johny Ring chiar a doua zi, invitându-l la Paris în interes de serviciu. Sullivan Henders avea un grad înalt în direcţia poliţiei şi dorinţele sale erau ordine.

Surâdea la gândul că Johny va fi aici peste câteva zile. Se vedea cu el, pe aceeaşi terasă, invitând la un aperitiv şi poate la masă pe cele două blonde care-i surâdeau acum de la masa vecină şi în compania cărora, singur, astă-seară, n-avea nicio poftă să se afle... I se făcuse dor de prietenul său. Nu o dată, în decursul agitatelor urmăriri de bandiţi, îşi făgăduiseră câteva seri de repaus în Parisul îndepărtat, plin de atracţiile bătrânei Europe, de reveriile fecunde, într-un peisaj făcut din mineral, din vegetal şi din suflet omenesc.

Sullivan Henders comandă două aperitive. Ciocni un pahar cu celălalt, îl ridică, surâzând şi închinând pentru oaspetele invizibil, îl salută cu un: „*Hello, Johny!*”

Capitolul XII

Parisul se golea. Serbările lui de 14 iulie înseamnă sfârşitul activităţii metropolei. Începea vacanţa. Americanii de marcă plecau la rândul lor. Mister Leonard, încărcat de glorie, se îmbarcase şi el. Nu-i plăcea avionul. Cele câteva zile petrecute pe un transatlantic erau adevărata, singura lui odihnă. Contemplând oceanul, gusta un repaus complet, medita, făcea planuri noi, imagina noi achiziţii. Stătea de vorbă cu pasagerii, sau cu personalul vaporului, iscodindu-i, căutând să afle dacă vreunul din ei cunoaşte obiecte vechi, stranii, piese de muzeu, rarităţi aflate la vreun anticar, la vreo desfacere de casă particulară, în ţările de unde veneau. S-ar fi dus el singur, oricât s-ar fi aflat de departe acele depozite. Avea agenţi pretutindeni, dar prezenţa lui îi stimula, ochiul său dibaci descoperea ceea ce lor le scăpa. La Paris chemase pe reprezentanţii săi din Londra, din Amsterdam, din Roma. Recolta lor, în ultima vreme, nu fusese prea importantă, nimic care să merite a fi reţinut pentru muzeu: obiecte de trafic, cumpărări şi vânzări. Îl interesau prea puţin.

Mister Leonard pleca la New-York şi nu avea să se reîntoarcă la Paris decât peste câteva luni, ca să pregătească pe îndelete expoziţia autentică a colecţiilor sale din Statele Unite. Plecase însoţit la Gara Nordului de admiratori şi prieteni, printre care marchizul de Kergoual, încântat că putuse înlesni onorabilului

său amic o petrecere favorabilă în capitala Franţei. Amânară pentru la toamnă vizita la castelul din Bretania. Mister Leonard îi încredinţase din nou statueta zeului Tengri, pe care, el personal, din precauţie, poate numai dintr-o simplă superstiţie, nu voia s-o ducă singur la New York!

— N-a sosit încă vremea s-o donez muzeului. Nu trebuie să se afle acolo cât mai trăiesc eu. Va fi instalată la locul de onoare după moartea mea. Moartea este o purificare. Vreau să-i dau lui Tengri un tron purificat!

Marchizul de Kergoual era obişnuit cu tonul poetic, încărcat de metafore al bătrânului său prieten. Nu prea înţelegea mare lucru, dar îi făcea plăcere stilul acesta oriental, politeţea şi imaginile omului. Mister Leonard ştia să-l îndatoreze oferindu-i din când în când obiecte preţioase care, nu atât de importante ca să figureze într-un muzeu select, erau, totuşi, foarte rare, foarte frumoase şi foarte scumpe.

Acest negustor rapace ştia să fie şi generos. El cerea preţuri mari, deşi plătea prea puţin pentru obiectele pe care le negocia. Îi trebuiau bani mulţi ca să-şi procure pasărea rară a muzeului. Trebuia să vândă douăzeci sau treizeci de obiecte de artă, ca să cumpere unul singur, demn să treacă în patrimoniul colectivităţii. Ciudat bătrân, dar numai prin acest fel de ciudăţenii se pot aduna marile comori! Era avar ca toţi acei porniţi să se îmbogăţească, dar avariţia, cupiditatea lui erau scuzate, erau admirate de toţi cei ce ştiau în slujba cărui nobil scop le foloseşte.

Ambasadorul Statelor Unite, ca şi consilierul său juridic, Sullivan Henders, erau încântaţi de trecerea fecundă prin Paris a lui Mister Leonard. Le fusese de mare folos în opera lor de propagandă naţională, în momentele dificile când toată presa de pe cheiurile Senei relata numai lucruri menite să micşoreze

prestigiul yankeu.

Dar parcă un blestem urmărea această operă de bună cunoaştere a americanilor în Europa.

Parcă cineva voia cu tot dinadinsul să provoace accidente ostile, să inventeze noi scandaluri, împrejurări cu sfârşituri tragice, foarte neplăcute ambasadei de lângă Place de la Concorde.

Iată, de pildă, în acest sfârşit de iulie liniştit, când evenimentele internaţionale stagnează, iar viaţa metropolelor se perindă în staţiuni climaterice, pe plajele celebre, în umbra pădurilor de munte, iată, din nou, Parisul zguduit de o sinucidere dublă, de aruncarea în Sena, târziu, după miezul nopţii, a unei perechi americane, care nu era nici măcar o pereche legitimă. Acest lucru sporea latura scandaloasă a tragediei.

În lipsa estivală de subiecte, ziarele găsiră materialul cu care să alimenteze şi să aţâţe curiozitatea cititorilor.

Pe o noapte senină şi răcoroasă care urmase unei zile de furtună şi de ploi torenţiale, trecătorii întârziaţi pe cheiul Pieţei de Flori fuseseră intrigaţi de cearta dintre un domn cu joben şi pelerină de mătase peste frac şi tânăra lui parteneră, o femeie foarte elegantă, care se despărţeau, apoi alergau unul după celălalt, ca să se reîntâlnească lângă parapetul fluviului. La un moment dat, se încăierară. Până să prindă de veste o negustoreasă de flori şi cu soţul ei, care descărcau ghivece dintr-un camion, domnul prinsese doamna în braţe şi se căznea s-o arunce peste parapet. Tot atât de îndârjită, escaladând forţat zidul de piatră, partenera acestei neînţelegeri nocturne îşi înfipsese mâinile sub braţele însoţitorului ei, îl trăsese după ea şi-l târâse în prăpastia neagră a fluviului.

Cei doi florari, împreună cu un al treilea, alergară spre locul dramei, dar era prea târziu: corpurile chefliilor întârziaţi

pieriseră sub valuri. Numai pelerina şi jobenul domnului, numai mantila doamnei se mai vedeau pe apă, lunecând domol la vale. Alarma dată de martorii acestei curioase şi tragice scene fu inutilă. Cine-ar fi putut să le dea ajutor în acea noapte târzie, pe cheiurile pustii, cine să se arunce în fluviu şi să-i scape de la înec?... Poliţia fu înştiinţată numaidecât, postul de salvare pus în funcţiune, dar cadavrele nu au putut fi găsite decât dimineaţa: unul în apropierea cheiului Voltaire, altul, mult mai departe, sub podul Alexandru III, dincolo de Piaţa Concordiei.

Printr-o bizară şi supărătoare coincidenţă, cei doi înecaţi erau tot cetăţeni ai Statelor Unite, veniţi la Paris numai de-o săptămână. Locuiau în apartamente separate, dar la acelaşi etaj, la hotelul Ritz, din Place Vendôme. Numai oamenii foarte bogaţi îşi pot permite asemenea lux. Şi erau, într-adevăr, foarte bogate aceste victime noi ale fatalităţii. Faptul că se aflaseră împreună atât de târziu, într-un cartier excentric al Parisului, disputa lor terminată atât de dramatic indicau o anumită familiaritate care nu putea decât să dăuneze reputaţiei lor.

Doamna era soţia unui cunoscut industriaş din Chicago, Artur Klinger, supranumit Regele Plutei, care avea monopolul dopurilor de plută, întreaga recoltă spaniolă destinată Americii. Venise în Europa singură. Pe acelaşi vapor sosise şi un cunoscut actor de cinematograf, Harold Christens, care trebuia să joace „în carne şi în oase" la Paris, în timpul desfăşurării unui film.

Era al treilea actor american de cinematograf care se îneca în Sena într-un răstimp atât de scurt. Acum nu mai putea fi vorba de o sinucidere.

Dacă ziarele relatară faptele, aducând în fiecare zi noi amănunte asupra vieţii celor doi eroi, autorităţile pariziene, plictisite, lichidară repede acest fapt divers, care, în definitiv, privea opinia publică şi moravurile de peste Ocean. Concluziile

acestea nu erau de loc făcute să înveselească pe ambasadorul Statelor Unite. Iarăşi legături tainice între soţia unui rege al New-Yorkului şi o vedetă a ecranului, iarăşi biografia lor, insinuări la caracterul raporturilor dintre cele două victime, raporturi care nu puteau fi decât vinovate. O mare afluenţă de public la filmul cu Harold Christens, în care spectatorii, decepţionaţi, credeau că vor vedea apărând şi pe doamna Laura Klinger, eroina dramei de pe cheiul Pieţei de Flori, redată cu ingeniozitatea şi realismul specific regizorilor de la Hollywood.

Cel mai intrigat şi în acelaşi timp cel mai plictisit de această afacere fu inspectorul de poliţie Sullivan Henders, care era însărcinat, oarecum, cu paza compatrioţilor săi, în orice caz cu urmărirea lor în misteriosul dedal al Parisului.

Îl contraria faptul că nu mai era vorba de un înec voluntar. Ar fi trecut şi această poveste în rândul „sinuciderilor camuflate", considerând-o o nouă ediţie a expedierii pe lumea cealaltă, practicată atât de abil de banda care „sinucisese" pe Dorys O'Mara, pe Norma Inkonen. Dar nu era tocmai aşa. Cei doi nefericiţi, în urma unei neînţelegeri violente, căutaseră să se suprime reciproc, murind în acelaşi timp.

Ceea ce i se păru straniu detectivului era faptul că asemenea Isadorei Stephenson şi rivalei ei, perechea Christens – Laura Klinger petrecuse noaptea la „Taverna Dragonului". Ca şi cele două nefericite actriţe, această pereche luase masa în sala de jos a localului şi după două sticle de şampanie urcase, colindând saloanele superioare, consumând aceleaşi băuturi şi stupefiante, asistând la aceleaşi distracţii cu caracter licenţios şi care atrăgeau pe străini în goana după senzaţii tari.

Şeful misiunii Statelor Unite îl invită la el pe consilierul juridic al ambasadei.

— E foarte plictisitor, mister Henders, ce se întâmplă.

— Neobişnuit! răspunse Sullivan, care, în toată afacerea asta, avea senzaţia unei culpe personale.

— Ce crezi? îl mai întrebă ambasadorul.

— Nu e lucru curat. Asasinatele acestea îmi dau de gândit.

— Ai fost pe la hotel Ritz, te-ai interesat de raporturile dintre doamna Klinger şi Harold Christens?

— Duceau o viaţă foarte corectă. Nu ieşeau niciodată împreună. N-a avut nimeni impresia că între aceşti doi pasageri existau raporturi strânse. Cu atât mai puţin motivele unor neînţelegeri.

— Această blestemată tavernă a dragonului poartă nenoroc compatrioţilor noştri...

— Nu numai lor. Am cercetat la poliţie cazurile de înec în Sena, în ultimii ani. Un bancher londonez, un fabricant de lame de ras din Stockholm, un pretendent la tronul Persiei şi moştenitoarea unui prinţ indian au murit în aceleaşi condiţii misterioase, aruncându-se în fluviu, în aceeaşi noapte în care au vizitat cabinetul magic, aşa numitul dragon dintre oglinzi. Două din cadavre nu s-au mai găsit. Celelalte două au fost pescuite la diferite distanţe.

— E curios cum poliţia franceză n-a cercetat mai de aproape.

— Asemănarea dintre aceste dispariţii ne-a impresionat pe noi, care suntem oarecum în cauză. Dar, petrecute la interval de câteva luni, de câţiva ani, s-au pierdut printre alte cazuri, mai numeroase. Rutina administrativă n-a mers mai departe cu cercetarea lor. Le-a clasat cu uşurinţă. Sinuciderea era vădită. Fiecare e stăpân pe propriul destin.

— În orice caz, poliţia Parisului ar fi putut da mai multă atenţie acestei suspecte taverne.

— Lucrurile se petrec acolo foarte regulat. Patronii sunt oameni corecţi. Dragonul verde atrage foarte mulţi clienţi de

marcă. Se cheltuiesc în fiecare noapte sume fantastice. Fiscul realizează venituri frumoase. Industriile acestea, care practică amuzamentul străinilor şi dau vieţii nocturne a Parisului atâta farmec, sunt foarte rentabile. Nu există niciun motiv să fie neliniştite de birourile poliţieneşti, mai ales dacă sunt în regulă cu perceptorii...

— Mister Henders, dumneata ai vizitat cabinetul dragonului?

— Nu încă. Am o repulsie instinctivă împotriva exhibiţiilor licenţioase.

— Rău faci. Un poliţist trebuie să ştie totul.

— Desigur. Dar nu mi s-a propus, n-am fost îndemnat, ispitit. Calitatea mea oficială se pare că a intimidat pe cei ce ar fi încercat să mă invite. Dar am să mă duc cât de curând. Vreau să cercetez mai de aproape localul. Îmi pare bine că n-am prea fost văzut pe-acolo, aş fi fost, poate, luat la ochi. Aşa, ancheta îmi va fi mai uşoară.

— Ai ceva aprehensiuni speciale, crezi într-un echivoc, într-o vinovăţie a patronilor acelui stabiliment?

Henders nu răspunse.

— Te întreb aceasta ca prieteni reluă ambasadorul. Eşti liber să nu-mi răspunzi. Interesul profesiunii dumitale cere o discreţie totală.

— Vă mulţumesc că nu insistaţi, domnule ambasador! răspunse Sullivan Henders, care, din principiu, nu dezvăluia nimănui rezultatele investigaţiilor sale. Dar nu văd ce prejudiciu ar aduce anchetei mele dacă aş mărturisi convingerea pe care o am că aceşti oameni nu s-au sinucis din propria lor iniţiativă. Cred că escaladările parapetului le sunt ordonate prin sugestiile unui fachir. Sunt atraşi la „Taverna Dragonului", ameţiţi de băutură şi convocaţi apoi, spre citirea norocului sau alte atracţii ispititoare, într-un cabinet special. Sunt condamnaţi la moarte

dinainte. Una sau mai multe persoane au interes ca ei să dispară. O bandă bine organizată regizează această moarte. Dar nu printr-un asasinat vizibil. Trebuie să se evite amestecul autorităţilor, anchetele, bănuielile. Sinuciderea pare mai simplă. Cei condamnaţi la moarte, hipnotizaţi, primesc ordinul de a se autosuprima şi pleacă sub imperiul acestui ordin, executându-l cu precizie în mai puţin de o oră. Sunt încredinţat că atât cele două actriţe, cât şi perechea care s-a aruncat ieri-noapte în Sena au făcut-o dintr-o poruncă misterioasă irezistibilă. Am indicii că banda de care v-am vorbit funcţionează atât la Paris, cât şi la New-York, de comun acord, cei de aici executând aici ceea ce s-a hotărât acolo. Beneficiarii acestor dispariţii sunt rivali de aceeaşi profesie, sau rude care profită de golurile omeneşti umplându-le cu prezenţa lor. Cer voie Excelenţei Voastre să nu intru în amănunte, dar când voi şti ceva care să vă intereseze, îmi va face o deosebită plăcere să vă ţin la curent.

— Îţi mulţumesc şi mă bizui pe dumneata să lămureşti aceste taine. Nu-ţi cere nimeni să faci pe mentorul compatrioţilor noştri, dar dacă ei înşişi nu evită acel suspect stabiliment, e de datoria noastră să-i avertizăm, că ambasadorului nu-i face nicio plăcere să afle că vizitatorii din Statele Unite îşi petrec nopţile tocmai în acel local echivoc. Există altele la Paris, unde se pot distra tot atât de bine şi de unde ajung în patul lor, acasă, nu în împărăţia peştilor!

Ieşind de la şeful misiunii, Sullivan Henders întâlnim pe culoar pe al doilea secretar, care se ducea să transmită ambasadorului conţinutul a două telegrame sosite în acelaşi timp. Una de la Trouville, prin care Legaţia era înştiinţată că domnişoara Judith Meredith, unica moştenitoare a miliardarului bine cunoscut, înotând în larg, a fost prinsă de curenţi şi s-a

înecat. Cadavrul a fost aruncat de valuri pe plajă.

A doua telegramă, sosită de la New-York, anunţa dispariţia de pe bordul transatlanticului „Queen Mary” a tânărului Archibald Stephenson, care, în a patra dimineaţă a călătoriei, n-a mai fost găsit în cabină. Obişnuia să se plimbe pe covertă noaptea târziu, în compania unei tinere argentiniene pe care o cunoscuse pe vapor şi care declarase că, în acea a treia noapte, marea fiind agitată, ea s-a retras, lăsându-şi companionul singur. Archibald Stephenson a căzut, probabil, în ocean. Cadavrul n-a fost găsit. Erau prea puţine speranţe ca valurile să-l arunce pe vreo plajă, aşa cum se petrecuse la Trouville cu tânăra şi imprudenta Judith.

Capitolul XIII

Noapte de iulie pe Atlantic. Iar pe transatlantic, bal mascat. E a treia zi de călătorie spre America. Pasagerii au epuizat atracţiile luxosului vas „Queen Mary". Încep să se plictisească. Tinerii vor să danseze, bătrânii să se amuze privind, doamnele între două vârste să cocheteze la adăpostul măştii. Deghizamentele sunt cele de rigoare: dominouri de toate culorile, Pierrot, Colombina, Arlechinul, Gitane, călugări... Apoi, fanteziile personale.

Costumele se închiriază la garderobă. S-au deschis hublourile[14] sălii de dans. Aerul nopţii suge fumul şi aburii calzi răcorind vasta încăpere în care sute de pasageri, în sunetul jazului, în pocnetul dopurilor sticlelor de şampanie, se distrează dansând, urmărindu-se, întrebând, aţâţând curiozitatea, continuând cu mai multă îndrăzneală flirturi începute cu timiditate, când erau în costum de bord sau în smoching şi rochie de seară.

Archibald Stephenson a cunoscut, din prima zi a călătoriei, o fermecătoare argentiniană, Francitta Perez, o copilă de optsprezece ani, micuţă, brună, cu ochii negri, plini de foc, cu dinţii albi, strălucitori, cu buzele roşii, cu pielea albă şi mată, cu o voce prea puternică pentru vârsta ei, vorbind franţuzeşte cu un

[14] Hublou – Mică deschizătură de formă circulară, care se închide ermetic, făcută în peretele unei nave sau al unui avion, pentru aerisire şi luminat. (n. hy.)

pronunţat accent spaniol.

E o încântare ciocnirea aceasta de accente, care scapără în conversaţia dintre Citta şi Archi. N-au un vocabular prea bogat în franceza pe care o vorbesc. Dar se înţeleg prin limba universală a tinereţii, prin elocvenţa sau maliţiozitatea privirii, prin fluturările surâsului, prin încruntarea şi descruntarea sprâncenelor, prin gesturile instinctive, prin atragerile fireşti şi respingerile voite, prin toate acele jocuri primăvăratice, care, de mii de ani, preludează simfonia dragostei.

În această noapte de bal, Citta a fost destul de stranie. Aripa unei migrene, nemulţumirea unui amănunt de costum şi, mai ales, aerul greu al nopţii şi tangajul uşor al vaporului, vestind apropierea unei furtuni, îi stricară buna dispoziţie obişnuită.

Archibald a invitat-o sus, în singurătatea bordului, unde vor putea vorbi în voie. Francitta s-a lăsat greu. El a insistat. A convins-o. Un arlechin zvelt şi o mlădioasă Carmen se strecoară, noaptea târziu, pe scările care duc pe covertă. Mai sunt câteva persoane în căutarea problematică a unei adieri răcoroase. Dar marea respiră greu, cu plămâni înăbuşiţi.

Transatlanticul se leagănă.

— Nu mai stau aici! protestează Citta.

— Eu rămân, fiindcă numai aici am să-ţi spun ce voiam să-ţi spun! insistă Archibald, tiranic, plin de el, irezistibil.

Sângele autoritar al ascendenţilor săi materni s-a trezit în fiul lui Mack Stephenson. Francitta seamănă mult cu o verişoară a lui, o grecoaică tot atât de brună şi cu ochii de foc.

El avea şapte ani, verişoara patrusprezece. Prima nelinişte, prima vibraţie a inimii, prima tulburare a sufletului, prima obsesie. Apoi venise Norma Inkonen. Acum e îndrăgostit de Francitta Perez. Dacă fetişcana ar fi cât de cât abilă ar deveni soţia unuia dintre cei mai bogaţi tineri din America de Nord.

Probabil, însă, că-n America de Sud Francitta Perez a lăsat aşteptări, promisiuni, afecţiuni. Sau, poate, îşi închipuie că numai în felul acesta, ar putea cuceri pe Archibald Stephenson. Sau, poate, nu se gândeşte nici la una nici la alta şi se lasă în voia tinereţii, a zburdălniciei de copilă unică, răsfăţată. Archi a aşteptat-o un sfert de oră, rezemat de parapetul vaporului, cu ochii ţintă la ieşirea scării. Dar mica argentiniană nu s-a mai întors. Tânărul porneşte să coboare. Cineva i se pune în cale. Un bărbat scund. De unde a ieşit? Adineauri nu era acolo. Vântul şi legănările vaporului au gonit ultimii pasageri întârziaţi pe covertă. Archibald vrea să treacă.

— Un moment! îl opreşte omul mascat, care i se adresează în limba engleză.

— Ce doriţi? întreabă Stephenson, contrariat.

— Ai fost cam dur cu Francitta... Dacă vrei s-ajungi la inima ei, nu aşa trebuie să te porţi...

Vorbind, îl atrăgea spre parapetul vaporului, în colţul cel mai singuratic, cel mai întunecat.

Archibald era şi interesat, dar şi neliniştit de apariţia acestui străin, care avea o manieră ciudată de a-l ţintui locului, de a nu-l lăsa să treacă...

— De altfel, eşti dur şi cu alţii, continuă oaspele nepoftit, nu numai cu Francitta... Eşti prea tânăr, nu ştii cum să te porţi în societate. Nu eşti exact la întâlniri... nu te ţii de vorbă...

— De unde ştii dumneata?

— Trebuia să te afli într-o noapte, la o anumită oră, pe terasa cafenelei Weber din Paris. De ce nu te-ai dus?

Un fior rece trecu prin şira spinării lui Archibald Stephenson. El încercă să treacă, dar bărbatul se apropiase strâns de el, îl acoperea. Îi simţea genunchiul între genunchi, imobilizându-l.

— Mesagerul nostru ţi-a vorbit... Era în seara când dorinţele ţi

se împliniseră. Noi ne-am ţinut de vorbă: de ce l-ai ocolit pe mesagerul nostru? De ce nu i-ai mai dat niciun semn de viaţă?

— Dar cine eşti dumneata? bâigui Archibald, cu gâtlejul strâns de spaimă.

Acesta îşi scoase masca şi-şi arătă ochii.

— Mă cunoşti, nu?

— Cred că te cunosc! zise Stephenson tremurând.

Avea în faţa lui pe omul din New-York, care-i propusese dispariţia mamei sale vitrege.

— Adu-ţi aminte. Ai venit la biroul meu... Ne-am înţeles să o omorâm pe Dorys O'Mara!

— Nu-i adevărat! Eu n-am făcut asemenea târg! protestă Archibald.

— Mesagerul nostru ţi-a spus la Paris că-ţi poate pune la dispoziţie placa în care-ai depus jurământul...

— N-am făcut niciun jurământ!

— Adu-ţi aminte! Cu mine-ai vorbit, nu cu altul!

— E o infamie! M-aţi atras în cursă!

— Ai de gând să plăteşti?

— Niciodată... ar însemna să-mi recunosc complicitatea... crima...

— Mesagerul nostru ţi-a propus să ne înţelegem. Nici n-ai vrut să discuţi. Alţii însă se vor ţine de vorbă! Dacă tu ai vrut o moarte, ca să moşteneşti, mai sunt şi alţii care te vor moşteni pe tine şi care vor plăti mai mult ca tine, şi la vreme! Acolo unde pleci acum învaţă-te să te ţii de vorbă!

Repezi o lovitură puternică în esofagul lui Archibald Stephenson, concomitent cu alt pumn, al mâinii stângi, în maxilarul drept.

Tânărul şovăi. Omul mascat îi apucă picioarele, sub genunchi, îl ridică şi-i făcu vânt în mare. Valurile care începeau să crească

primiră-n braţele lor de întuneric şi de uitare Arlechinul zvelt, a cărui absenţă din bal n-o remarcase decât Francitta Perez.

Capitolul XIV

Vestea dispariţiei lui Archibald Stephenson ajunse în acelaşi timp la Paris şi la New-York.

Sullivan Henders era năucit. Al cincilea american – cu Judith Meredith şase – murea, prin înec, într-un răstimp atât de scurt. Ce însemnau toate acestea? Înclinat spre filosofie, detectivul se lăsă pradă meditaţiilor. Prin acest ocol care-l odihnea şi-n acelaşi timp îi stimula imaginaţia, el spera s-ajungă la limanul căutat, acolo unde putea găsi lumina adevărului, măcar un început de lumină.

„Iată, îşi spunea el, iată doi tineri, care, dacă s-ar fi întâlnit la Paris, s-ar fi îndrăgostit, poate, unul de altul, ar fi rămas acolo, s-ar fi logodit, ar fi făcut o pereche potrivită, fericită. Dar hotărârile destinului sunt implacabile. Desfăşurarea vieţii noastre atârnă de cel mai neînsemnat amănunt. Altfel ţi se va scurge existenţa dacă ai intrat într-un vagon de tren sau într-altul, dacă ai scăpat un avion, care s-a prăbuşit, sau dacă ţi s-a dat o cameră la un alt etaj al hotelului. Întâlniri neprevăzute aduc consecinţe neprevăzute. Într-o singură secundă poate devia un destin.

Dacă în locul acelei tinere argentiniene, Archibald Stephenson l-ar fi cunoscut pe tatăl ei, acesta, pasionat jucător de cărţi, l-ar fi antrenat la o partidă de pocher sau de bridge şi tânărul milionar, în loc să fie măturat de valuri de pe bord, aşa cum i-a fost explicată dispariţia, ar fi cunoscut în momentul acesta, la New-

York, deliciile instalării într-o avere formidabilă, pentru a cărei prosperitate nu mişcase un deget. La toamnă, providenţa l-ar fi scos, poate, în cale pe domnişoara Meredith, şi-ar fi reunit averile într-una singură, ar fi avut copii, bineînţeles dacă această domnişoară Meredith în loc să se ducă să se scalde într-un anumit punct al plajei Trouville, s-ar fi aruncat în mare cu trei sute de metri mai la stânga. Neînţelese sunt jocurile fatalităţii!

Şi totuşi... Dacă nu erau simple coincidenţe? Dacă recentele înecuri fuseseră organizate în prealabil?

Dacă şi aceste două morţi erau în legătură cu celelalte? Dacă lăcomia unei alte serii de moştenitori lucrase atât de expeditiv, transformând în accidente două crime premeditate?"

Filosofia care la început îl înstrăina, de obicei, de obsesia lui permanentă, readuse pe detectiv la preocupările sale imediate: cercetarea „Tavernei Dragonului". Cele două telegrame sosite adineauri îl contrariau, fiindcă accidentele se petrecuseră aiurea, iar el situase numai în acea tavernă centrul complotului. Acolo trebuiau să se întâmple toate. Acolo se puneau la cale, prin hipnoză ordonată de un profesionist, alergarea dementă pe cheiurile şi podurile Senei, precipitarea în undele taciturne a celor osândiţi să moară.

Sullivan îşi strângea gândurile risipite în prea multe direcţii. Simţea mai mult decât oricând nevoia colaboratorului său devotat, Johny Ring, care-l anunţase că nu poate veni atât de curând, fiind însărcinat cu urmărirea, prin diverse mari centre ale Americii, a unei bande rămase fără şef, asasinat de altă bandă.

Consultându-se cu Johny, ar fi putut deznoda firele complicate ale acestui ghem de crime. Era o precipitare de fapte senzaţionale cum nu mai întâlnise în cariera lui de poliţist, aproape un sfert de veac. Acea mafie de asasini se pitea, într-adevăr, fericită de abundenta recoltă. I se întâmplase lui însuşi să

cunoască momente de acestea ample, când pescuia cu undiţa şi când, printr-un capriciu al soartei, prindea într-o singură zi atâţia peşti câţi nu prinsese altădată în zece aşteptări prelungite pe malul unei ape sau pe barcă, în larg. Altădată făcea captura unei întregi asociaţii de răufăcători, după momente sterpe, ca acestea pe care le petrecea la Paris, neştiind cum să-şi înceapă cercetările. Paşi pe nisip. I se părea, din nou, că-i fuge terenul de sub picioare.

Se duse chiar în aceeaşi seară la restaurantul din spatele Catedralei. Ceru o sticlă de şampanie. Clienţii erau bine dispuşi. Muzicanţii se amestecaseră cu publicul: douăzeci de violonişti în smoching cântau aceeaşi melodie antrenantă, acompaniată, pe estradă, de o virtuoasă a pianului.

Era o surprinzătoare şi plăcută invazie această prezenţă între mese a violoniştilor, care se aplecau la urechea consumatorilor, dând fiecăruia impresia că numai pentru el cântă, în vreme ce întreaga orchestră se adresa comunităţii, în semiîntunericul sălii, în deliciosul ei mister.

Sullivan Henders se lăsă şi el prins de vraja muzicii, de ambianţa întregului local. Dar calitatea lui oficială îl înţepenea ca un guler tare. Nu-şi putea da drumul. Ar fi vrut să se distreze zgomotos, ar fi petrecut cu această lume nepăsătoare, a cărei singură grijă era cum să cheltuiască mai mult, cum să-şi procure senzaţii mai puternice, mai moleşitoare. Să urce singur în etajele de sus lui Sullivan Henders îi venea destul de greu, orgiile nu le poţi face de unul singur. Îţi trebuie companioni, un antren pe care nu-l poţi căpăta decât în societate. Singur nu te poţi abandona decât melancolic, ceea ce era ultima dintre intenţiile poliţistului.

Reveni a doua oară, dar fără niciun folos. Nu-l pofti nimeni să viziteze saloanele unde se fumau otrăvurile dulci, unde dansau

păpuşile siameze ale regelui Sisovath, sau în cabaretul andaluz, unde spaniole planturoase schiţau legănări lascive. Nici cabinetul magic unde evolua, printre oglinzi miriadare, dragonul verde, nu i l-a oferit nimeni. Mai puţin camera fachirului, care, sub pretext că îţi ghiceşte viitorul, te hipnotizează şi te trimite la înec. Cu acest fachir ar fi vrut el să intre în contact, să se înfrunte cu el, să-l demaşte. Dar nu izbuti.

Ieşi spre ora două dimineaţa, nemulţumit şi de data aceasta. Contemplă cerul de august, străpuns de stele căzătoare. Cele mai multe, în prăbuşirea lor, urcau spre zenit, amintindu-i un vers pe care nu-l înţelesese niciodată până atunci:

„Iar stelele cădeau în sus".

Cheiurile erau pustii. Niciun domn în frac, nicio nobilă doamnă nu se pregătea să sară în apă. Era o noapte frumoasă ca o poveste.

După alte trei nopţi, poliţistul nostru vizitase tot ce era de vizitat în „Taverna Dragonului", culesese informaţii interesante. Avea impresia că se află pe calea cea bună. Începea să se învioreze. În curând va da ambasadorului noutăţi senzaţionale, dacă...

După plimbarea făcută cu câteva zile în urmă, prin parcul Tuilleries şi pe podul gării d'Orsay, când salutase un vaporaş al Armatei Salvării şi-şi aruncase pălăria în Sena, acea deprimantă înserare a fost parcă vestitoare de rău.

Ce presimţire tulburase pe bietul Sullivan Henders, ce sinistră previziune îi sugerase imaginea propriului său sicriu, pe care era aşezată o pălărie, acea pălărie care plutea uşor pe apele liniştite şi unsuroase ale Senei?

Pentru ce peştişorii crăpaţi, care tremurau la suprafaţă, ca şi

cum ar fi fost vii, îi inspiraseră tot felul de reflexii lugubre?

În a şasea noapte petrecută la „Taverna Dragonului", când urma să facă investigaţia cea mai interesantă, Sullivan Henders ceru, ca de obicei, o sticlă de şampanie. Ca să fie cu mintea limpede el îşi umplea cupa când se făcea lumină în sală şi o vărsa în găleata cu gheaţă în momentele când reflectoarele şi becurile păleau, ca să se arunce toate snopurile de raze pe estradă, unde se produceau dansatorii sau jonglerii. Cu spiritul lucid, el urcă în saloanele superioare, se opri în fiecare, clătinându-se uşor, ca un om care ar fi îngurgitat variate alcooluri, deşi băuse numai o cafea tare şi o sticlă de apă minerală. Apoi ceru să viziteze singur cabinetul magic. Fu introdus de unul din directori. Un bărbat extrem de politicos şi de surâzător. Balaurul verde atârnat în plafon se învârtea, multiplicându-se la infinit în numeroasele oglinzi. Era un zbor fantastic de lighioane apocaliptice. Stoluri nesfârşite de dragoni fabuloşi zburau în acel imens cer de cristal sprijinit pe orizonturi kilometrice. Sullivan Henders apăsase buton după buton. Din desfăşurarea scenelor erotice, fauni şi nimfe alungându-se şi înlănţuindu-se, apoi bărbaţi şi femei cu anatomii perfecte, evoluând cu dexteritate şi graţie în împerecheri plastice de mare îndrăzneală, el înţelese farmecul interzis care tulbura pe privilegiaţii admişi în sanctuarul interzis, începea să descifreze enigma spiritelor exaltate, bolnăvicioasa atracţie a acestor imagini fantastice. Perfect lucid, el îşi închipuia cât efect trebuie să producă aceste viziuni neobişnuite asupra unor minţi înfierbântate de băutură, dans şi haşiş. Dar admirabila stăpânire de sine pe care şi-o elogia el însuşi nu-l împiedică, după o jumătate de oră, să alerge şi el pe cheiul Senei, halucinat şi, asemenea celorlalţi americani pe care îi deplângea, a căror misterioasă moarte era însărcinat s-o descifreze, să se arunce în fluviu... Un domn în frac fusese văzut aruncându-se în

Sena în noaptea înstelată de august, spre orele două dimineaţa...

Corpul lui Sullivan Henders, consilier juridic al Ambasadei Statelor Unite şi unul dintre cei mai experimentaţi poliţişti de peste ocean, a fost descoperit a doua zi, între parcul Tuileriilor şi gara d'Orsay, proptit de zidul care mărginea fluviul şi făcea unghi cu ambarcaţiunea „Armata Salvării", ancorată acolo de câteva săptămâni. În cele câteva ore ale nopţii, valurile liniştite ale fluviului, pline de stele, răsfrângeau, în vreme ce Sullivan Henders luneca în neantul întunecat, fosforescente dâre de luceferi, care brăzdau văzduhul o secundă şi se pulverizau ca simpla scăpărare a unui chibrit.

Capitolul XV

Să părăsim, un moment, decorul armonios şi nobil al Parisului, viaţa multiplă a celei mai întraripate metropole şi să ne transportăm pe malurile Dunării, în portul bulgar Ruse, numit de turci Rusciuk.

Expresul care venea din Sofia se opri în gara din apropierea fluviului. Călătorii urmau să coboare la vamă, apoi să treacă pe ţărmul românesc, la Giurgiu, de unde se ajungea cu trenul, într-o oră, la Bucureşti. Printre cei ce descindeau la Rusciuk erau şi doi oameni de afaceri americani, Ralph Sylvester şi Beniamin Sharph, supranumiţi „inseparabilii". I-am întâlnit la dineul pe care marchizul de Kergoual îl dăduse la Paris în onoarea nefericitei actriţe de cinematograf Dorys O'Mara, înecată în Sena.

Beniamin Sharph şi Ralph Sylvester veniseră în Balcani de câteva săptămâni şi făceau naveta Sofia-Bucureşti, cheltuind mult în dreapta şi în stânga, ca să desferece porţile ministerelor. Aveau şi ajutorul preţios al camarilelor regale. Ei urmăreau arendarea bogăţiilor de peşte ale Dunării pe tot parcursul acestui fluviu, între România şi Bulgaria, până la Deltă, plus bălţile pe care fluviul le alimentează pe malul de jos.

Pe când îşi pregăteau bagajele, fură salutaţi de un alt călător, un bărbat de vreo patruzeci de ani, elegant şi zvelt, numit Ahmed-Ilan, care le vorbea în englezeşte. Era şi el new-yorkez şi se arăta plăcut surprins să-i întâlnească.

— Ce coincidentă! exclamă el. Şi la ducerea spre Sofia ne-a fost dat să ne întâlnim, iar acum mergem împreună la Bucureşti. Vă duceţi la Bucureşti, nu-i aşa? Încântat să vă stau la dispoziţie... Eu sunt de prin părţile acestea ale lumii... Din Dobrogea... Am plecat de mic, acum sunt cetăţean american...

— Cu ce ocazie pe-aici? întrebă unul din cei doi.

— Afaceri. Sunt agent al magazinului de antichităţi din New York... Caut obiecte de artă. În Dobrogea sunt mulţi tătari şi turci, care posedă monede vechi, statuete şi podoabe extrase din mormintele regilor sciţi. În Bulgaria de asemenea sunt multe relicve interesante. Am fost la Aboba-Plisca, la ruinele palatului Khanului Bogor, sau Boris; acolo am găsit urmele altarului marelui zeu Tengri.

La Madra, deasupra ruinelor palatului Khanului Omortag, există ceva unic pe lume: un uriaş basorelief săpat în munte şi care reprezintă un şef călare... un cavaler trac. Omul, calul şi câinele. Am tratat cu guvernul bulgar să reproducem acel cavaler pentru muzeul Tengri din New York...

Ahmet-Ilan era un om foarte amabil, dar prea vorbăreţ. Poate bucuria de a fi întâlnit doi concetăţeni îl făcea atât de locvace. Ralph Sylvester şi Benjamin Sharph profitau şi ei de această împrejurare; omul fiind din partea locului, vorbind româneşte şi bulgăreşte, putea să le fie de folos la expedierea micilor formalităţi şi neplăceri prin aceste locuri.

Într-adevăr, Ahmet-Ilan îi întrebă:

— Aţi cumpărat ceva ţigarete la Sofia?

— Nu.

— Păcat. E păcat să părăseşti Bulgaria fără o provizie. Au un tutun excelent... Ţigaretele „Rhodope” întrec cele mai fine produse egiptene. Eu mă duc să-mi cumpăr câteva pachete... E un depozitar în oraş pe care-l cunosc. Dacă v-ar interesa, vă stau

la dispoziţie!

— Avem vreme?

— Nicio grijă... Vaporaşul de legătură pleacă abia peste o oră... Lăsăm bagajele la vamă şi dăm o raită prin oraş!

„Inseparabilii" primiră propunerea lui Ahmet-Ilan. Printr-un noroc excepţional, negustorul de tutun se afla chiar la gară. Bancherii americani fură surprinşi să vadă un tânăr foarte bine îmbrăcat, ca orice domn din marile centre europene sau transatlantice. El afişa cochetăria unui star de cinematograf în veşminte, în tăietura părului şi a mustăţii subţiri, rasă deasupra şi dedesubt, după cele mai moderne canoane ale eleganţei. Tânărul venea de la un meci de fotbal, susţinut în ajun la Bucureşti. Rugă pe cei trei străini să-l urmeze. Intrară într-o prăvălioară scundă, care mirosea a tabac şi a mucegai. Pe o ladă şedea ghemuită o bătrână în port ţărănesc, mama sportivului-tutungiu. Fără s-o privească, acesta îi întinse cu neglijenţă mâna stângă, pe care femeia o sărută cu respect şi afecţie. Apoi introduse pe clienţi în depozit, unde le vându câte un kilogram de tutun „Rhodope" fiecăruia. Câte o mie ţigarete.

— Le putem trece la vamă? întrebă unul din bancheri.

— Ne aranjăm noi! răspunse Ahmet-Ilan... Poate că e mai prudent să nu mergem cu vaporaşul... E prea multă lume, vameşii sunt severi. Închiriem o barcă, sunt destule... Eu trec totdeauna cu barca... E mult mai plăcut...

„Inseparabilii" se învoiră. Această mică aventură le surâdea. Ajunşi la gara maritimă, constatară că vaporaşul nu mai era în port, plecase de vreo zece minute... Se vedea la câţiva kilometri departe, în apele româneşti ale Dunării, apropiindu-se de Giurgiu.

Ajutaţi de doi hamali care le duceau bagajele revizuite sumar, cei trei americani coborâră la mal unde staţionau câteva luntre.

Ahmet-Ilan alese pe cea mai frumoasă şi începu să vorbească într-o limbă necunoscută cu barcagiul. Pare-se că nu se învoiau la preţ. Ahmet-Ilan ridicase tonul.

— Lasă, dragul meu, îi spuse râzând Benjamin Sharph sau Ralph Sylvester, lasă-l să ne înşele că nu e mare lucru!

— Ştiţi cât a cerut? De trei ori preţul pe care l-am plătit fără să mă fi tocmit rândul trecut! Notaţi bine: când pluteşti de la Giurgiu spre Rusciuk, vâslitul e mai greu, fiindcă mergi în susul apei... Acum coborâm... Sforţarea e mai mică. Nu văd niciun motiv să plătim mai mult!

„Inseparabilii" făceau haz de ieşirea lui Ahmet-Ilan, care se supărase pentru atâta lucru. Barcagiul păru că-i primeşte condiţiile, le făcu semn cu mâna să poftească.

Cei doi hamali care le aduseseră bagajele rămaseră şi ei în barcă, aranjând bine valizele sub scândura care ţine loc de scăunaş.

— Vin şi ei cu noi să ne ajute la coborâtul geamantanelor, la Giurgiu.

— Excelentă idee, exclamă unul din cei doi americani, în vreme ce barca pornea pe apele liniştite.

Văzută din luntre, atât de aproape de ei, Dunărea părea imensă în lărgime. Aveau impresia că nu vor ajunge niciodată la mal. Pe măsură ce înaintau în larg, apele galbene începeau să prindă valuri, care uşurau munca vâslaşului şi legănau mica ambarcaţie. Cu cât se apropiau de ţărmul românesc, cu atât curenţii deveneau mai puternici.

— Ciudată şi această Dunăre! exclamă Ahmet-Ilan. Acum se agită fără niciun motiv, acum e liniştită ca un lac. Mi-aduc aminte că acum doi-trei ani, am trecut-o pe o zi de martie. Erau mari inundaţii. Sălciile pe care le vedeţi colo, pe malul românesc, erau înecate, toate, pe o mare distanţă... Treceam printre vârfurile lor,

smulgeam frunze. Mi-aduc aminte şi de un şarpe de apă, care înota înaintea bărcii noastre, ca şi cum ar fi vrut să ne arate drumul. Numele meu e Ahmet-Ilan. Ilan înseamnă şarpe.

Ralph şi Sylvester ascultau cu o atenţie distrată explicaţiile. Curenţii deveneau tot mai accentuaţi şi făceau să se aplece luntrea, iar cei doi bancheri păliseră, neliniştiţi, nefiind obişnuiţi cu acest gen primitiv de navigaţie. Le era teamă de furtună, intraseră într-un vârtej primejdios. La un moment dat Ahmet-Ilan scoase o exclamaţie, care părea mai mult un ordin scurt, rostit în altă limbă.

Imediat barca se aplecă mai mult decât ar fi împins-o valurile. Ahmet-Ilan se lăsă brusc pe vine, îmbrăţişând cu o mână mijlocul luntraşului, iar cu cealaltă scândura fixă pe care şedea acesta. În acelaşi timp, cei doi hamali se repeziră la unul din americani şi-l imobilizară în fundul bărcii ca să nu cadă. Celălalt îşi pierdu cumpătul şi se rostogoli în fluviu.

Pare-se că nu ştia să înoate, fiindcă nu mai fu văzut la suprafaţă. Valuri galbene, curentele submarine, cărora nu le scăpau în acel loc nici cei mai experimentaţi pescari, l-au dus la vale.

Cadavrul i-a fost aruncat pe mal, mai jos de Giurgiu, după câteva zile. Asociatul său scăpă cu viaţă mulţumită asistenţei urgente a hamalilor, care îl fixaseră cu energie în mijlocul bărcii. Le era profund recunoscător. După trecerea primelor momente de emoţie, el nu mai rezistă ispitei de a-şi exprima bucuria, uitând să-şi manifeste, măcar de formă, durerea de aş fi pierdut scumpul prieten. Scăpase, iar celălalt murise, lăsându-şi întreaga avere asociatului său.

Vechiul conflict se rezolvase cum era firesc. Duşmănia de ieri şi colaborarea de azi îşi găseau un final tragic pentru unul şi favorabil pentru celălalt, în valurile tulburi ale Dunării.

Ca prin minune, apele se liniştiră, sau poate barca părăsise vâltoarea şi plutea acum departe de curenţi. Milionarul îşi regăsi calmul şi în vreme ce se apropiau de debarcaderul Giurgiului, unde o mulţime de curioşi îi aşteptau, făcându-le semne cu batistele şi pălăriile, americanul găsi că e momentul să mulţumească celor care i-au scăpat viaţa.

Plăti suma exagerată cerută la început de barcagiu, apoi oferi luntraşului şi hamalilor câte o sută de dolari, drept recompensă.

Apoi se adresă lui Ahmet-Ilan:

— Dumitale cum ţi-aş putea fi recunoscător?

— Recunoscător pentru ce? Fiindcă eram gata să te dau peste cap şi pe dumneata? Trebuie, dimpotrivă, să-ţi cer eu scuze că te-am împiedicat să iei vaporaşul. Sunt cauza indirectă a morţii sărmanului dumitale tovarăş!

— Nu face nimic! replică celălalt, care, prin aceste cuvinte, îşi trăda satisfacţia că a scăpat pentru totdeauna, fără nicio iniţiativă proprie, de asociatul său.

Ca orice om care devine generos când i se realizează cel mai frumos dintre vise, el insista să-l recompenseze pe Ahmet-Ilan.

— Fă-mi plăcerea şi primeşte ceva de la mine... Ai şi dumneata multe cheltuieli... Ţi-ar ajunge cinci sute de dolari?

— E prea mult şi prea puţin! răspunse, enigmatic, Ahmet-Ilan. Prea mult pentru mine şi prea puţin pentru serviciul pe care ţi l-am făcut...

— Nu-nţeleg... Spune dumneata cât trebuie să...

— Un milion de dolari! răspunse flegmatic omul.

Celălalt tresări, gata să sară în sus şi să răstoarne barca a doua oară...

— Dar toată averea mea nu face un milion!

— Face mai mult! răspunse calm Ahmet-Ilan. Numai ceea ce moşteneşti de la asociatul dumitale valorează înzecit. De altfel,

suma aceasta n-o fixez eu, ai fixat-o dumneata singur...

— Eu?

— Adu-ţi aminte!... „Dacă în răstimp de trei luni, tovarăşul meu de afaceri dispare, mă oblig să vă plătesc un milion de dolari". Am dreptate?

Bancherul înmărmuri, amuţi. Ahmet-Ilan continuă:

— Dumneata îţi închipui că acest accident, din care ai scăpat atât de uşor, a fost neprevăzut? Hamalii şi barcagiul erau acolo din întâmplare? Îţi închipui că eu mă aflu prin paraginile acestea ca să transport la New-York cavalerul trac din munţii lui Omortag-han? Îţi închipui că întâlnirile noastre au fost simple coincidenţe? Te urmăresc de mult, domnul meu, am primit însărcinarea să suprim pe duşmanul dumitale de moarte. În apele Dunării s-a consumat sentinţa decretată la New-York, obligaţia pe care ţi-ai luat-o în faţa unui mandarin de porţelan, care te aproba mereu, bălăbănindu-şi capul. Forţează-ţi puţin memoria, doar nu e mult de-atunci... Sper că ne-am înţeles şi că nu e nevoie să mai intrăm în vreun vârtej periculos. Mai avem până la mal, iar Dunărea e foarte capricioasă!

Bancherul simţi părul zbârlindu-i-se în cap şi se grăbi să-şi recunoască obligaţia. El ceru numai răgazul necesar ca să aranjeze această chestiune şi-şi dădu cuvântul de onoare că, până-ntr-o lună, afacerea va fi lichidată.

— V-aţi purtat foarte corect, aţi lucrat prompt, înţeleg să fiu şi eu tot atât de corect.

— *All right!*

Capitolul XVI

Johny Ring, prietenul pe care cu atâta duioşie îl evocase Sullivan Henders cu câteva seri înainte, pe terasa unei cafenele de pe Champs Élysées, sosi la Paris chiar în ziua când se pescuise cadavrul. În locul scumpului său maestru, plin de viaţă şi planuri de viitor, tânărul detectiv găsi un sicriu, într-o capelă, câteva coroane de flori şi, pe o draperie neagră, o placă de argint cu două litere negre: S.H.

Sub triste auspicii îşi începea Johny Ring existenţa în acel vesel Paris, de care auzise atâta şi unde călca întâia oară!

Oraşul îl primise cu ostilitate. Îl descurajase de la început. Ce putea să facă el acum, fără niciun ghid, fără niciun sprijin?

Trebuia să ia de la început investigaţiile făcute pân-atunci de maestrul şi de camaradul său. Rapoartele pe care i le prezentară colaboratorii lui Sullivan Henders nu erau concludente. Mai interesantă i s-a părut convorbirea cu ambasadorul Statelor Unite. Relatând ultima convorbire avută cu Henders, şeful misiunii americane sublinia convingerea detectivului defunct că acele pseudo sinucideri nu erau decât nişte crime dirijate de un fachir. Acesta sugestiona victimele, ordonându-le să îndeplinească o traiectorie bine determinată, la capătul căreia se afla, invariabil, saltul mortal în fluviu.

În vreme ce ambasadorul, un bărbat înalt, trecut de cincizeci de ani, vorbea, Johny Ring îi urmărea expresia feţei.

Ras complet, cu tenul roz, cu tâmplele argintii, diplomatul respira un calm vecin cu indiferenţa. Un surâs de scepticism, poate de ironie, un dispreţ imperceptibil se desprindea din jocul muşchilor acestui obraz sănătos. Mai ales faţă de reprezentanţii poliţiei părea el să-şi arboreze dispreţul. În imaginaţia detectivului, faţa distinsului său partener începea să se schimbe. Părul cărunt creştea... Mustăţile îi creşteau în acelaşi timp cu barba, ministrul devenea un om mai vârstnic, cu figura încadrată de plete şi barbă argintie. Parcă-l mai văzuse cândva sub acest aspect.

„De unde-l cunosc?" se întreba Johny Ring.

Dar întrebarea era de prisos, fiindcă nu-l văzuse aşa niciodată. Nu-l cunoştea de nicăieri, nici aşa, nici altminteri.

Această schimbare a fizionomiei nu era decât un joc al imaginaţiei lui Ring, joc care trebuia întrerupt imediat, ca să nu-i distragă atenţia. Detectivul era pradă unei deformaţiuni profesionale. La şcoala din New-York, el studiase, pe lângă criminologie şi grafologie, arta deghizamentului. Pusese mai multă pasiune în acest studiu decât în altele. Poate unde era înclinat spre pictură, îl interesau mai mult înfăţişările plastice, exterioare ale vieţii. În fiecare om vedea un individ deghizat. Când începuse să vorbească, să discute, să ancheteze pe cineva, dacă acest cineva purta părul lung, mustăţi şi barbă, Johny Ring începea să-l despodobească de aceste adaosuri capilare, reconstruind imaginea nudă a craniului. Când interlocutorul sau omul de la o masă pe care o supraveghea era tuns, ras complet, detectivul începea să-i adauge mustăţi, barbişon, favoriţi, păr, plete, de toate culorile şi formele. Îl refăcea sub diferite coafuri, îl crea din nou şi-şi fixa în minte diferitele lui aspecte, ediţiile variate ale aceluiaşi cap, ca să-l memoreze pentru mai târziu.

Această lăudabilă înclinare îl distrăgea însă de la alte

observaţii mai importante. Îşi dădu seama, la un moment dat, vorbind cu primul reprezentant al patriei sale, că pierdea din sensul cuvintelor sale. Îşi concentră atenţia. Deşi amabil, îndatoritor, ambasadorul părea plictisit de toate afacerile acestea criminale. Avea destulă bătaie de cap cu propriile sale ocupaţii diplomatice, ca să-şi mai piardă vremea cu incursiuni în alte domenii.

După ce-şi potoli durerea pricinuită de pierderea şefului său, Johny Ring jură să se consacre total, dacă nu răzbunării violente a lui Sullivan, cel puţin descoperirii autorilor crimei şi a motivelor care îl îndemnaseră să-l suprime, atât pe el cât şi pe ceilalţi. Aceste motive, cel puţin cu privire la Henders, nu puteau fi decât necesitatea imperioasă de a scăpa de un supraveghetor inoportun, care începea să le dea de urmă. Johny Ring va fi mai prudent decât înaintaşul său. Nu va da nimănui impresia că e un detectiv şi că urmăreşte o bandă la „Taverna Dragonului". Va lucra cu mare discreţie.

Cu cincisprezece ani mai tânăr decât Sullivan Henders, pe care-l avusese profesor la şcoala de criminologie, machiaj, deghizament şi psihologie a răufăcătorilor Johny Ring era un bărbat de statură mijlocie, lat în spate, agil, musculos. Trupul său de sportiv purta un cap de intelectual, părul castaniu deschis era foarte lung şi lins, fără totuşi să dea impresia unei coame abundente. Purta ochelari cu bagaua lentilelor lată şi de culoare închisă. Ochii lui erau albaştri, cu clipirile şi contractările de pupile ale omului în căutarea perpetuă a unei descifrări de enigme. Gura şi bărbia lui Johny Ring n-aveau nimic voluntar şi era un mare contrast între mâna lui puternică, sigură şi surâsul acela de nehotărâre feminină, între blândeţea meditativă a întregului său chip de intelectual sceptic, menit să trăiască între

rafturile unei biblioteci şi umerii săi atletici, care păreau destinaţi a purta povara cea mai grea.

Înotător neîntrecut, el putea sta în fundul apei vreme îndelungată. Nu o dată părinţii lui Johny erau spăimântaţi văzând că nu mai iese la suprafaţă când se cufunda în gârla ce tăia în două cuprinsul fermei lor. Acelaşi copil care şedea ore întregi contemplând jocurile de lumină ale apei şi culorile florilor din iarba câmpiei, se căţăra ca o maimuţă în copaci, agil, îndrăzneţ, înaintând pe ramurile care se încovoiau, în admiraţia micilor săi camarazi. Călăreţ, apoi şofer şi pilot de avion, cunoscând la perfecţie arta de a boxa şi jiu-jitsu, ochind cu revolverul în fuga calului, ca un cowboy, exersat în cursele de urmărire a gangsterilor rutinaţi, gimnast şi echilibrist de forţă, Johny Ring avea toate însuşirile fizice ale poliţistului desăvârşit.

Spiritul său, însă, era organizat nu numai în supleţe şi promptitudine, dar cunoştea şi voluptatea reveriilor prelungite, contemplarea unui peisaj, cufundarea într-o meditaţie care n-avea nicio legătură cu realitatea imediată. Era, ca şi Sullivan Henders, fiu de fermier. Născuţi şi crescuţi în mijlocul naturii, păstrau amândoi ceva din frăgezimea, din poezia vieţii de la ţară. Poate şi faptul acesta îi apropiase. Se înţelegeau de minune. Purtau în ei rememorări campestre, orizonturi infinite, unduirea unor vegetaţii luxuriante. Nu o dată se avântau în larguri pe o barcă, pescuind ore întregi şi discutând complicate măsuri ce trebuiau luate în urmărirea unei bande. În acea placidă ocupaţie patriarhală, ei organizau planuri care le cereau a doua zi desfăşurări de dinamism, de iniţiative prompte şi fulgerătoare executări.

Paralel cu studiile sale de drept de la universitatea din New-York şi cu frecventarea şcolii de detectivi, Johny Ring lua şi lecţii particulare de pictură. Era un pasionat al acestei arte, care cere

atâta putere de izolare, de concentrare în studiul unui model omenesc, al unui colţ de natură. El îşi petrecea zilele de odihnă în faţa şevaletului, beat de fantasmagoria culorilor pe care le strivea pe paletă ca să reproducă, pe pânză sau pe carton, culorile mult mai imprecise, mai subtile şi mai îmbătătoare ale obiectului sau fiinţei pe care o zugrăvea. Culorile aveau elocvenţa şi înţelepciunea lor. Şi totuşi nu el, ci un alt camarad, mai vârstnic, Tom Sincler, licenţiat în drept şi filosofie la Boston, ca şi el, descoperise teoria obsesiei la unele persoane a anumitor culori... Tom Sincler capturase doi periculoşi gangsteri, bărbat şi femeie, care îşi schimbau sub diferite aspecte locul de operaţiuni, îi identificase din predilecţia pe care o aveau de a-şi decora în roşu şi verde locuinţa şi mobilierul.

Fugiţi din America, perfect deghizaţi şi grimaţi, bărbatul şi complicea lui au fost prinşi de către Tom Sincler tocmai la Paris, unde ţineau, în acelaşi imobil de azi al cabaretului Dragonul verde, o tavernă.

Să fi fost, oare, vreo legătură între acest cabaret şi malversaţiunile soţilor Pickleston, criminalii arestaţi datorită acelei obsesii de roşu şi verde?

Harry şi Malvina Pickleston, predaţi justiţiei americane, fuseseră executaţi pe scaunul electric şi afacerea lor de la Paris trecuse în alte mâini. Cum va putea demasca Johny Ring pe criminalii blestematei taverne? Câte săptămâni, câte luni de cercetări migăloase îi vor trebui ca să dea de firul ce lega atâtea crime?

Johny Ring era la prima sa mare întreprindere de acest soi. Păşea pe pragul bărbăţiei. Avea treizeci de ani şi nu era hotărât încă dacă va rămâne toată viaţa un detectiv, dacă va practica avocatura sau dacă pasiunea artei nu-l va acapara total, prefăcându-l într-un pictor adevărat dintr-un simplu diletant.

Care-i era vocaţia reală şi care diletantismul? Nu-l satisfăcea complet niciuna. Renunţând, mintal, la una, o regreta imediat pe cealaltă. Ar fi dorit să le împreune pe toate, deşi un om nu poate fi desăvârşit decât într-o singură ramură, dacă e desăvârşit şi acolo.

I-ar fi plăcut lui Johny Ring să se afle în capul unei întreprinderi căreia să-i ofere întreaga lui energie, multiplele-i aptitudini, să călătorească în folosul ei. Ar fi organizat, de pildă, propria-i expoziţie de tablouri şi expoziţiile altora, purtându-le din oraş în oraş, din ţară în ţară. În orice caz, inteligenţa, perspicacitatea lui ar fi folosit-o cu mai multă tragere de inimă în domeniul artei şi al comerţului decât în urmărirea şi descoperirea atât de primejdioasă a elementelor detractate ale societăţii. E drept că funcţiunea de poliţist îi asigura o existenţă destul de îmbelşugată. Dar nu-şi simţea sufletul împăcat. Frumuseţea plastică a Parisului, peisajul atât de artistic al acestui oraş unic, muzeele, expoziţiile, vitrinele lui respirau numai poezie, erau o chemare intensă spre desfătările şi încordările sufletului. Furat de acest farmec al metropolei, el se furişa în muzeul Luvrului unde rămânea ore întregi. În faţa tablourilor celebre, putea medita la ultimele lui cercetări, la misiunea cu care plecase din New York. Nimic nu foloseşte mai mult unui om decât evadarea din propriile sale preocupări, chiar în interesul preocupărilor acestora. Izolându-se de ceea ce obsedează în permanenţă, spiritul va lăsa să lucreze subconştientul, care, nu o dată, e mai harnic şi mai rodnic decât facultăţile noastre mintale organizate. Din întunericul odihnit al subconştientului ţâşnesc uneori lumini revelatoare, fulgerul unei inspiraţii pe care logica meticuloasă, travaliul necontenit nu le pot furniza cu atâta strălucire şi atât de fecund.

Iată că în muzeul Luxemburg, în faţa unei pânze de Marquet,

reprezentând două poduri peste Sena, văzute de la etaj, Johny Ring făcu o descoperire de care nici nu visase pân-atunci, care i-ar fi scăpat, poate, în cercetările ulterioare şi care era cheia de boltă a întregului edificiu construit de el pe marginea misterului celor cinci înecaţi.

Câteva zile după înmormântarea lui Sullivan Henders, el consultase documentele poliţiei franceze, aflate printre hârtiile detectivului defunct, precum şi fişele predecesorului său privitoare la înecurile din vara aceea. Îşi luase note şi despre vagabonzii parizieni, nefericitele midinete, disperaţii care îşi căutaseră, în fundul apei, dezrobirea de mizeriile existenţei.

Acum, în faţa peisajului lui Marquet, îl izbise acest amănunt: Cadavrul lui Harold Christens, actorul de cinematograf care se luptase pe cheiul Senei cu Laura Klinger şi căzuse în fluviu o dată cu dânsa, fusese descoperit cu câţiva zeci de metri înaintea locului de unde se aruncase, adică în susul apei, nu în josul ei, cum ar fi fost logic.

Acest fapt, în aparenţă neînsemnat, străfulgeră mintea lui Johny Ring, care, cuprins de o febră plăcută, de o nelinişte fecundă, părăsi repede muzeul şi, aruncându-se în primul taximetru liber din faţa Senatului, ajunse în câteva minute la hotelul Saint-James unde locuia, pe rue de Rivoli. Străbătând parcul Tuileriilor, avu viziunea fascinantă a urnelor, peluzelor şi florilor care împodobeau această nobilă grădină, mai frumoasă ca oricând în luna august.

Cu ochii încă plini de incandescentele solare care poleiau cu aur verdele, roşul şi cenuşiul Tuileriilor, el consultă din nou dosarul celor cinci tragice accidente. Pe o hartă a Parisului erau însemnate cu precizie locurile de unde săriseră compatrioţii săi în apă, precum şi punctele unde fuseseră găsite cadavrele. Nepotrivirea era concludentă.

Din deducţie în deducţie, Johny Ring ajunse la convingerea că aceste sinucideri erau simulate, că altcineva, nu cel găsit în valuri, se aruncase de pe pod. Îmbrăcat în pardesiul sau pelerina de mătase a victimei, un înotător profesionist, complice al asasinilor făcea saltul în apă, lăsând să plutească pelerina sau pălăria.

O femeie sau un alt bărbat îmbrăcat femeieşte juca rolul sinucigaşelor. Amândoi laolaltă mimaseră neînţelegerea dintre perechea Harold Christens şi Laura Klinger, în vreme ce nefericiţii tineri erau înecaţi aievea, în altă parte şi aruncaţi apoi în Sena.

Cadavrul lui Christens n-apucase să ajungă şi să treacă de locul unde se înscenase scena luptei şi a aruncării în apă. Pornit pe această pistă, hotărî s-o urmeze şi, eventual, dacă pista era greşită, să pornească pe alta. Johny Ring îşi însemnă, mintal, certitudinile şi întrebările.

1. Ca şi Sullivan Henders, era convins că locul unde se executau crimele nu putea fi decât „Taverna Dragonului”.

2. Nu era de părerea lui Henders că un hipnotizator comanda victimelor să se sinucidă. Altcineva se arunca în apă în locul lor, după ce victimele fuseseră înecate, în prealabil, aiurea.

3. Asasinatul n-avea ca mobil jaful, fiindcă atât Dorys O’Mara cât şi Norma Inkonen, Laura Klinger şi Harold Christens fuseseră găsiţi cu bijuteriile şi banii asupra lor.

4. Sullivan Henders avusese dreptate mărturisind ambasadorului şi colaboratorilor săi că aceşti oameni fuseseră suprimaţi ca să lase un loc gol şi că moştenitorii lor subvenţionaseră, dintr-un interes justificat, pe asasini.

5. Nicio urmă de violenţă asupra corpului victimelor. Ei căzuseră într-un bazin cu apă, muriseră acolo, apoi fuseseră aruncaţi fără să fie atinşi cu mâna.

Acestea erau punctele care îi păreau lui Johny Ring câştigate.

Întrebările erau mult mai numeroase şi mai neliniştitoare:

1. Unde se puneau la cale aceste asasinate?

2. Cine atrăgea victimele la „Taverna Dragonului”?

3. La ce moment şi în care compartiment al imobilului erau asasinaţi şi cum ajungeau cadavrele lor în Sena, fără să poarte urmele unei violenţe?

4. O singură persoană, sau mai multe chiar nu puteau executa aceste crime. O ramificaţie întreagă, cu rădăcinile în continentul american, urma toate aceste intrigi. Dar cine conducea biroul central şi cum reuşea să-şi recruteze complicii într-o lume de onorabili bancheri, artişti, aristocraţi ai industriei care aveau nevoie să scape de un rival, de o rudă mai favorizată, dar nu puteau intra cu gangsterii în raporturi condamnate de societate?

5. Pe cine trebuie să descopere poliţistul, în primul rând, şi până unde putea urmări pe ceilalţi vinovaţi? Cum îi va putea identifica?

Iată o serie de probleme pe care şcoala de detectivi din New-York nu şi le pusese. Crimele-standard pe care le analizau profesorii săi nu conţineau niciunul din elementele componente ale cazului de acum.

A identifica banda cutare, a-i atribui crima sau jaful cutare, a porni de la un amănunt precis, a reconstitui, după câteva date materiale, întregul eşafodaj nu era lucrul ce-l mai greu pentru un absolvent inteligent al numitei şcoli.

Amprentele digitale, marca revolverului găsit, urmele roţilor unui automobil la cotitura unei şosele, numărul chibriturilor aruncate în cutare loc de veghe, denunţând câte ţigarete fumase şoferul-complice, deci câte zeci de minute se oprise acel automobil în aşteptarea patronului, toate deducţiile detectivului n-aveau ce căuta în aceste crime fantomatice, în care sânge nu

curgea, mobilul nu era cunoscut, autorul nu putea fi bănuit. O pâclă deasă acoperea seria de dispariţii misterioase, pe un pământ străin, a unor cetăţeni americani de incontestabilă notorietate.

Johny Ring îşi strângea în palme tâmplele fierbinţi.

Înţelegea acum nevoia pe care o simţea Sullivan Henders când îl chema la Paris de a lucra amândoi, să descifreze, în comun, această indescifrabilă enigmă.

Capitolul XVII

François Legrand, un flăcău din regiunea Halelor pariziene, nu învăţase nimic, nu ştia să ducă nimic până la capăt, deşi trecuse de treizeci de ani. Băiat simpatic, altminteri, inteligent, vrednic, cinstit. Făcea când pe omul-sandwich, purtând pe marile bulevarde anunţul unui croitor sau al unui restaurant, era când figurant la cinematograf, când ajutorul unui om-orchestră sau al unui scamator. Împărţea afişe, îndeplinea comisioane, lucra la cursele din Longchamps, găsind totdeauna o întrebuinţare.

Toate aceste îndeletniciri îi ascuţeau spiritul, îi sporeau experienţa. François Legrand era şi expert în pescuitul cu undiţa. Nu se mulţumea să stea ore întregi, ca alţii, pe marginea apei, ca să prindă obleţii argintii şi mici ale Senei. Sfoara undiţei lui François era foarte lungă. El se avânta la mijlocul podului, dincolo de parapet, vânând peştii mari care se iveau din când în când şi dădeau târcoale pilonului ce sprijinea podul.

Într-o zi, stând la pândă, cu firul lung întins până deasupra apei, François a alunecat şi a căzut în Sena de la o mare înălţime. Numeroşii trecători care îi admiraseră echilibristica pe marginea de dincolo de parapet a podului scoaseră un strigăt unanim de spaimă, chemând ajutor. Dar François îşi găsi repede cumpătul şi luă contact cu valurile, ca şi cum s-ar fi aruncat el însuşi de pe o trambulină. Emoţia curioşilor se prefăcu într-o respiraţie de uşurare şi de admiraţie.

Câţiva dintre ei alergară pe cheiul spre care se îndrepta ca să iasă înotătorul şi să-l felicite. Printre aceştia era şi un bătrâior cu barba căruntă. Acesta-i strânse mâna şi, spre marea mirare şi satisfacţie a celor prezenţi, îi oferi, drept premiu pentru isprava lui, o bancnotă de o mie de franci. Bătrânul aşteptă să plece restul trecătorilor şi îl invită pe François Legrand la o cafenea apropiată unde îi mai oferi şi un ceai ca să se încălzească.

— Ar fi bine să te dezbraci, să-ţi usuci hainele, să nu răceşti!

— Mulţumesc, dar sunt obişnuit! răspunse flăcăul, recunoscător pentru această părintească solicitudine şi încălzit de hârtia miraculoasă.

— Eşti un brav tip! îl bătu pe umeri generosul moşneag. Aş avea pentru dumneata ceva foarte interesant. Ai putea să câştigi bune parale, fără prea multă bătaie de cap.

— Încântat! răspunse François, dând pe gât a doua ceaşcă de tizană fierbinte.

— Cam cât câştigi pe lună cu meseria dumitale?

— N-am nicio meserie, răspunse tânărul râzând.

— Eşti liber? Cu atât mai bine!

— Liber ca pasărea şi sănătos ca peştele...

— Să folosim această sănătate şi această libertate! Ai putea câştiga cincisprezece mii de franci pe lună, plus ceea ce mai pică pe de lături, suplimentele.

— La ordinele dumitale! Ce trebuie să fac?

— Nimic obositor. Nimic dezonorant. Douăzeci de ore pe zi din douăzeci şi patru sunt ale dumitale. Patru ore pe noapte, între unsprezece seara şi trei dimineaţa, vei aştepta la un loc convenit. Din când în când te vei arunca în Sena, ca adineauri, dar vei primi nu o mie, ci cinci mii de franci. Merge?

— Bineînţeles că primesc! Dar aş vrea să ştiu şi eu ce înseamnă acest joc? Ce servicii vă aduc dacă aştept patru ore şi fac baie din

când în când, noaptea, îmbrăcat?

— Mă priveşte. Recunoşti şi dumneata că n-ai mare lucru de făcut... Ceea ce-ţi cer este o mare discreţie. Nu trebuie să spui nimănui cu ce te ocupi. Eşti obligat să nu lipseşti un singur minut de la post. Jumătate din salariul dumitale lunar îl voi păstra la mine şi-l voi reţine ca amendă pentru eventualitatea unei lipse de la datorie. Vei primi leafa regulat de la mine sau de la altă persoană. Îţi convine această învoială?

— De minune! Nu înţeleg nimic, dar dacă e vorba de o sumă atât de frumoasă, nu mai întreb!

— Bine. Deseară la ora 11 precis, aşteaptă-mă pe podul Arhiepiscopiei, la capătul stâng, dacă stai cu faţa spre nord.

Se despărţiră strângându-şi mâna. François Legrand, care în general nu se mira de nimic, avu totuşi impresia că nu e lucru curat la mijloc. Dar câştigul neaşteptat pe care ciudatul moşneag i-l vânturase pe dinaintea ochilor îl ispitea din cale-afară şi-l hotăra să-şi respecte cu stricteţe obligaţiile. Dacă, la un moment dat, va remarca ceva suspect, care i-ar tulbura conştiinţa, va avea toată vremea să iasă din combinaţie. Ţinea la liniştea şi la bunul său renume. Nu voia în ruptul capului să aibă a face cu autorităţile, mai ales că se ştia fără nicio profesiune.

Seara, la ora fixată, îl găsi pe bătrân aşteptându-l la locul convenit.

— Urmează-mă!

Monsieur Albalet – aşa se recomandase – îl duse într-o străduţă vecină şi-l introduse într-o odăiţă modest mobilată.

— Poftim cheia. Ai să te afli aici în fiecare noapte, la orele pe care ţi le-am indicat. Poftim încă cinci mii de franci, salariul dumitale pe zece zile. Peste zi, n-ai ce să cauţi aici. La trei dimineaţa pleci şi te reîntorci noaptea, la 11. Îţi merge?

— Ca o mănuşă!

François Legrand îşi petrecu zece nopţi în odăiţa aceea, fără să-l mai vadă pe monsieur Albalet. A zecea noapte, bătrânul îi bătu în uşă.

— Bună seara, scumpul meu François! Te văd la datorie! N-a prea fost greu, nu-i aşa? Te-ai plictisit?

— Nu prea mult! Am fumat, am citit, am moţăit... N-aş putea aduce vreun prieten, să mai stăm de vorbă?

— Nu. Asta nu! protestă bătrânul cu vehemenţă. Ţi-am recomandat discreţie absolută...

— Bine. Am să fiu foarte discret.

— Bravo! Poftim încă două mii cinci sute de franci, până la sfârşitul lunii. Jumătate din salariu îl păstrez la mine, cum ne-am învoit, ca amendă dacă nu te voi găsi.

François Legrand primi şi acest târg. Încă o lună trecu şi nu şi-a mai văzut binefăcătorul. Dar la termenul fix, iată că monsieur Albalet îi aduce cincisprezece mii de franci.

— Iată drepturile dumitale pe luna care vine. Cei şapte mii cinci sute de franci îi păstrez la mine, în permanenţă! încheie bătrânul râzând.

După două zile, monsieur Albalet veni să-l controleze. François Legrand era la datorie. Întins pe un divan, el citea un roman de aventuri, fumând.

A doua noapte, se pomeni iar cu domnul acela misterios. Trecuse de ora două dimineaţa.

— Pune această pelerină pe dumneata şi jobenul acesta în cap, aleargă pe cheiul Senei, intră pe podul Arhiepiscopiei şi aruncă-te în Sena, pe partea dinspre nord a podului. Lasă pelerina şi pălăria să plutească pe apă, iar dumneata înoată în susul apei. Ieşi la mal şi vino de mă caută aici. Înainte de a sări, caută să fii văzut, atrage atenţia trecătorilor, iar după ce te-ai aruncat ieşi cât mai departe, cât mai discret, să nu te remarce nimeni.

— Am înţeles!

François Legrand execută cu fidelitate şi precizie ceea ce i se ceruse. Ud leoarcă, reveni în odăiţa lui, se dezbrăcă şi se întinse pe divan. Bătrânul era acolo. Îi dădu să bea o sticlă întreagă de rom, îl bătu pe umeri.

— Bravo! Eşti un tip formidabil!

Apoi îi întinse cinci hârtii de câte o mie de franci.

— Poftim răsplata dumitale! Au fost bine câştigaţi!

Monsieur Albalet îi strânse mâna. A doua noapte reveni. Au stat de vorbă, apoi îl întrebă ce mai este nou prin ziare.

— Nu citesc gazetele... M-am săturat de minciunile lor... Aceleaşi şi aceleaşi, mereu... Îmi ajung romanele şi cărţile de călătorie. Mă instruiesc! mărturisi el. Nu citesc decât revistele de sport...

Întreaga vară trecu fără ca înotătorul să mai fie obligat să se arunce mai mult decât de două ori în Sena, îmbrăcat cu pardesiuri, vestoane şi pălării pe care i le aducea amabilul moşneag.

Într-o zi, îl întrebă pe acesta în glumă:

— Patroane, nu mai e rost de vreo baie, cumva?

Se gândea la cele cinci mii de franci.

— Când va fi nevoie, cu cea mai mare plăcere, dragul meu!

Aşa petrecu François Legrand lunile verii, ale toamnei, ale primăverii. Cele cincisprezece mii de franci îi permiteau să ducă o viaţă liberă şi liniştită. Prietenilor săi le spunea că a găsit un post de paznic de noapte, la nişte depozite de lângă biserica Notre-Dame. Nu-şi abandonase numeroasele mici îndeletniciri, care îi mai aduceau câte o sută de franci din când în când şi-i înfrumuseţau viaţa. Nu voia să piardă contactul cu lumea care-l făcuse să trăiască până atunci.

Pe la începutul lui iunie, abia intrase în camera pe care o

ocupa fără să plătească chirie, şi se pomeni cu o femeie, care-l informă că monsieur Albalet a murit.

— Bietul om! Ce gentil era, ce om cumsecade! exclamă François Legrand, surprins, sincer îndurerat... Eu ce mă fac?!

— Nicio grijă! Lucrurile vor merge ca şi pân-acum!

Într-adevăr, la momentul potrivit, acea femeie îi aduse gajul, iar după trei zile năvăli agitată, purtând pe braţ o capă de mătase, un clac şi o mantilă elegantă, pe care i-o puse pe umeri.

— Îmbracă-te şi vino după mine. O să alergăm pe cheiul Senei, certându-ne. Ştii englezeşte?

— Nicio limbă!

— Nu e nimic. Bolboroseşte şi tu câteva cuvinte, răsuceşte-ţi limba. Am să vorbesc eu mai mult. Când vom ajunge pe podul indicat, ne luăm la bătaie. Încerci să mă arunci în Sena, eu te iau de gât şi ne rostogolim amândoi. Pe urmă ne vedem aici, să-ţi aduc banii!

— *All right!* râse François, strivind pe cerul gurii câteva expresii englezeşti, amestecate cu cuvinte franţuzeşti deformate.

Lucrurile se petrecură exact după indicaţiile femeii.

François Legrand primi alţi cinci mii de franci. După câteva zile, mai bine zis după câteva nopţi, se mai zvârli o dată în apă, tot în hainele altuia. Apoi, câteva luni, nimic.

Pe la sfârşitul lui noiembrie, femeia care înlocuise pe monsieur Albalet veni să-l înştiinţeze că „societatea" nu mai are nevoie de serviciile lui. Îi dădu salariul reglementar, plus, cei şapte mii cinci sute de franci reţinuţi pentru o eventuală amendă. Îşi strânseră mâna şi se despărţiră cu destulă melancolie.

— Ştiţi, îi spuse el, dacă mai aveţi nevoie de mine, vă stau la dispoziţie. Locuiesc în...

— Îmi pare foarte rău, prietene, dar cred că n-o să mai avem nevoie de dumneata. Societatea a lichidat... M-au concediat şi pe

mine... Eu jucam roluri de femei... Păcat!

François îşi luă cele câteva cărţi pe care le adusese cu el şi aruncă un cerc de priviri odăiţei în care petrecuse atâtea ore plăcute, o vacanţă atât de lungă şi atât de bine plătită... Trăise mulţumit în centrul unei enigme pe care nu ţinea s-o descifreze.

Va trebui să se reîntoarcă la ocupaţiile de odinioară, mediocrele lui ocupaţii.

Capitolul XVIII

Singur într-un oraş necunoscut, poliţistul american Johny Ring avea momente de mare descurajare. Îi venea uneori să renunţe. Să-şi ia şevaletul şi să picteze peisaje pariziene, cum făceau atâţia pictori în Cartierul Latin, pe înălţimile lui Montmartre. Îi invidia. Iată nişte oameni care îşi trăiau viaţa în linişte şi satisfacţia artei lor. Cum i-ar fi imitat şi el! Dar nu se putea. Venise la Paris cu o misiune, era delegat de către poliţia patriei sale. Cauza însă îl interesa. De câte ori, în cariera lui, un inspector al siguranţei putea găsi un prilej mai nimerit să se valorifice? Ce captură mai senzaţională, ce labirint mai complicat şi mai tenebros putea visa un dezlegător de taine, un profesionist care vrea să se afirme în cariera lui, să învingă, să ajungă cât mai sus?

Această ambiţie îi dădea puteri noi, îl făcea să-şi încordeze toate forţele spirituale. Va trebui, în primul rând, să supravegheze cabinetul dragonului. Îşi închiriase, nu departe, un mic apartament, pe care-l locuia sub alt nume.

Închiriase o penişă[15], una din acele vase plate plutitoare pe Sena şi două bărci. Alese patru dintre colaboratorii lui Sullivan Henders, se îmbrăcară câteşipatru ca lucrători-marinari.

Penişa staţiona pe fluviu, în apropierea „Tavernei

[15] Navă fluvială asemănătoare cu un şlep, folosită la transportul mărfurilor. (n. hy.)

Dragonului”.

După miezul nopţii, cei cinci detectivi supravegheau cu rândul împrejurimile. Unul se plimba lângă intrarea localului, altul lângă podul cel mai apropiat, doi rămâneau pe apă. Johny Ring circula de la unii la ceilalţi. Rostul penişei era să culeagă un eventual cadavru aruncat prin gura de canal pe care o descoperiseră, sub nivelul apei, canal de care Johny Ring era sigur că leagă subsolul imobilului cu Sena.

Detectivul intrase de câteva ori în restaurantul semiobscur, observase pe patroni, pe directori, pe garsoni, femeile de la vestiar, artiştii care se produceau pe estradă, pe cei din etajele superioare, clienţii care petreceau în saloanele unde ardeau miresme şi se serveau consumaţii exotice.

Personalul de serviciu era un curios amestec de chelneri în frac. Paşi mărunţi, catifelaţi, o politeţă excesivă, un serviciu ireproşabil. Fiecăruia Johny Ring îi schimba fizionomia, machiindu-l, demachiindu-l. Toate se petreceau în cea mai perfectă ordine la stabilimentul exotico-parizian de la spatele catedralei. Automobile luxoase se opreau şi staţionau în faţa localului. O lume elegantă sosea, de asemenea, în taximetre de piaţă. Supeul şi consumarea buteliei de şampanie decurgeau exact ca în celelalte localuri destinate străinilor bogaţi, iar în renumitele încăperi despre care se vorbea cu atâta risipă de fantezie, lucrurile se desfăşurau foarte agreabil şi tot atât de decent.

Johny Ring nu explorase încă faimosul cabinet al dragonului dintre oglinzi. Era încredinţat că de acolo va veni mult aşteptata lumină. Voia, însă, să fie bine documentat în privinţa restului imobilului, a oamenilor de serviciu, a clienţilor.

Dar tânărul detectiv făcuse aceeaşi greşeală ca şi maestrul său Sullivan Henders: venea acolo singur, taciturn, în loc să

năvălească în bandă, cu companioni veseli, să se strecoare printre ei, nebăgat în seamă. Ochii vigilenţi ai oamenilor din tavernă erau fixaţi asupra tuturor clienţilor. Acest oaspete singuratic, care mai mult observa decât consuma, le atrase repede atenţia.

Într-o noapte, tânărul cu părul blond-închis şi cu lentilele ochelarilor foarte groase primi de la unul din giranţi mult aşteptata invitaţie:

— Domnul e singur... Domnul se plictiseşte... Astă-seară prin excepţie, îi putem pune la dispoziţie, pentru un sfert de oră, cabinetul dragonului... E un spectacol de divertisment... Dacă doriţi...

— Cu plăcere! răspunse Johny Ring.

— Urmaţi-mă! îi spuse acesta mieros.

Detectivul se sculă fără să atragă atenţia şi, de la o anumită distanţă, urmări pe amabilul girant, care îl conduse pe un culoar îngust, luminat uşor de becuri roşii, disimulate, în vestibulul care preceda intrarea în sanctuar.

Ca şi culoarul, acest vestibul era luminat slab, în tonuri roşii, iar pereţii erau tapetaţi cu procesiuni de nimfe verzi, urmărite de fauni, o prefaţă a viziunilor animate din cabinetul magic.

Totul era misterios aici. O linişte deplină. Girantul vorbea şoptind, iar pantofii de pâslă lunecau moale pe parchet. Nu se mai aflau acum în localul animat de unde veneau, ca dintr-un vis, ecourile depărtate ale orchestrei. Johny Ring avea impresia că se găseşte în cine ştie ce templu abandonat.

Mai mult decât oricând, avu senzaţia misterului de nepătruns; totul i se părea o ninsoare de vată, într-o nesfârşită noapte, strecurări de umbre, plutiri de fantome care se destrămau, nimic precis. Pragul neantului...

Însoţitorul său descuie o uşă capitonată. Intrară într-o încăpere rotundă, care n-avea nimic special. Pereţii, tapetaţi cu atlas roşu,

nu purtau niciun desen. Un dragon verde atârna în mijlocul plafonului. Acest plafon era brăzdat de linii regulate, descriind pătrate.

— Instalaţi-vă în acest fotoliu... Apăsaţi pe acest buton, apoi, dacă vreţi să se schimbe peisajul, apăsaţi unul după altul celelalte şase butoane. La sfârşitul spectacolului, plafonul se închide de la sine... N-aveţi decât să ieşiţi, să vă reluaţi locul în restaurant sau să vizitaţi saloanele de la etaj... Vă urez petrecere bună!

Cu mâinile împreunate pe piept, girantul se înclină adânc şi ieşi fără să-i întoarcă nobilului client spatele. Apoi se strecură pe pantofii de pâslă, trăgând uşa după el. Poliţistul, uşor emoţionat, avu impresia că a fost arestat. Se repezi la uşa pe care o credea încuiată, dar uşa se deschise, vestibulul era liber, culoarul tot aşa.

Se reîntoarse în cabinet şi se cufundă în fotoliu, lângă care erau instalate butoanele de sidef, şapte la număr, ca la ascensor. Johny Ring vru să ia o poziţie mai comodă, dar nu putu mişca fotoliul care era fixat de podea.

„Scaunul electric!”... se gândi el, jumătate râzând, jumătate neliniştit.

Apăsă primul buton. Lumina se stinse, în schimb fu luminat puternic plafonul, care începu să-şi mişte pătratele marcate cu linii. Aceste pătrate se întorceau total şi arătau luciul neted al unei oglinzi. Jocul oglinzilor începea. Balaurul atârnat de plafon prinse să se învârtească şi să se răsfrângă, diformat, în cele câteva zeci de bucăţi de cristal, care, reflectându-se una într-alta, deveneau sute, mii, înmiind şi imaginea dragonului.

Poliţistul găsea într-adevăr amuzantă această procesiune de animale fabuloase. Dacă ar fi văzut acelaşi spectacol la vreun panopticum, în copilărie, i s-ar fi părut extrem de interesant, nu l-ar fi uitat niciodată. Dar gândul de a se amuza era cel din urmă al detectivului. El apăsă pe al doilea buton, apoi pe al treilea, fără să

dea mare atenţie scenelor erotice. Aştepta altceva. Aştepta momentul dramatic pe care-l intuise mereu în ultimele zile. Într-adevăr, la un moment dat, avu o senzaţie de groază, acea senzaţie pe care o simţi când începe un cutremur de pământ. Fotoliul porni să se încline, întregul parchet se înclina, din ce în ce mai repede. Johny Ring se prinse cu mâinile de braţele scaunului, dar mişcarea duşumelei deveni precipitată: podeaua era acum verticală, apăru un abis întunecat, în care poliţistul se rostogoli. Căzu într-un bazin cu apă. Parchetul îşi reluă locul, deveni tavanul acelei închisori lichide, în care nu se vedea nimic. Se auzi un vuiet de ape care cădeau vertiginos, sporind volumul lichidului, urcându-se necontenit. La un moment dat, Johny Ring simţi lemnul acelui tavan, care, în curând, va fi atins de nivelul apelor. Respiră adânc, de câteva ori, umplându-şi plămânii.

„Totul este să nu mă asfixiez!" gândi poliţistul, care începea să se deprindă cu întunericul şi, înotând la suprafaţa apei, căuta vidul ca să poată respira. Dar apa înghiţea mereu aerul şi Johny începea să înghită apă.

Precum ştim, el era învăţat din copilărie să stea cufundat în gârlă mult timp. Nu-l întrecea nimeni în performanţa aceasta. De multe ori, în râul care tăia domeniul părintesc, şi mai târziu sub valurile mării, rămânea vreme îndelungată; toţi îl credeau pierdut, îl căutau îngrijoraţi. Micul Johny ieşea la suprafaţă la o mare distanţă şi râdea scuturându-şi părul bogat şi aspirând cu nesaţ.

Dar aici nu avea unde să iasă, nici cum să-şi scuture coama.

„În momentul acesta, un individ care mi-a luat pălăria şi pardesiul de la vestibulul tavernei se aruncă în Sena. Pardesiul şi pălăria mea plutesc pe apă. Trecătorii se reped la partea de nord a podului, să-l vadă pe înecat. Sergentul de post dă alarma. Se sparge geamul aparatului de salvare lipit de parapet, se aruncă

în fluviu colacul de salvare. Dar tipul a luat-o sub pod şi iese pe partea sudică, acolo unde nu s-a gândit nimeni să-l caute, fiindcă e logic ca omul sau cadavrul să lunece la vale în direcţia nord... Cred că au fost asasinaţi în felul acesta şi alţii, nu numai cei cinci clienţi ai mei... Alţii, al căror cadavru nu s-a mai găsit... au fost rostogoliţi, ca mine, în acest bazin! N-are toată lumea norocul să se împiedice de un pilastru, de o penişă, cum au fost găsiţi compatrioţii mei!"

Toate aceste gânduri se rostogoleau în mintea lui Johny Ring, care începea să-şi piardă cunoştinţa. La un moment dat, i se păru că unul din cele patru ziduri ale bazinului începe să se ridice, fiindcă se simţi împins, dus pe ape, proiectat în alte ape.

A doua zi, presa pariziană anunţa sinuciderea poliţistului american Johny Ring, care se aruncase de pe un pod în Sena şi a cărui pălărie şi pardesiu fuseseră pescuite. Cadavrul nu fusese găsit încă.

Valurile îl vor scoate la iveală în două-trei zile, dacă sondajele începute imediat n-au dat rezultatele scontate. Dar, cu toate cercetările făcute de oameni exersaţi în genul acesta de investigaţii, corpul regretatului inspector de poliţie n-a fost descoperit. Nu era primul caz când cineva aruncat în fluviu era înecat de-a binelea. Articole elogioase îi fură consacrate. Nu lipsea şi puţină ironie la adresa lui Johny Ring, care, asemenea prietenului şi profesorului său Sullivan Henders, se încăpăţâna să dea o interpretare fantezistă, să vadă crime misterioase acolo unde nu erau decât sinucideri, constatate şi clasate ca atare de încercata poliţie pariziană.

Cadavrul detectivului american n-a fost găsit pentru simplul motiv că la gura canalului care-şi vărsa apele în Sena erau postaţi, în două bărci şi pe o penişă, cei patru colaboratori ai lui Johny Ring. Ei îl prinseră la precipitarea în fluviu, îl duseră pe

vasul plutitor, îl ţinură cu capul în jos ca să verse apa pe care o îngurgitase, îi făcură respiraţie artificială, îl treziră, îl masară, îi dădură să bea ceai fierbinte şi-l înfăşurară în pături groase, readucându-l la viaţă.

Capitolul XIX

Ambasadorul Statelor Unite răsfoia foarte impresionat, foarte plictisit ziarele de seară care relatau moartea tragică a detectivului.

Era al şaselea accident de felul acesta, petrecut într-un răstimp atât de scurt, printre cetăţenii americani, şi nu ştia dacă lucrurile se vor opri aici. Bietul Ring! Era un tânăr simpatic, inteligent, oarecum candid, surprins de oraşul pe care nu-l cunoştea şi a cărui experienţă nu o avea. O dată cu dispariţia acestui detectiv avea să se lase noaptea uitării peste acele sinucideri misterioase, pe care, pe drept cuvânt, Sullivan Henders le socotea crime organizate. Căci cine va mai avea curajul să reînceapă experienţa şi să-şi rişte viaţa, asemenea celor doi poliţişti căzuţi la datorie?

În vreme ce, întorcând paginile ziarelor, contempla fotografia camerei de la hotelul Saint-James, unde locuise detectivul dispărut, ambasadorul auzi zbârnâitul telefonului. Fu surprins că nu auzi vocea familiară a telefonistei, care nu-l punea în contact decât după ce persoana de la celălalt capăt al firului îşi spunea numele.

— Vă rog să mă iertaţi, domnule ambasador, că am forţat consemnul şi că vă vorbesc direct. Dar nu puteam să-mi dau numele domnişoarei telefoniste...

Vocea necunoscutului îi amintea ceva, un glas auzit recent. Vorbea englezeşte cu accentul yankeu.

— Ce doriţi? îl întrebă ambasadorul.

— Aş dori să vă comunic ceva foarte important, în chestiunea Johny Ring...

Şi necunoscutul repetă numele detectivului, subliniind, accentuând, ca să-i atragă atenţia ministrului că este el însuşi, dar că nu poate mărturisi.

— De unde telefonezi?

— Dintr-o cabină publică, la câţiva paşi de ambasadă.

— Vino în zece minute la monumentul lui Alphonse Daudet.

— Nu ştiu unde e... Nu prea cunosc Parisul, sunt venit de curând... în ziua morţii lui Sullivan Henders... M-aţi primit imediat şi am vorbit despre...

Ambasadorul păli. Avea impresia că o fantomă a năvălit pe fereastra deschisă. Nu mai încăpea îndoială. Acel necunoscut care-i cerea o întrevedere nu era altul decât omul ale cărui fotografii ilustrau ziarele de seară, despre a cărui moarte vorbeau cu atâta precizie... E adevărat, cadavrul nu fusese găsit, dar detectivul se înecase, incontestabil, pardesiul şi pălăria îi fuseseră pescuite. Aceste veşminte indicaseră poliţiei numele persoanei care se aruncase în Sena în văzul mai multor noctambuli. Ce însemna misterul acesta? Ambasadorul îşi dădea seamă că Ring se ascundea, că nu era prudent să-i ceară prea multe explicaţii prin telefon sau să-l cheme la legaţie, unde ar fi fost recunoscut.

— Vino în faţa ambasadei, printre arborii cei mai apropiaţi!

— *All right!* răspunse prompt vocea americanului, care închise aparatul.

Ambasadorul îşi părăsi biroul şi, spre mirarea secretarului său, care-l vedea plecând înainte de vreme şi refuzând să fie chemat şoferul, se strecură, protejat de umbrele înnoptării, printre copacii de pe Champs-Élysées, din imediata apropiere.

Nu trecură decât trei minute şi Johny Ring era în faţa lui.

— Dumneata! exclamă ambasadorul, a cărui puternică surpriză era amestecată cu expresia unei vizibile satisfacţii.

— Eu sunt şi, încă o dată, vă cer scuzele mele că v-am deranjat. Iată cum s-au petrecut lucrurile...

Şi-i povesti ce i se întâmplase, cum scăpase ca prin minune de-o moarte sigură.

— Jocurile copilăriei mi-au prins bine de rândul acesta. Dacă n-aş fi ştiut de mic să-mi umplu plămânii cu aer, să stau sub apă vreme îndelungată, în momentul de faţă cadavrul meu ar fi fost bătut în cuie, într-un sicriu, ca al bietului Henders.

Ambasadorul îi strânse mâna cu efuziune şi-l trase într-un colţ şi mai întunecat al parcului. Se aşezară amândoi pe două fotolii de fier.

— Ce-ai de gând?

— Am venit să vă cer sfatul. O parte a misterului e dezvăluit. „Taverna Dragonului" e un cuib de criminali. Ei introduc în cabinetul dragonului pe cei ce vor să-i suprime, îi înecă în bazin, apoi îi precipită în fluviu, după ce omul care a jucat scena sinuciderilor, pe un pod, vine să-i anunţe că se poate da drumul zăgazului. Cu mine s-au grăbit... M-au aruncat în fluviu prea devreme. Am trecut prin momente grele, dar sunt edificat. Începe partea a doua. Poliţistul şi-a făcut datoria, e luminat. Acum e rândul diplomatului să dispună.

— Nu înţeleg! îl întrerupse ambasadorul.

— Înainte de a mă prezenta poliţiei pariziene, denunţând tentativa de asasinat comisă asupra mea, precum şi rostul acelui asasin dragon dintre oglinzi, am vrut să vă întreb dacă interesele legaţiei n-ar fi lezate prin dezlănţuirea scandalului?

— Te rog să mă ierţi, dar tot nu-nţeleg!

— Ajunge oare denunţul meu ca să punem ordine? Mă vor crede? Patronii tavernei nu şi-au luat măsuri pentru o asemenea

eventualitate şi n-au protecţii puternice? Izbucnind scandalul, vor cădea pradă numai asasinii? Nu se va întinde ancheta şi asupra atâtor compatrioţi de-ai noştri, complici sau numai instrumente ale criminalilor? Unde începe şi unde sfârşeşte lista tuturor americanilor interesaţi, implicaţi în aceste sinucideri camuflate? Este oare momentul să se facă un asemenea zgomot, să se dea la iveală o atât de formidabilă şi compromiţătoare afacere? Personal n-am decât de câştigat din acest succes al poliţistului. Pot să fiu trimis şi pe lumea cealaltă, e drept, dar pân-atunci am ajuns celebru, mi-am făcut o situaţie strălucită. Mă tem, însă, că tot scandalul acesta se va răsfrânge asupra noastră şi nu e momentul s-avem asemenea publicitate.

Ambasadorul îi strânse mâna din nou, foarte emoţionat.

— Îţi mulţumesc! Ai avut mai multă pătrundere decât mine! Îţi mulţumesc c-ai venit să mă consulţi, să-mi încredinţezi mie destinul dumitale. Mă întreb numai – cu toate că înţeleg foarte bine reticenţele dumitale – mă întreb dacă avem dreptul să tăcem, să acoperim aceste crime, oricare ar fi autorii sau beneficiarii lor?!

— Aceeaşi întrebare mi-am pus-o şi eu, excelenţă...

— Ce soluţii ai?

— O tăcere totală câtăva vreme. Ştiindu-se debarasaţi de mine, ucigaşii se vor crede în siguranţă. Îi voi putea urmări mai uşor, sub altă înfăţişare. Când voi mai şti ceva precis, am să vă consult din nou. Poate atunci va fi momentul să-i demascăm. În orice caz, eu am murit pentru toată lumea. Cei patru agenţi ai mei şi cu dumneavoastră sunteţi singurii care ştiţi că Johny Ring trăieşte. Să nu vă miraţi dacă o vreme nu voi mai da semne de viaţă... Când mă voi anunţa la telefon, ne vedem tot în locul acesta, nu-i aşa?

— Foarte bine. Spune-mi, ai destui bani?

— Pentru moment, da. Parte îi ţin asupra mea, parte-i am într-o altă locuinţă pe care o ocup lângă „Taverna Dragonului”. Am şi eu un carnet de cecuri.

— Stau la dispoziţia dumitale ori de câte ori vel avea nevoie.

— Vă mulţumesc... Dar sper că lucrurile vor merge mai repede ca pân-acum.

Cei doi oameni îşi strânseră mâna pentru despărţire. Ambasadorul îl mai opri o clipă:

— Dă-mi voie să-ţi mai mulţumesc o dată pentru încrederea pe care mi-ai arătat-o. Devotamentul dumitale mă mişcă, mă onorează. Aceasta însă nu înseamnă că eşti legat de mine, că mi-eşti dator, cu orice chip, să-mi dai permanente explicaţii. Dacă socoteşti că un scandal ne-ar fi nefavorabil, nu-i da drumul. Dacă socoteşti că interesul dumitale îţi dictează cutare soluţie, nu pregeta. În orice caz, nu te simţi obligat, sub nicio formă, să mă ţii în curent cu investigaţiile şi rezultatele dumitale. Văd că ai destul tact, pe lângă perspicacitate. Fă tot ce vei crede de cuviinţă, şi contează pe discreţia mea şi pe concursul meu neprecupeţit. Dar, încă o dată, consideră-te liber, posesorul integral al acestui domeniu misterios...

Johny Ring îi fu recunoscător.

Aprinse o havană uriaşă, liberatoare. Depărtându-se uşurat, el respiră, în fumul albastru şi aromat, o dată cu aerul plăcut al nopţii de august.

Tânărul poliţist se depărtă printre arborii din care începeau să cadă frunze îngălbenite.

În oraşul care se golea şi se făcea mai frumos decât în orice moment al anului, Johny Ring se simţea singur, melancolic şi anonim.

Capitolul XX

Oamenii care puseseră la cale asasinatul lui Johny Ring respirară uşuraţi câteva zile. Faptul că nu s-a găsit cadavrul îi puse însă pe gânduri. La rândul său, detectivul îşi dădu seama că are de a face cu o bandă organizată altfel decât vulgarele asociaţii de gangsteri. Abilităţii lor trebuia să opună o şiretenie egală... Încă din noaptea salvării sale miraculoase îşi luă toate măsurile. Nu se mai reîntoarse la hotelul Saint-James de pe rue de Rivoli unde locuia şi unde-şi lăsase lucrurile desfăcute prin apartament, ca un om care trebuia să se reîntoarcă şi nu s-a mai reîntors. Principalele obiecte, cele strict necesare existenţei sale pariziene, le ţinea la un alt hotel, nu departe de „Taverna Dragonului", unde locuia sub un nume fals şi unde, în calitatea lui de comis-voiajor, putea să lipsească fără să dea de bănuit. Avea un mic apartament, închiriat cu luna. Plecările şi sosirile acestui locatar de treabă, om liniştit, care-şi plătea chiria anticipat, nu intrigau pe nimeni. Chiar a doua zi după tentativa de asasinat, îşi luă valiza şi se mută într-o casă mobilată de pe lângă Montrouge, unde şezu ascuns câteva zile leşea numai noaptea, schimbându-şi îmbrăcămintea, şapca, ochelarii negri, gulerul hainei ridicat. Îşi lăsă barba să crească, fiindcă i se părea că deghizamentul clasic, machiajul actoricesc pot să meargă pe scenă, dar în viaţa de toate zilele se face remarcat.

Din acest anonimat, el continua să-i supravegheze pe

americanii sosiţi la Paris, pe cei ce plecau, pe cei ce vizitau taverna. În forfoteala metropolei, în discreţia parizienilor, care nu se ocupă de ce fac oamenii care locuiesc în acelaşi oraş, în aceeaşi casă, chiar la acelaşi etaj, oricine poate trăi liniştit, netulburat de nimeni. Nu o dată, scriitorii celebri, care voiau să fie lăsaţi în pace, se izolau într-un alt cartier al metropolei, locuiau acolo săptămâni întregi, fără prea mari precauţii şi puteau lucra nestingheriţi de nimeni.

Johny Ring aştepta să poată relua investigaţiile, să poată descifra enigma dragonului dintre oglinzi. Dar lucrurile mergeau destul de greu. Nu vedea de unde să reînceapă.

Nu-şi luase niciun ajutor care să-l informeze de cele ce se petreceau pe cheiul Senei. Chiar agenţii săi nu mai trebuiau să-i mai ştie de urmă. În sfârşit, când socoti că au trecut cele trei luni necesare ca să-şi facă un cap de pictor olandez – barba castanie, plete lungi, haină de catifea, lavalieră – el îşi luă cutia de vopsele, paleta, pensulele, şevaletul şi începu să lucreze în grădina Luxemburg, schiţând cutare regină de piatră, pictând cutare peisaj. Cu vremea se împrieteni cu doi pictori francezi, tineri, în costumul clasic, care îi vorbiră şi ei de faimoasa tavernă. Prefăcându-se că-i ignoră total existenţa, el se lăsă ispitit. Îi rugă să-l ducă şi pe el acolo.

— Cred că putem schiţa tipuri şi decoruri exotice! se bucură el.

Trecu unuia dintre colegii de breaslă o mie de franci pentru plata consumaţiei. Emoţionat, pe-o seară friguroasă de noiembrie, intră împreună cu cei doi în restaurantul de la parter, unde nu erau ocupate decât câteva mese; restul clientelei, adevărata clientelă, sosea abia după miezul nopţii. Nimic nu se schimbase din aspectul sălii, din felul de a servi al chelnerilor.

A doua zi după această primă vizită la „Taverna Dragonului” el era instalat pe un scaun de fier din grădina Luxemburg şi picta

pe uriaşul Polifem care ornează fântâna Medicis.

Curioşii care contemplă travaliul unui pictor în aer liber nu sunt rari. Ei nu incomodează pe artist, care, nu o dată, schimbă păreri cu aceşti amabili admiratori. Observaţiile lor sunt binevenite. Printre ei sunt eventuali cumpărători. Iată, de pildă, acest domn care stă acum la spatele lui Johny Ring şi a cărui prezenţă detectivul o simte fără să întoarcă privirea, o prezenţă intensă, care face să-i treacă un fior prin şira spinării.

— Excelente aceste tonuri de bronz înverzit! îi spuse domnul de la spate, a cărui voce detectivul avu impresia că a mai auzit-o odată.

Întoarce capul. Îl recunoaşte. E Mister Leonard, celebrul negustor de antichităţi. Nu o dată, la New York, şi chiar la Boston, a ascultat documentatele conferinţe despre arta popoarelor din vechiul continent.

Ce căuta Mister Leonard la Paris, tocmai în grădina Luxemburg, şi de ce s-a oprit tocmai lângă şevaletul lui?

Desigur, în viaţă există asemenea coincidenţe curioase. Dar prezenţa prestigiosului străin nu i se părea a fi o simplă coincidenţă. Acest om îl căutase, îl urmărise, îi descoperise secretul. Dar cum? Şi de ce atât de repede? Oare Johny Ring nu comisese o imprudenţă ducându-se iar chiar sub o altă înfăţişare la taverna blestemată?

— Dacă domnul pictor e dispus să vândă acest frumos grup, eu aş fi fericit să-l achiziţionez. Preţul nu mă interesează. Vreau să duc la mine acasă o operă atât de inspirată a unui artist atât de talentat!

Mister Leonard vorbea calm, extrem de politicos. Frazele-i domoale se desfăşurau cuceritor. Îşi ţinea, sacerdotal, o mână peste alta, iar privirile magnetice, din dosul ochelarilor, căutau ochii pictorului amator care evitau aceste priviri străpungătoare.

— Tabloul nu e încă gata!... răspunse el, căutând să-şi echilibreze emoţiile şi să-şi creeze o stare sufletească normală, nealterată.

— Am putea, totuşi, să-l angajăm de pe acum! surâse omul. Aţi putea să mă primiţi în decursul după-amiezii de azi? Cunosc adresa dumneavoastră. Sunt liber la orice oră. V-aş putea spune lucruri foarte interesante în chestiunea care ne interesează.

Poliţistul găsi de cuviinţă să nu se demaşte atât de uşor.

— Nu văd ce chestiune ne poate interesa pe noi doi?

— Dar bine, tabloul despre care am vorbit, acest frumos peisaj din Luxemburg! îi răspunse tot atât de calm, privindu-l pe sub ochelari, celebrul colecţionar. Numele meu e Mister Leonard din New York. Sunt directorul muzeului „Tengri" despre care cred c-aţi auzit. Presa pariziană a vorbit foarte mult despre el în vara aceasta. Am venit de la New-York ca să pregătesc transportul unei părţi din muzeul meu la Paris.

— Bine, dar pânza mea n-are nicio legătură cu muzeul! răspunse Johny Ring.

— Are legătură cu mine şi cu o chestiune care mă interesează într-o mare măsură. Această chestiune este preocuparea dumitale capitală. O vom rezolva în cel mai bun acord, cred că vom fi mulţumiţi amândoi, dumneata în primul rând. Să nu-ţi închipui că acest excelent deghizament te va putea face să scapi de cei care au încercat să te suprime şi care îţi vor veni de hac în câteva zile! E atât de uşor! Un pictor anonim... Un glonţ tras noaptea când se întoarce din oraş acasă, în Montrouge... Un pictor cu nume flamand sau olandez... care ascunde un detectiv american, ce materie senzaţională pentru gazetele Parisului! După cum te-am descoperit eu, tot aşa de uşor te vor putea descoperi cei cărora le-ai făcut vizita aseară. Ce imprudenţă! Era să fii suprimat imediat după plecarea din local... Dar m-am opus eu, te-am salvat. Am

mare nevoie de viaţa dumitale, de dumneata. La ce oră mă primeşti? Vreau să-ţi aduc ceva... Vreau să-ţi încredinţez ceva foarte important!

Omul îşi părăsi către sfârşitul tiradei tonul echivoc, aproape astenic cu care începuse convorbirea, ca să devină rugător, aproape patetic.

În vreme ce străinul vorbea, Johny Ring nu putea scăpa de obsesia lui, nevoia de a schimba capul partenerului, de a-l deghiza în imaginaţie. Mustaţa şi barba lui Mister Leonard începeau să crească. Această icoană se suprapunea mereu imaginii reale a omului care-i vorbea. Detectivul făcea mari sforţări ca să alunge imaginea suprapusă şi să asculte cu atenţia cuvenită pe misteriosul străin. Un mare accent de sinceritate făcea să vibreze glasul lui Mister Leonard. Johny Ring, deşi tânăr, cunoştea oamenii îndeajuns. Ştia să prindă caracterul unei confesiuni, tonalitatea unei voci, se pricepea să-i descifreze intenţiile. Demascat de curiosul moşneag, el îşi dădea seama că era inutil să se mai ascundă, să se mai apere. Devenise curios. Un gând tainic îi spunea că poate din această întrevedere va scăpăra lumina pe care o tot urmărea printre norii lui noiembrie, în frunzişul îngălbenit al platanilor, în acest nostalgic peisaj parizian, în care se simţea atât de singur.

De această convorbire cu misteriosul străin atârna poate întregul său viitor. Va afla, poate, prin el, taina dragonului dintre oglinzi, cheia atâtor morţi identice, rostul acestor sinucideri camuflate, mobilul acestor asasinate în serie. El singur n-ar fi putut să le dea de urmă. Prea erau complicate toate.

— Vă aştept la ora patru, vă convine?

— Da.

— Cunoaşteţi adresa mea?

— Desigur.

— Vă aştept!

— Atunci, la revedere, azi la ora patru! încheie Mister Leonard, depărtându-se încet, cu mâinile la spate, cu ochii pierduţi în contemplarea culmilor marilor arbori, înfioraţi de vântul toamnei.

Capitolul XXI

La ora patru precis, un domn mărunţel, purtând în braţe un obiect lunguieţ, care părea foarte greu în învelişul de hârtie groasă, suna la uşa domnului Hjalmar van Dooren, pictor, locatarul apartamentului din stânga, etajul III.

Cu un surâs de uşurare, oaspetele depuse pe masă, în picioare, acel obiect. Apoi se înclină adânc, începu să desfăşoare sfoara şi hârtia înaltului pachet. Johny Ring avea în faţa lui acum celebra statuetă a zeului Tengri, ai cărei ochi de smarald valorau sume incalculabile.

— O păzesc de ani întregi ca pe comoara cea mai de preţ a pământului! spuse Mister Leonard. Am ajuns la capătul sforţărilor... Mi-e greu să mai duc lupta... Vine o vreme când natura îşi cere drepturile. Nu mai am mult. Mă cunoşti, nu-i aşa?

— Cine nu vă cunoaşte? V-am citit articolele, v-am ascultat conferinţele, v-am vizitat muzeul. E o operă unică, sunteţi un personaj excepţional...

— Nu-i aşa? exclamă Mister Leonard fără vanitate, ca o simplă constatare privind o altă persoană. Şi dumneata eşti un tânăr aparte. Ai studiat dreptul, filosofia. Ai şi aptitudini artistice. Dar te-ai făcut detectiv. Un detectiv modern, cunoscător al psihologiei omeneşti, nu un simplu poliţist de modă veche, cu deducţii abracadabrante dintr-un amănunt care n-are nicio legătură cu crima. Ai şi multă fantezie. Ai şi mult curaj. Ai

sentimentul devotamentului. Crezi în ceva. Ai şi noroc. Felul cum ai scăpat din capcană, cum ai presimţit că vei fi înecat, bărbăţia cu care ai rezistat presiunii apelor, prevederea cu care ţi-ai aşezat oamenii la gura canalului dau dovadă că eşti foarte bine înzestrat pentru această frumoasă şi grea meserie, plină de pericole.

— De unde ştiţi toate acestea? Vă rog să luaţi loc şi să-mi expuneţi motivele acestei vizite.

Mister Leonard se instală în fotoliul oferit.

— Înainte de a începe, aş dori să am cuvântul dumitale că, în orice caz, ne înţelegem sau nu, nu vei folosi cele ce-ţi voi încredinţa, nu vei vorbi nimănui despre această vizită.

— Aveţi cuvântul meu.

— Iată despre ce este vorba. Dumneata, Johny Ring, ai venit în Europa să afli misterul morţii câtorva compatrioţi. Vrei să continui opera începută de regretatul dumitale prieten şi maestru, Sullivan Henders. Ca şi el, ai avut impresia, la un moment dat, că ţii în mână capătul hăţurilor. Dar caii v-au scăpat. Henders a fost lichidat, dumneata era cât p-aci să fii suprimat şi ai putea fi suprimat în curând. Banda cu care aveţi a face e mult mai puternică, mai numeroasă, mai rafinată decât îţi închipui. Are multe ramificaţii. Organizaţia ei e diabolică. Niciunul din membrii acestei bande nu-şi cunoaşte şeful, afiliaţii. Ei execută orbeşte ordinele primite.

Arestaţi, n-ar putea furniza poliţiei mai multe amănunte decât cele ce cunosc despre propriile lor crime. Urzeala întregului aparat le scapă. „Taverna Dragonului" există, multiplicată sub diferite forme, în marile metropole. Acestei taverne îi aparţine numai sistemul asasinatului prin înec, începând prin capcana dragonului dintre oglinzi. Un şef suprem, necunoscut de nimeni, conduce toată această organizaţie, posedând el şi numai el cheia

tuturor misterelor. Acest şef sunt eu...

— Poftim?! întrebă Ring, căruia i se păru că n-a auzit bine.

— Repet, şeful acestei bande sunt eu!

Detectivului tot nu-i venea să-şi creadă urechilor. Bătea cu degetul în masă, tamburinând. Detectivului i se părea că omul din faţa lui e un mistificator sau un nebun.

— Te miri că-ţi vorbesc atât de limpede, atât de calm? Sunt foarte bătrân. Un om în pragul mormântului nu mai are vreme şi nici poftă să se prefacă. Eu sunt şeful suprem al unei bande, care, de câteva decenii, a suprimat o sumedenie de oameni. Oameni bogaţi, oameni invidiaţi de alţii, oameni ipotecaţi. Acesta e cuvântul: oameni ipotecaţi, aleşi din sferele cele mai înalte ale societăţii. Lumea capitalului, e o junglă în care fiarele se adulmecă, se pândesc, se vânează unii pe alţii. Şeful cutărui trust vrea să-şi suprime rivalul, ca să rămână el atotputernic. Cutare bogătaş vânează un înalt post politic. Dar are un contracandidat cu mai multe şanse.

Dumneata, de pildă, tânărul meu domn, te-ai făcut poliţist. N-ai să rămâi toată viaţa un simplu detectiv. Râvneşti un inspectorat general, dacă nu cumva mai mult. Nu ţi-ar face plăcere să-ţi vezi suprimat concurentul, fără niciun risc din partea dumitale?

— Nu m-am gândit niciodată la aşa ceva... Voi ajunge, dacă voi ajunge, dar prin propriile mele merite.

— Incontestabil! Dar nu e vorba de dumneata. Eşti un tânăr plin de calităţi. Regretatul dumitale prieten şi maestru, Sullivan Henders, cu o intuiţie genială, a pus diagnosticul când a pierit O'Mara: cuiva trebuie să-i folosească această dispariţie. Cineva a avut interes ca Dorys O'Mara să moară. O persoană, dacă nu mai multe, şi-ar vedea realizate cele mai acute aspiraţii, dacă ar fi îndepărtate din calea lor alte persoane. Ştiam că sunt mulţi

invidioşi, ambiţioşi, pe toate terenurile de activitate. Au rămas multe crime nedescoperite.

Eu n-am trimis pe lumea cealaltă atâţia oameni ca să-i moştenesc. Îmi trebuiau bani, bani mulţi, averi colosale, ca să-mi realizez visul. Şi am câştigat aceşti bani. Şi am adunat cu ei comori de artă, pe care le-am orânduit în muzeul de la New-York.

Sunt mândru de opera mea şi, dac-ar trebui s-o reîncep, aş face-o.

— Dar e o ticăloşie!

— Cât am fost de prolix pân-acum, am să fiu foarte scurt şi cât se poate de precis acum. Precum ţi-am spus la începutul convorbirii noastre, am venit să-ţi cer un lucru important pentru mine.

— Vă rog!

— Să încetezi orice anchetă. Să renunţi la cercetarea acestui labirint în care te vei rătăci, te asigur.

— O tăinuire, o complicitate? izbucni Johny Ring enervat la culme.

— Mă aşteptam la acest răspuns. Un om onest, ireproşabil nu poate decât să se revolte la asemenea gând. Dar să privim lucrurile în faţă. Ce-mi pretinzi? întrebă Mister Leonard.

— Ceea ce este logic: ispăşirea. Un criminal de talia dumitale trebuie să plătească societăţii. Legile se cer respectate.

— Vrei să trimiţi scaunului electric un moşneag care nu mai are mult de trăit. Ei şi? Ce-ai rezolvat cu asta? Ce-ai câştigat?

— Tributul datorat societăţii.

— Moartea mea, vrei să spui, nu e aşa? Cât mai am de trăit? Ce satisfacţii mai pot avea? Visul meu s-a împlinit. Am creat muzeul fără pereche. În urmărirea acestui ţel sublim voiam s-adun milioane, zeci de milioane, sute de milioane de dolari...

— Dolari însângeraţi! comentă Ring cu amărăciune.

— Dar ne pierdem în comentarii şi nu ţi-am spus esenţialul. Am vorbit prea multe lucruri în acelaşi timp. Risc să nu fiu înţeles! Să procedăm metodic.

— Dumneavoastră, Mister Leonard, mi-aţi mărturisit că aveţi multe asasinate. Această povară nu vă apasă? Aş vrea să ştiu cum vă simţiţi, ce poate să simtă un om care are conştiinţa atât de încărcată?

— Curios! N-am avut niciodată impresia că sunt un criminal. Când nu ucizi cu propria ta mână, când n-ai consumat tu însuţi faptul material, nu-i vezi brutalitatea, cruzimea. Călăul e cel mai nevinovat dintre oameni, fiindcă execută o sentinţă de care nu e responsabil. Eu, personal, n-aş ucide o muscă. Am ordonat multe execuţii, dar n-am participat la niciuna.

— E îngrozitor, domnule Leonard... Oribil! V-aş ruga să ne reîntoarcem la preocupările noastre imediate...

— Mă rog... Ce-ai dori să ştii în primul rând?

— Mă interesează în special asasinatele din „Taverna Dragonului”.

— Vrei să spui sinuciderile? Foarte simplu. Cum majoritatea clienţilor americani ai acestui local erau ipotecaţi, pândeam pe cel mai favorizat de soartă, adică pe acela a cărui dispariţie interesa mai multă lume, deci îmi producea mie însumi venituri mai mari. Erau atraşi la tavernă şi ispitiţi să bea. Când fumul şampaniei îi transporta în cele mai roze paradise, cineva, de obicei patronul, îi şoptea că în acea noapte, în mod excepţional, se putea vizita cabinetul magic şi că este o ocazie unică să admire evoluţiile dragonului dintre oglinzi. În vânătoarea de senzaţii tari, nepermise, cel interesat îşi părăsea masa, urca cele câteva trepte, se închidea în încăperea lubrică şi apăsa un buton, două, abandonându-se unor delicii interzise profanilor. În vreme ce

tavanul se deschidea şi balaurul fermecat îşi începea exhibiţiile, podeaua se clătina, se înclina şi spectatorul transportat cădea într-un bazin cu apă. Parchetul revenea la locul său, apa din bazin începea să crească, să urce, până ajungea la nivelul tavanului subteran. De altfel, n-am nevoie să-ţi descriu cabinetul magic, fiindcă i-ai încercat şi dumneata însuţi deliciile, inclusiv înecul.

— În vremea aceasta, întrerupse Johny Ring, un agent al dumneavoastră, femeie sau bărbat, lua de la vestiar pardesiul, pălăria sau mantia tipului care se asfixia în bazinul tavernei, ieşea în stradă, alergând agitat. Atrăgea atenţia şi se arunca în văzul trecătorilor, de pe podul cel mai apropiat, în apa Senei, lăsând să plutească pe valuri pălăria sau pardesiul. Omul dumneavoastră, actorul însărcinat să joace scena sinuciderii, înota împotriva apei, urca şi ieşea la suprafaţă într-un colţ întunecat al malului, apoi se prezenta la tavernă, anunţând că ritualul fusese îndeplinit.

— Exact! aprobă Mister Leonard.

— Prin ridicarea unui zăgaz, apele bazinului de sub cabinetul magic se scurgeau impetuos, cu cadavru cu tot, şi năvăleau în fluviul taciturn, care ducea clientul la vale, rostogolindu-l până la punctul unde se oprea şi unde defunctul era descoperit a doua zi. Este sau nu exact?

— Perfect exact. Eu însumi nu ţi-aş fi putut da explicaţii mai clare! Ai nimerit just când ai descoperit eroarea cu acel corp găsit în susul apei, în vreme ce înotătorul casei se aruncase de pe un pod situat mai jos decât era logic. A greşit el, sau cadavrul? N-are importanţă! E importantă perspicacitatea dumitale! Ţi-am dat aceste amănunte ca să-ţi arăt, încă o dată, sinceritatea cu care-ţi vorbesc.

— Vă repet: societatea cere pedeapsa criminalului!

— Ai nevoie de viaţa mea? Ţi-o dăruiesc! Dar nu provoca un scandal public. Te întreb, întreabă-te şi dumneata: „Va mai putea exista această comoară fără preţ, această mândrie a naturii dumitale, dacă s-ar şti prin ce mijloace a fost înfăptuită?" Lovind în omul care în ţara tuturor trusturilor a mai practicat un trust, acela al crimei, nu loveşti în însăşi fiinţa operei mele? Cum va mai putea accepta oraşul New-York donaţia unui asasin fără pereche în istorie? Şi-apoi, eşti sigur că mă ai în mână? Lupta abia începe! De unde vei începe şi până unde vei merge? Cine-ţi va da vreo indicaţie? Mi-ai făgăduit că nu vei destăinui nimic din ceea ce am vorbit noi doi. Altă mărturie n-ai, decât pe a mea. Ca să dai singur de iţele acestui păienjeniş, îţi vor trebui ani şi ani. Poate că vei reuşi. Dar eu am să fiu mort de mult. Vei provoca scandalul. Vei cunoaşte succesul, gloria. Bineînţeles, dacă vei putea dovedi toate aceste crime, dacă vei prinde vreun culpabil.

Johny Ring nu răspunse. Îşi ţinea fruntea în palme, cu coatele pe masă, în seara care se lăsa, în penumbra ce înfăşură odaia. Ochii verzi ai lui Tengri deveniseră luminoşi, ca şi cum i-ar fi animat două invizibile becuri interioare.

Mister Leonard tăcea şi el.

După câteva minute de meditaţie, detectivul se ridică de la birou şi începu să se plimbe prin cameră. Era prada unei agitaţii pe care n-o cunoscuse niciodată.

— Îmi dai voie să-ţi spun la ce te gândeşti? Te-aş putea ajuta! îi vorbi, din fundul fotoliului unde aştepta sentinţa, Mister Leonard.

Poliţistul nu-i răspunse. Îşi continua micile ocoluri în jurul măsuţei din mijlocul odăii.

— Aş fi nedrept, aş fi absurd, începu Mister Leonard, dacă ţi-aş pretinde să nu te gândeşti în primul rând la cariera dumitale. Descoperirea pe care ai făcut-o la cabinetul dragonului îţi stă pe

limbă ca un bob de jeratic. Ai vrea să-l arunci, să scapi de el. Ai răbdat trei luni. Trei luni te-ai gândit că ai descoperit ceva şi ai văzut că, în fond, n-ai descoperit nimic. Te vei prezenta la poliţie şi vei declara că în acea tavernă blestemată e un bazin în care sunt înecaţi clienţii de marcă. Vei fi întrebat de ce ai tăcut atâta vreme, vei fi suspectat de complicitate. Vei fi întrebat cine a ucis atâtea persoane, cu ce scop, în folosul cui? Şi vei vedea că n-ai niciun răspuns. Patronii vor fi arestaţi, vor fi supuşi la interogatoriu. Dar ei nu ştiu mare lucru. Au primit ordinul să execute pe cutare individ, îşi îndeplinesc misiunea, dar mai mult n-ar putea răspunde. Pe autorii morali, pe MARELE autor moral nu-l ştie nimeni, afară de dumneata, bineînţeles. Cred că ţi-am vorbit destul. Eşti un om de inimă. M-am adresat nu numai judecăţii, dar şi inimii dumitale. Te rog să-ţi dai verdictul, fiindcă vremea trece, hotărârea mea e luată...

— Care hotărâre?

— A morţii mele! Eu mă voi pedepsi singur, dacă nu astă-seară, cel mai târziu până mâine seară mă voi suprima singur. Asta e favoarea pe care ţi-o cer.

Johny Ring socotise că stătuse destul pe gânduri.

— Bine. Viaţa dumitale e terminată şi o dată cu asta tot şirul de asasinate.

— Îţi mulţumesc! îi răspunse bătrânul. Mâine toată presa pariziană va face cunoscută dispariţia lui Mister Leonard.

Patruzeci şi opt de ore după convorbirea dintre Mister Leonard şi Johny Ring, presa pariziană şi mondială anunţa, cu litere mari, moartea, prin asasinat, a celebrului negustor de antichităţi şi director al muzeului „Tengri” din New-York.

Un pumnal prin piept, al doilea prin spate îi străpunseseră inima. Crima s-a întâmplat în apartamentul pe care-l ocupa în

Champs-Élysées, pe strada Victor Emanuel III.

Din declaraţiile vagi ale portăresei imobilului reieşea că doi indivizi veniţi cu Mister Leonard, pe înserate, erau autorii crimei, al cărei mobil nu se cunoştea.

În jurul morţii venerabilului estet plutea acelaşi mister care învăluia înecul celor cinci americani, pescuiţi în Sena cu câteva luni în urmă.

Versiune eBook: v1.0 hy_07/05/2011